

**Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Τεχνική Εταιρεία
Λ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα
ΑΡ. Μ.Α.Ε. 318/06/Β/86/28**

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσης

1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018

**Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και τις επ' αυτού εκτελεστικές
Αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
II. ΈΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	5
III. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018	12
ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	26
IV. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018	36
ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	47
1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ.....	47
2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	48
3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	59
4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	64
5 ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ	95
6 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ.....	101
7 ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	109
8 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	111
9 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ.....	113
10 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	113
11 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	119
12 ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ	119
13 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ	120
14 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	120
15 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ - ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ.....	121
16 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ.....	124
17 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	124
18 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ	128
19 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ.....	128
20 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	129
21 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ.....	131
22 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	133
23 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	135
24 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	136
25 ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΞΟΜΟΙΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	136
26 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	138
27 ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	138
28 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ.....	139
29 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	139
30 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	141
31 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ.....	142
32 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	142
33 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	147
34 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	150
35 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)	151
36 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ).....	152

37 ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ.....	153
38 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	153
39 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	154
40 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	162
41 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ.....	163
42 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.....	163
43 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	165
44 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	165

Ι. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Οι

1. Γεώργιος Περιστερής, Πρόεδρος του Δ. Σ.
2. Εμμανουήλ Μαραγκουδάκης, Δ/νων Σύμβουλος
3. Βασίλειος Δεληκατερίνης, Εκτελεστικό Μέλος του Δ. Σ.

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

Εξ' όσων γνωρίζουμε:

α. οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2018 έως την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, και

β. η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και την θέση της Εταιρείας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Το μέλος του Δ.Σ.

Γεώργιος Περιστερής

Εμμανουήλ Μαραγκουδάκης

Βασίλειος
Δεληκατερίνης

II. ΈΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λυιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν.2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αξιολόγηση απομείωσης των μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει άυλα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή ύψους € 23,5 εκ. (Εταιρεία: € 2 εκ.) και ενσώματα πάγια ύψους € 1.189,5 εκ. (Εταιρεία: € 85,8 εκ.), τα οποία κατά το μεγαλύτερο μέρος τους αφορούν στον τομέα «Ηλεκτρισμός και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας». Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού και τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Επίσης, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία κατέχει επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις ύψους € 332,6 εκ. οι οποίες επιμετρώνται στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις τυχόν σωρευτικές ζημιές απομείωσης.

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή, τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε θυγατρικές ελέγχονται για απομείωση, όταν η Διοίκηση αξιολογεί ότι υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Η σχετική αξιολόγηση απαιτεί σημαντικό βαθμό κρίσης.

Ο έλεγχος απομείωσης προϋποθέτει τον προσδιορισμό των ανακτήσιμων ποσών κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ) βάσει της αξίας λόγω χρήσης αυτών. Ο υπολογισμός της αξίας λόγω χρήσης, προκύπτει από τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, με βάση επιχειρηματικά πλάνα τα οποία ενσωματώνουν βασικές παραδοχές και εκτιμήσεις της διοίκησης, όπως οι τιμές πώλησης, οι αναμενόμενες αποδόσεις των αιολικών πάρκων, οι κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες αυτών και τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν.

Λόγω της σημαντικότητας των ως άνω κονδυλίων, του βαθμού υποκειμενικότητας στις παραδοχές που βασίζεται η ανάλυση απομείωσης, καθώς της χρήσης εκτιμήσεων της διοίκησης, θεωρούμε την αξιολόγηση απομείωσης των ως άνω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού, ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Εξετάσαμε τις εκτιμήσεις της διοίκησης αναφορικά με το κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης των εν λόγω μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού.
- Για τις ΜΔΤΡ για τις οποίες υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης, αξιολογήσαμε: (i) την καταλληλότητα των ακολουθούμενων μεθόδων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας και (ii) το εύλογο των βασικών παραδοχών και εκτιμήσεων των μελλοντικών ταμειακών ροών.
- Εξετάσαμε τη διαδικασία της διοίκησης αναφορικά με την κατάρτιση αξιόπιστων επιχειρηματικών πλάνων. Μεταξύ άλλων, συγκρίθηκαν και αναλύθηκαν οι προηγούμενες εκτιμήσεις /προβλέψεις της διοίκησης με την πραγματική απόδοση των ΜΔΤΡ.
- Για τις ανωτέρω διαδικασίες και όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, ζητήθηκε η συμβολή ειδικού εμπειρογνώμονα της Grant Thornton.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με την λογιστική πολιτική, καθώς και τις παραδοχές και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αξιολόγηση της απομείωσης των ως άνω στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις Σημειώσεις 3.1(ii), 3.2 (vi), 4.4, 4.5, 4.7, 7, 8 και 10 των οικονομικών καταστάσεων.

Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται από διαφοροποιημένους τομείς δραστηριότητας (λειτουργικοί τομείς: «Κατασκευές», «Ηλεκτρισμός και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», «Εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας» και «Παραχωρήσεις»).

Κάθε λειτουργικός τομέας περιλαμβάνει διαφορετικές πηγές εσόδων, η αναγνώριση των οποίων ενέχει διαφορετικό βαθμό πολυπλοκότητας και κρίσεων και εκτιμήσεων της διοίκησης, οι οποίες ενέχουν ως ένα βαθμό αβεβαιότητα. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη σημαντικότητα του κονδυλίου των εσόδων για τις οικονομικές καταστάσεις, αξιολογήσαμε την αναγνώριση των εσόδων ως ένα εκ των σημαντικότερων θεμάτων ελέγχου.

Ειδικότερα, τα έσοδα του Ομίλου που προέρχονται από την πώληση παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες. Επίσης, τα έσοδα του Ομίλου που σχετίζονται με την εκτέλεση κατασκευαστικών συμβάσεων προσδιορίζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 με τη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών, όπως αυτή προκύπτει από τη σχέση του πραγματοποιηθέντος κόστους ως προς το συνολικό εκτιμώμενο κόστος μέχρι την ολοκλήρωση του έργου. Τα έσοδα του Ομίλου από τις συμβάσεις παραχώρησης αναγνωρίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα της ΕΔΔΠΧΑ 12 «*Συμφωνίες για Παραχώρηση Δικαιώματος Παροχής Υπηρεσιών*» και των εκτιμήσεων της διοίκησης κατά το στάδιο της κατασκευής και το στάδιο της λειτουργίας.

Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε περιλάμβαναν μεταξύ άλλων:

- Κατανοήσαμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που έχουν σχεδιαστεί από τη διοίκηση και σχετίζονται με τις διαδικασίες αναγνώρισης εσόδων από κάθε λειτουργικό τομέα.
- Για κάθε επιμέρους λειτουργικό τομέα, διενεργήσαμε, μεταξύ άλλων, και τις ακόλουθες ουσιαστικές διαδικασίες: (i) εξετάσαμε, δειγματοληπτικά, την ορθότητα αναγνώρισης του εσόδου σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ και σχετικά παραστατικά, (ii) για τα έσοδα από κατασκευαστικές συμβάσεις, διενεργήσαμε έλεγχο σε δειγματοληπτική βάση του πραγματοποιηθέντος κόστους κατασκευής που αναγνωρίστηκε στην τρέχουσα χρήση με τα αντίστοιχα παραστατικά, καθώς και επαναυπολογισμό του ποσού του εσόδου κατασκευαστικών έργων που αναγνωρίστηκε με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσής τους κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018. (iii) για τα έσοδα από συμβάσεις παραχώρησης προβήκαμε στην κατανόηση και ανάλυση των όρων των συμβάσεων παραχώρησης και επιβεβαιώσαμε την ορθή λογιστικοποίηση των εσόδων που αναγνωρίστηκαν βάσει των διατάξεων της ΕΔΔΠΧΑ 12.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, σε σχέση με το θέμα αυτό.

Οι γνωστοποιήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας σχετικά με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές αναγνώρισης των εσόδων, και τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την αναγνώριση αυτών περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3.1 (iii), 3,2 (i), 4.17 και 6 των οικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων», στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και των θυγατρικών της να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενες δραστηριότητες.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένων οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.

β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 34 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 30/06/2007 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 12 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2019
Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Δήμητρα Παγώνη
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 30821

**III. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018**

Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (άρθρο 43α παρ.3, άρθρο 107 παρ. 3 και άρθρο 136, παρ.2), ως τροποποιηθείς ισχύει (άρθρο 147 επ.) όσο και του Ν. 3556/2007 άρθρο 4 παρ. 2(γ), 6, 7 & 8, τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11-10-2007 άρθρο 2 και το Καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 01/01/2018 έως 31/12/2018 την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες της χρήσης 2018, τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα (πριν και μετά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων). Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος κατά το 2019 και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν προσώπων.

A. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις Περιόδου Αναφοράς

Η προσπάθεια οριστικής εξόδου της ελληνικής οικονομίας από την μακρόχρονη κρίση συνεχίστηκε καθ' όλη την διάρκεια του 2018, με αποτέλεσμα την έξοδο της από το τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής τον Αύγουστο του ίδιου έτους και την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης.

Η διεθνής αναγνώριση και επιβεβαίωση του πραγματικού ενδιαφέροντος ξένων χρηματοοικονομικών και επενδυτικών οίκων για την αναπτυξιακή πορεία της Ελληνικής οικονομίας οδήγησε στην επιτυχή έκδοση ομολόγου επταετούς διάρκειας και ύψους τριών δισ. Ευρώ τον Φεβρουάριο του 2018. Η συνεχιζόμενη αναπτυξιακή πορεία και η προσαρμογή της Ελληνικής οικονομίας στις συνθήκες δημοσιονομικής σταθερότητας στο ίδιο χρονικό διάστημα, ήδη από το πρώτο τρίμηνο του 2019, απέδωσε καρπούς, με την αυτοδύναμη προσφυγή της Ελληνικής Κυβέρνησης στις διεθνείς χρηματαγορές και την επιτυχή έκδοση την 12^η Μαρτίου νέου κρατικού δεκαετούς ομολόγου ύψους 2,5 δισ. Ευρώ.

Το ενδιαφέρον των διεθνών επενδυτικών κεφαλαίων για την Ελλάδα ενισχύει τις προσδοκίες για περαιτέρω διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας και λήψη μέτρων εφαρμογής των απαιτούμενων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα διασφαλίσουν την διατηρησιμότητα της αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό της αναπτυξιακής προοπτικής οι επενδύσεις στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) θα διατηρήσουν πρωταγωνιστικό ρόλο, με την ΕΕ να σχεδιάζει π.χ. την ενίσχυση της αιολικής ενέργειας με νέους στόχους υποκατάστασης των παραδοσιακών μορφών ενέργειας έως το τέλος του 2030 και την οδηγία προς τα κράτη – μέλη να θέσουν τους ποσοτικούς τους στόχους για την περίοδο 2018 – 2022.

Γενικότερα, ο κλάδος των ΑΠΕ και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που συνδέονται με την ενίσχυση της πράσινης οικονομίας και την προστασία του περιβάλλοντος συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αειφόρο ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, ενισχύουν σημαντικά το επενδυτικό ενδιαφέρον και διευρύνουν τις προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξής τους σε βάθος χρόνου. Το πλαίσιο αυτό δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας της εταιρείας μας και την κατάκτηση ηγετικής θέσης σε όλες τις αγορές που επιλέγει να δραστηριοποιείται.

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ συνεχίζει να επενδύει στον κλάδο των ΑΠΕ και μέχρι το τέλος του 2018 έχει εν λειτουργία (μέγιστη παραδιδόμενη) ισχύ 986,1 MW και εγκατεστημένη ισχύ 1.011,3 MW στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχοντας υπερβεί το ορόσημο του ενός (1) GW εγκατεστημένης ισχύος, η Διοίκηση θα θέσει τους νέους μακροπρόθεσμους και βραχυπρόθεσμους επενδυτικούς στόχους σε σχέση με τον ευρύτερο επιχειρηματικό της σχεδιασμό.

Ειδικότερα:

α) στον κλάδο της ενέργειας ξεπέρασε το ορόσημο των χιλίων (1.000) MW ή ενός (1) GW εγκατεστημένης ισχύος ως ακολούθως:

	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΛΛΑΔΑ	ΗΠΑ	ΠΟΛΩΝΙΑ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΑΙΟΛΙΚΑ	984,0	558,6	293,4	102,0	30
ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ	17,8	17,8			
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ	8,5	8,5			
ΒΙΟΜΑΖΑ	1,0	1,0			
ΣΥΝΟΛΟ	1.011,3	585,9	293,4	102,0	30,0

β) στον κλάδο της διαχείρισης απορριμμάτων ολοκληρώθηκε η κατασκευή των σχετικών εγκαταστάσεων στην Περιφέρεια της Ηπείρου εντός του 2018, ενώ ολοκληρώνεται και η δοκιμαστική λειτουργία τους εντός του πρώτου τριμήνου του 2019. Η δυναμικότητα επεξεργασίας της μονάδας ανέρχεται σήμερα σε 105 χιλ. τόνους ετησίως.

γ) ο κατασκευαστικός κλάδος της Εταιρείας συνεχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες του με φθίνουσα πορεία, καθώς δεν αναμένεται να συμβάλει σημαντικά στην αναπτυξιακή πορεία της εταιρείας στο άμεσο μέλλον.

Για το 2018 οι ενοποιημένες πωλήσεις του Ομίλου κατά ΔΠΧΑ ανήλθαν σε 292,1 εκ. ευρώ έναντι 276,5 εκ. ευρώ το 2017, αυξημένες κατά 5,6 %, κυρίως λόγω των αυξημένων εσόδων, την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Τα λειτουργικά κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA) ανέρχονται σε 167,9 εκ. ευρώ σε σύγκριση με 147,5 εκ. ευρώ την προηγούμενη χρήση, αυξημένα κατά 13,8%, συνεπεία κυρίως της αυξημένης ενεργειακής ισχύος του Ομίλου εν λειτουργία. Τα κέρδη προ φόρων διαμορφώθηκαν σε 62,4 εκ. ευρώ, αυξημένα κατά 9,5 % έναντι 57,0 εκ. ευρώ το 2017, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας διαμορφώθηκαν σε 44,9 εκ. ευρώ, αυξημένα κατά 17,0% (2017: 37,1 εκ. ευρώ)

Σχετικά με τα αποτελέσματα των επιμέρους κλάδων:

1) ο ενεργειακός κλάδος πραγματοποίησε έσοδα από πωλήσεις ενέργειας 216,3 εκ. ευρώ, αυξημένες κατά 25,0 % σε σχέση με το 2017, ενώ η λειτουργική κερδοφορία (EBITDA) ανήλθε σε 156,3 εκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 24,0 % σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του έτους 2017.

2) ο κλάδος εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας πραγματοποίησε έσοδα 19,7 εκ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 44,6 % σε σχέση με το έτος 2017. Τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) του κλάδου ανήλθαν σε 1,6 εκ. ευρώ, έναντι 1,0 εκ. ευρώ του έτους 2017.

3) ο κύκλος εργασιών της κατασκευαστικής δραστηριότητας της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ προς τρίτους ανήλθε σε 14,4 εκ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση κατά 62,8 % σε σχέση με το έτος 2017. Τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) του κλάδου διαμορφώθηκαν σε 5,2 εκ. ευρώ έναντι 18,5 εκ. ευρώ του έτους 2017. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο κατασκευαστικών εργασιών σε τρίτους ανήλθε σε 6,9 εκ. ευρώ στο τέλος του 2018 ενώ το ανεκτέλεστο υπόλοιπο από συμβάσεις παραχωρήσεις ανήλθε σε 112 εκ. ευρώ.

4) τέλος, τα έσοδα από τον κλάδο των παραχωρήσεων ανήλθαν σε 41,6 εκ. ευρώ έναντι ποσού 51,1 εκ. ευρώ του 2017 σημειώνοντας μείωση 18,7 % οφειλόμενη κυρίως στην εκτέλεση της κατασκευαστικής φάσης των έργων παραχώρησης. Τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) ανήλθαν σε 4,9 εκ. ευρώ, έναντι 2,1 εκ. ευρώ του έτους 2017.

Η χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου παραμένει ισχυρή, με ταμειακά διαθέσιμα στο ύψος των 166,4 εκ. ευρώ και δανειακές υποχρεώσεις στο ύψος των 812,4 εκ. ευρώ, διαμορφώνοντας την καθαρή δανειακή θέση της Εταιρείας (τραπεζικές υποχρεώσεις μείον διαθέσιμα) στο επίπεδο των 606,2 εκ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι στα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου με ημερομηνία 31/12/2018 περιλαμβάνονται ποσά για επιστροφή, ύψους 3,0 εκ. ευρώ, που αφορούν εισπραχθείσες επιχορηγήσεις, λόγω ακύρωσης κατασκευής ή λήξης των χρονικών ορίων των αποφάσεων υπαγωγής ορισμένων Αιολικών Πάρκων.

Εντός του 2018, επεστράφησαν επιχορηγήσεις ποσού 21,6 εκ. ευρώ.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, το εν λόγω υπόλοιπο είναι 3,0 εκ. ευρώ και θα επιστραφεί μόλις ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες των αρμοδίων Υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Περιβαλλοντικά θέματα

Οι κλάδοι των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και της Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΔΑ), στους οποίους δραστηριοποιείται η εταιρεία, πρωταγωνιστούν και συμβάλλουν αποτελεσματικά στον έλεγχο της ρύπανσης και την προστασία του περιβάλλοντος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει την ανωτέρω συμβολή, θέτει στόχους και προσφέρει κίνητρα στις εθνικές κυβερνήσεις ώστε να εφαρμόζουν τα μέτρα και τις πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος και να επιβραβεύουν τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο επιρροής τους και συμμετέχουν στην κοινή προσπάθεια επίτευξης των εν λόγω κοινωνικών και οικονομικών στόχων.

Η εταιρεία μας διατηρεί ηγετική θέση στους κλάδους των ΑΠΕ και της ΔΑ, με ανάλογη σημαντική συμβολή και ιδιαίτερη κοινωνική ευαισθησία στην επίτευξη των ως άνω στόχων. Έχει χαράξει και εφαρμόζει μακροχρόνια στρατηγική ανάπτυξης στην πράσινη οικονομία και το αποδεικνύει επενδύοντας και διαχειριζόμενη περισσότερα από 100 εκ. ευρώ ετησίως κατά την τελευταία δεκαετία.

Διαχείριση Προσωπικού

Κατά την 31/12/2018 το σύνολο του προσωπικού του Ομίλου ήταν 257 άτομα, ενώ την 31/12/2017 ήταν 249 άτομα. Κατά την 31/12/2018 ο αριθμός προσωπικού της Εταιρείας ήταν 130 εργαζόμενοι, ενώ την 31/12/2017 ήταν 135 εργαζόμενοι. Η Διοίκηση της εταιρείας είναι πλήρως καταρτισμένη για την εφαρμογή των πολιτικών αυτών, όπως διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών, του σεβασμού των δικαιωμάτων των εργαζόμενων την συνδικαλιστική ελευθερία, την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης, τρόπο προαγωγής κτλ.

B. Σημαντικά γεγονότα για την χρήση 2018

1. Στις 9 Φεβρουαρίου 2018 συγκλήθηκε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων και έλαβε τις κάτωθι αποφάσεις:

α. ενέκρινε την εισηγητική πρόταση για την έγκριση της από 20/11/2017 απόφασης του Δ.Σ. περί διακοπής των αγορών ιδίων μετοχών καθώς και για την ακύρωση όλων των ιδίων μετοχών που κατείχε η Εταιρεία ήτοι 4.895.464 μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των € 1.468.639,20.

β. ενέκρινε την εισηγητική πρόταση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών Μετόχων, κατά το ποσό των € 2.850.000, με καταβολή μετρητών, με την έκδοση 9.500.000 κοινών με ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και τιμή διάθεσης € 4,35 ανά μετοχή, το δε ποσό των τριάντα οκτώ εκατομμυρίων τετρακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (€ 38.475.000) ευρώ να αχθεί σε ειδικό αποθεματικό της Εταιρείας από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιον.

γ. ενέκρινε νέο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών μέχρι την συμπλήρωση του ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας, με κατώτατη τιμή αγοράς τριάντα λεπτά του ευρώ (0,30 €) και ανώτατη τιμή τριάντα ευρώ (30,00 €), η οποία θα πραγματοποιηθεί εντός χρονικού διαστήματος είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, ήτοι το αργότερο μέχρι και την 8η Φεβρουαρίου 2020, και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για την λήψη των σχετικών αποφάσεων ως προς την έναρξη και λήξη του προγράμματος, τον καθορισμό της τιμής απόκτησης καθώς και την τήρηση όλων των σχετικών με την ως άνω έγκριση νόμιμων διατυπώσεων.

2. Στις 30 Μαρτίου 2018, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων ενέκρινε εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των 25.062.165,92 € με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 0,30 € σε 0,52 € και ταυτόχρονη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των 25.062.165,92 € με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής από 0,52 € σε 0,30 € και την επιστροφή του ποσού της μείωσης, 0,22 € ανά μετοχή, στους Μετόχους.

3. Υπογραφή Σύμβασης ΣΔΙΤ για το έργο Ολοκληρωμένη Διαχείρισης Απορριμμάτων Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Στις 14 Ιουνίου 2018, υπογράφηκε η σύμβαση του έργου ΣΔΙΤ «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Απορριμμάτων Περιφέρειας Πελοποννήσου», μεταξύ της Περιβαλλοντικής Πελοποννήσου Α.Ε., εταιρείας μέλος του Ομίλου ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Πρόκειται για το μεγαλύτερο έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων στη χώρα, το οποίο υλοποιεί το μεγαλύτερο μέρος του ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου, ενώ λειτουργεί παράλληλα με τα τοπικά σχέδια ανακύκλωσης στην πηγή των Δήμων. Το ύψος της επένδυσης ανέρχεται σε 168 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 66 εκατ. ευρώ προέρχονται από επιδότηση ΕΣΠΑ. Η σύμβαση προβλέπει την κατασκευή και λειτουργία τριών (3) Μονάδων Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) και ισάριθμων Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) σε Αρκαδία, Μεσσηνία και Λακωνία, καθώς και δύο (2) Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) σε Κορινθία και Αργολίδα, λύνοντας οριστικά το μείζον πρόβλημα των απορριμμάτων στην Πελοπόννησο. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης είναι 28 έτη και περιλαμβάνει τη διετή κατασκευαστική περίοδο και την 26ετή περίοδο λειτουργίας. Προβλέπεται, επίσης, η έναρξη μεταβατικής διαχείρισης απορριμμάτων στις εγκαταστάσεις της αναδόχου εταιρείας, από τον 10ο μήνα από την έναρξη ισχύος της σύμβασης.

4. Έναρξη εμπορικής λειτουργίας των Αιολικών Πάρκων: «Ερεσού – Ύψωμα Φούρκα», στο Δήμο Βέροιας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (πρώην Ν. Ημαθίας) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 36 MW και «Λεύκες – Κερασιά» στο Δήμο Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (πρώην Ν. Κοζάνης) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 8,4 MW.
5. Έναρξη εμπορικής λειτουργίας της επέκτασης Αιολικού Πάρκου στη Βοιωτία, εγκατεστημένης ισχύος 6,6 MW.
6. Συνέχιση υλοποίησης του επενδυτικού προγράμματος ως αναφέρεται κατωτέρω στο κεφάλαιο Δ.
7. Στις 14/06/2018 υπογράφηκε, μεταξύ της «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ» και της εταιρείας «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΜΑΕ» σύμβαση ομολογιακού δανείου ποσού έως ποσού 13,5 εκ. ευρώ. Λόγω των καθυστερήσεων που προέκυψαν μετά την υπογραφή στις 14/06/2018 της Σύμβασης Σύμπραξης μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου και της θυγατρικής εταιρείας «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΜΑΕ», έχει μετατεθεί χρονικά η ανάληψη της χρηματοδότησης που έλαβε η εταιρεία αυτή από την «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ». Αναμένεται άμεσα η ολοκλήρωση από την Περιφέρεια Πελοποννήσου των νόμιμων διαδικασιών για την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων προκειμένου η εταιρεία να εγκατασταθεί νόμιμα στους υπό απαλλοτρίωση χώρους ώστε να επέλθει η έναρξη ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης.

Γ. Σημαντικά Γεγονότα μετά την λήξη της χρήσης 2018

Δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο να επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία του Ομίλου από τις 1/1/2019 μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του παρόντος.

Δ. Προοπτικές, κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Το έτος 2019 η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ θα συνεχίσει την εφαρμογή της στρατηγικής της για συνεχή ανάπτυξη στην Ελληνική και στις διεθνείς αγορές των ΑΠΕ και της πράσινης οικονομίας γενικότερα, με ταυτόχρονη μέριμνα να διανέμει, στο μέτρο του δυνατού, ικανοποιητικό μέρισμα στους μετόχους της. Στόχος είναι να διατηρήσει την ηγετική της θέση στον ελληνική αγορά και να επιδιώξει την βιώσιμη ανάπτυξή της στις αγορές του εξωτερικού ώστε να επιτυγχάνει ικανοποιητική διασπορά του επιχειρηματικού κινδύνου και να διατηρεί την απόδοση των κεφαλαίων της σε ικανοποιητικό επίπεδο. Οι προοπτικές επίτευξης των στόχων που αναλογούν στο 2019 είναι ιδιαίτερα θετικές δεδομένου ότι:

α) ολοκληρώθηκε η κατασκευή και από 17/01/2019 άρχισε η δοκιμαστική λειτουργία αιολικού πάρκου ισχύος 18,4 MW στην θέση ΣΕΡΒΟΥΝΙΑ Ευβοίας

β) προετοιμάζεται η έναρξη, εντός του 2019, της κατασκευής αιολικού πάρκου 30 MW στην θέση ΤΑΡΑΤΣΑ Βοιωτίας.

γ) προς το τέλος του τρίτου τριμήνου του 2019 αναμένεται η έναρξη κατασκευής 9 αιολικών πάρκων ισχύος 121 MW σε δύο παράλληλες φάσεις (4 πάρκα στην πρώτη και 5 πάρκα στην δεύτερη φάση) σε 9 αντίστοιχα εκτάσεις στην νήσο Εύβοια. Η αποπεράτωσή τους εκτιμάται ότι θα γίνει σταδιακά από το τελευταίο τρίμηνο του 2019 έως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2020.

δ) εντός του τέταρτου τριμήνου του 2019 αναμένεται επίσης η ολοκλήρωση και έναρξη λειτουργίας του νέου αιολικού πάρκου (FLUVANNA II) ισχύος 158 MW στο Τέξας των ΗΠΑ.

ε) ολοκληρώνεται η περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας του συγκροτήματος διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου.

στ) εξετάζεται η υλοποίηση νέων επενδύσεων ΑΠΕ στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ, συνολικού δυναμικού περί τα 200 MW.

Βεβαίως, παρά τις ανωτέρω θετικές προοπτικές, η Διοίκηση γνωρίζει ότι εξωγενείς παράγοντες, όπως οι πολιτικές εξελίξεις που γίνονται αιτία αναβολής λήψης σημαντικών αποφάσεων, ιδιαίτερα σε προεκλογικές περιόδους, ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την λειτουργία της αγοράς και να προκαλέσουν καθυστέρηση στην υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματος του Ομίλου στην Ελλάδα. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το ενδεχόμενο και να μετριαστούν οι αρνητικές του επιπτώσεις επί των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου, η Διοίκηση εξακολουθεί να εξετάζει την επέκταση της δραστηριότητας του Ομίλου στο εξωτερικό, παρακολουθεί συνεχώς τις εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία, συνομιλεί και συνεργάζεται με χρηματοοικονομικούς παράγοντες και ειδικούς αναλυτές των διεθνών αγορών και, σε άμεση, συνεχή και συστηματική συνεργασία με τα αρμόδια διευθυντικά στελέχη του Ομίλου, σχεδιάζει και εφαρμόζει μέτρα αντιμετώπισης κάθε εντοπιζόμενου κινδύνου.

Αποτέλεσμα της ανωτέρω μεθόδευσης είναι ότι η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία αναφοράς των ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, διατηρεί ικανοποιητική κεφαλαιακή επάρκεια, κερδοφορία και ρευστότητα, συνεχίζει να είναι απόλυτα συνεπής έναντι των υποχρεώσεων της προς προμηθευτές, Δημόσιο, ασφαλιστικούς οργανισμούς κ.λπ. πιστωτές και υλοποιεί με επιτυχία το επενδυτικό της πρόγραμμα, ενώ ταυτόχρονα διανέμει μέρισμα ή/και επιστρέφει κεφάλαιο στους μετόχους της.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου υπόκεινται και σε άλλους κινδύνους και αβεβαιότητες, όπως κίνδυνο της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, στα επιτόκια, στις τιμές της αγοράς κ.λπ.), χρηματοοικονομικούς κινδύνους (πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας κ.λπ.), καιρικές και ανεμολογικές συνθήκες.

Για την αντιμετώπιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων και τον περιορισμό της αρνητικής επίδρασής τους στα αποτελέσματα, ο Όμιλος παρακολουθεί τις διακυμάνσεις των μεταβλητών που επηρεάζουν το κόστος και τις πωλήσεις και χρησιμοποιεί τα κατάλληλα, κατά περίπτωση προϊόντα, όπως καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, λοιπούς λογαριασμούς εισπρακτέους και πληρωτέους, χρεόγραφα, μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια.

Βασικότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες στις δραστηριότητες του Ομίλου είναι οι ακόλουθοι:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο.

Το σύνολο των απαιτήσεων του ενεργειακού κλάδου αφορά στον ευρύτερο Δημόσιο τομέα στο εσωτερικό (συμπεριλαμβανομένων του ΛΑΓΗΕ και του ΔΕΔΔΗΕ) και στο εξωτερικό, ενώ το ίδιο ισχύει και για το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων του κατασκευαστικού κλάδου.

Ο Όμιλος παραδοσιακά, λόγω της φύσης των εργασιών του, δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις, εκτός από καθυστερήσεις των εισπράξεων από τον ΛΑΓΗΕ, που έχουν περιοριστεί σημαντικά με την εφαρμογή του Ν.4254/14.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα και τις λοιπές απαιτήσεις είναι χαμηλός, δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το Δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι. Επίσης, η Διοίκηση πιστεύει ότι κατά το 2018 θα συνεχιστεί ο περιορισμός των ελλειμμάτων στο σύστημα διαχείρισης της ενέργειας, όπως έχουν υποσχεθεί αρμόδιες αρχές και φορείς, οπότε θα περιοριστεί ο πιστωτικός κίνδυνος αναφορικά με τις απαιτήσεις του ενεργειακού κλάδου τόσο για την μητρική όσο και για τις υπόλοιπες ελληνικές εταιρείες του Ομίλου.

Τέλος, θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί οι απαραίτητες απομειώσεις είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται, εκτός από την Ελλάδα, στην Ανατολική Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και συνεπώς είναι δυνατόν να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών που μπορεί να προκύψουν από την ισοτιμία ευρώ με άλλα νομίσματα. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει μόνο από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, από επενδύσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα, όπως επίσης και από καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Για να περιορίσει τον κίνδυνο αυτών, ιδιαίτερα στις Η.Π.Α. όπου τα ποσά των συναλλαγών/προμηθειών είναι μεγάλα, ο Όμιλος αξιοποιεί τα παραγόμενα επί τόπου ταμειακά πλεονάσματα σε δολάρια. Κατά τη φάση της λειτουργίας όλες οι σχετικές δαπάνες και τα έσοδα πραγματοποιούνται σε δολάρια Η.Π.Α., αποκλείοντας κάθε ενδεχόμενο δημιουργίας συναλλαγματικής διαφοράς.

Για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου, το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά τις μεταβολές των ισοτιμιών και μεριμνά ώστε να μην επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στα διαθέσιμά του.

Σε ότι αφορά στις συναλλαγές της Εταιρείας με οίκους του εξωτερικού, αυτές γίνονται κατά κανόνα με ευρωπαϊκούς Ομίλους όπου το νόμισμα διακανονισμού είναι το ευρώ και ως εκ τούτου δεν προκύπτει συναλλαγματικός κίνδυνος.

Κίνδυνος επιτοκίου

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιεί την έκθεση στον κίνδυνο επιτοκίου όσον αφορά στη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της λειτουργίας του.

Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής, τα μακροπρόθεσμα δάνεια που λαμβάνει ο Όμιλος είτε φέρουν σταθερό επιτόκιο είτε αντισταθμίζονται για το σύνολο σχεδόν της διάρκειας τους. Έτσι, το 39,8 % του μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου αναφέρεται σε δάνεια σταθερού επιτοκίου, το 23,5 % αναφέρεται σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου που έχουν αντισταθμιστεί μέσω παραγώγων με τα οποία ανταλλάσσονται μελλοντικές πληρωμές σταθερού επιτοκίου έναντι εισπράξεων κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το 36,7 % σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου με βάση κατά περίπτωση το euribor ή το wibor.

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου είναι στο σύνολο του σε ευρώ με κυμαινόμενο επιτόκιο συνδεδεμένο με το euribor. Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια λαμβάνονται, κατά κύριο λόγο, ως γέφυρα κάλυψης προσωρινών χρηματοδοτικών αναγκών κατά την φάση της υλοποίησης - κατασκευής των επενδύσεων του Ομίλου.

Τα δάνεια αυτά αποπληρώνονται είτε κατά την είσπραξη των σχετικών κρατικών επιχορηγήσεων είτε με τη σύναψη μακροπρόθεσμων δανείων με την ολοκλήρωση κατασκευής και τη θέση σε παραγωγική λειτουργία των αιολικών πάρκων. Κατά συνέπεια ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου προερχόμενο από τον βραχυπρόθεσμο δανεισμό και το μέρος του μακροπρόθεσμου δανεισμού που είναι σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης έναντι του βραχυπρόθεσμου δανεισμού και των καταθέσεων του Ομίλου, σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +20% -20% (2017: +/-20% επίσης). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς και μέχρι σήμερα παρουσιάζονται σταθερές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Ποσά σε χιλ. €	2018		2017	
	20%	(20%)	20%	(20%)
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους - Όμιλος	(119)	119	(109)	109
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους - Εταιρεία	(70)	70	(71)	71

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων.

Ανάλυση κινδύνου αγοράς

Ο Όμιλος, για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά του στοιχεία δεν εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς.

Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Η ρευστότητα του Ομίλου κρίνεται ικανοποιητική, καθώς, εκτός από τα υπάρχοντα χρηματικά διαθέσιμα, τα λειτουργούντα αιολικά πάρκα δημιουργούν συνεχείς, ικανοποιητικές χρηματοροές. Οι καθαρές χρηματοροές κατά το 2018 από λειτουργικές δραστηριότητες ανήλθαν σε 135,3 εκ ευρώ έναντι 151,5 εκ ευρώ το 2017. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με τακτικό ταμειακό προγραμματισμό, προσεκτική παρακολούθηση των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και μεθοδική διαχείριση των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η Εταιρεία διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της Εταιρείας.

Λοιποί κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Η Εταιρεία παραμένει εκτεθειμένη στις βραχυχρόνιες διακυμάνσεις των ανεμολογικών και υδρολογικών δεδομένων, κάτι όμως που δεν επηρεάζει την μακροχρόνια αποδοτικότητα των έργων της, καθώς για την υλοποίηση των επενδύσεων της προηγούνται εκτεταμένες μελέτες που αφορούν στην μακρόχρονη συμπεριφορά των παραπάνω δεδομένων.

Ο κατασκευαστικός κλάδος της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ υπόκειται σε σημαντικές διακυμάνσεις, τόσο όσον αφορά στον κύκλο εργασιών, όσο και στην κερδοφορία των επιμέρους κατασκευαστικών έργων, καθώς η κατασκευαστική δραστηριότητα, ιδιαιτέρως των εξειδικευμένων εταιρειών όπως η δική μας, ενέχει αυξημένη μεταβλητότητα που σχετίζεται κυρίως με την συνεχιζόμενη ανανέωση του ανεκτέλεστου υπολοίπου των κατασκευαστικών συμβάσεων προς τρίτους, που κυρίως είναι φορείς του Δημοσίου.

Ε. Ορισμοί και συμφωνία των Εναλλακτικών Δεικτών Μέτρησης Απόδοσης (“ΕΔΜΑ”)

Κατά την περιγραφή των επιδόσεων του Ομίλου χρησιμοποιούνται δείκτες όπως:

- «ΕΒΙΤ» είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει την λειτουργική απόδοση ενός τομέα δραστηριότητας. Το στοιχείο ορίζεται ως: Κέρδη /(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος, +/- Καθαρά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, +/- Συναλλαγματικές Διαφορές αποτίμησης, +/- Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες, +/- Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων, +/- Πρόβλεψη υποτίμησης συμμετοχών και χρεογράφων, +/- Κέρδη/(Ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία (Σημ.6)».
- «Καθαρό χρέος / (Πλεόνασμα)» είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει την ταμειακή θέση ενός τομέα δραστηριότητας σε κάθε χρονική στιγμή. Το στοιχείο ορίζεται ως το σύνολο των υποχρεώσεων από δάνεια μείον τα χρηματικά διαθέσιμα (εξαιρώντας τα ποσά των επιχορηγήσεων προς επιστροφή (Σημ. 19)) μείον τις δεσμευμένες καταθέσεις (περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Προκαταβολές και Λοιπές απαιτήσεις». (Σημ. 19)).»
- Το «ΕΒΙΤΔΑ» ορίζεται ως το ΕΒΙΤ, πλέον οι αποσβέσεις χρήσης, μείον οι αναλογούσες στη χρήση αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων (Σημ.6).»

Ο Δείκτης Τραπεζικός Δανεισμός προς Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων. Ως Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων ορίζει το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, του τραπεζικού δανεισμού, των τίτλων που έχουν εκδοθεί στα πλαίσια του tax equity investment (Σημ. 25 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων), η αποπληρωμή των οποίων έπεται της εξυπηρέτησης του πρωτογενούς χρέους των αντίστοιχων Αιολικών Πάρκων και διενεργείται μόνο στο βαθμό που υπάρχουν οι απαιτούμενες αποδόσεις από την λειτουργία τους, των κρατικών επιχορηγήσεων μειωμένο κατά το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων που δεν υπόκεινται σε οποιοδήποτε περιορισμό χρήσης ή δέσμευση.

Ο δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2018 και 2017 έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	31/12/2018	31/12/2017
Τραπεζικός δανεισμός	812.439	781.960
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	389.659	378.749
Τραπεζικός δανεισμός	812.439	781.960
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις από δευτερογενείς τίτλους	160.390	159.370
Επιχορηγήσεις	141.336	143.294
<u>Μείον:</u>		
Μετρητά	166.359	201.328
Δεσμευμένες καταθέσεις	42.874	41.353
Επιχορηγήσεις προς επιστροφή	(3.024)	(24.594)
Μετρητά και καταθέσεις	206.209	218.087
Κεφάλαια	1.297.615	1.245.286
Τραπεζικός δανεισμός/ Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων	63%	63%

Ζ. Ίδιες Μετοχές και λουπές πληροφορίες

Η Εταιρεία κατά την περίοδο 01/01/2018 – 31/12/2018 αγόρασε 1.302.475 ίδιες μετοχές ονομαστικής αξίας ευρώ 39.742,5 και με αξία αγοράς 7.755.382,54 ευρώ. Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που κατείχε η Εταιρεία την 31/12/2018 ανερχόταν σε 1.302.475 μετοχές, δηλαδή 1,14% του συνολικού κεφαλαίου, με συνολικό κόστος κτήσης 7.755.382,54 ευρώ.

Στα πλαίσια την άσκησης της δραστηριότητας της η Εταιρεία δημιουργεί Υποκαταστήματα, Εργοτάξια και άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις. Κατά το έτος 2018 η Εταιρεία διατηρούσε 81 εγκαταστάσεις.

Η. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη κατά το Δ.Λ.Π. 24 νοούνται, θυγατρικές εταιρείες, εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς ή/και Διοίκηση με την Εταιρεία, συγγενείς με αυτήν εταιρείες, καθώς και η μητρική Εταιρεία και οι θυγατρικές της μητρικής Εταιρείας, επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα Διοικητικά στελέχη της Εταιρείας. Η Εταιρεία προμηθεύεται από τα συνδεδεμένα μέρη αγαθά και υπηρεσίες, ενώ και η ίδια προμηθεύει αγαθά και παρέχει υπηρεσίες σε αυτά.

Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα για την χρήση 2018 είναι οι εξής:

ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ				
Ποσά σε ευρώ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΓΟΡΕΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ				
TERNA ENERGY OVERSEAS LTD	-	-	79.274	10.000.000
HELLAS SMARTICKET A.E.	64.918	-	18.272	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΕΙΩΝ Α.Ε.	384.903	-	-	-
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	69	-	69	-
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε	288.170	1.265.763	285.955	24.862.136
ΙWECO ΧΩΝΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	159.135	167.189	-	3.407.689
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ ΑΕ	339.488	995.385	-	21.120.417
ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε.	1.094.859	-	3.171.293	56
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ ΑΕ	275.000	-	-	1.720.000
Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧ. ΟΕ	-	-	-	-

Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	44.169	-	446.659	-
Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΠΕΤΡΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	-	-	-	-
Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	25.493	-	152.849	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.	-	-	-	-
Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΚΑΦΗΡΕΩΣ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	-	-	-	-
Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	14.666	-	17.282	-
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕ	927.274	-	5.633.889	-
Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΟΕ	-	-	-	-
Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΕ	36.693	-	44.129	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΣΤΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	498.295	-	4.503.874	-
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΑΕ	3.979.123	-	31.018.432	350
Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΟΕ	8.382	-	10.394	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε	631.612	900	4.568.235	1.116
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΕΡΡΩΝ ΕΒΡΟΥ Α.Ε	138.194	-	72.888	-
Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΑΡΗ ΣΑΠΠΩΝ ΟΕ	-	-	-	-
Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΟΕ	-	-	-	-
Te & ΣΙΑ ΜΕΛ ΜΑΚΕΔ.ΕΤ. ΧΑΡΤΟΥ&ΣΥΜΠΑΡ. ΟΕ	-	-	-	-
Ποσά σε ευρώ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΓΟΡΕΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ				
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΑΕ	366.547	-	6.179.267	-
ΑΙΟΛΙΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	304.117	-	122.744	41
EUROWIND Α.Ε.	223.138	160.243	-	3.188.296
ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	1.811.040	-
Te VECTOR ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΡΟΥΛΟΣ ΟΕ	-	-	6.865	-
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ Α.Ε.	-	-	15.086	-
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ ΑΚΡΑΤΑΣ Α.Ε.	-	-	12.737	-
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ Α.Ε.	-	-	-	-
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΕΝΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΗ Α.Ε.	281.037	-	346.079	-
ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	-	-	51.930	-
ΜΑΛΕΣΙΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	-	-	14.678	-
ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	-	-	14.008	-
ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	-	-
ΔΙΡΦΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	4.502	-
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	-	-	24.346	-
ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	-	-
ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	-	-
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΪ-ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.	3.045.378	-	39.135.178	318.282
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΞΕΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΑΕ	-	-	5.851	-
ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	1.323	-
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ ΑΕ	8.983.800	-	16.638.800	-
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ Α.Ε.	227.818	-	780.638	-
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΑΕ	420.382	-	5.221.862	-
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ	398.112	-	4.318.679	-
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ ΑΕ	-	-	618	-
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	1.259.484	-
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Μ.Α.Ε.	36.136	-	15.292.619	-
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ	31.480.892	12.273	7.221.514	12.655
OPTIMUS ENERGY Α.Ε.	242	-	-	41

TETRA DOOEL SKOPJE	3.175.349	2.332.791	1.085.472	-
PROENTRA D.O.O BEOGRAD	1.910.058	2.044.010	-	243.396
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	-	2.888.684	-	60.066.272

ΜΗΤΡΙΚΗ_ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	20.877	268.908	-	13.095.760
-------------------------------	---------------	----------------	----------	-------------------

ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ				
ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	11.547	637.155	6.928	858.825
Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και η ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	348.571	4.500	5.559.054	9.551
ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε.	-	14.640	-	4.538
ΕΚΤΟΝΟΝ Α.Ε.	-	1.508	10.010	9.870
ΒΙΠΑ ΘΕΣΑΛΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.	-	25.435	-	-
ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε.	-	445.745	7.735	450.257
ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ	-	382	164	-
ΗΛΙΟΧΩΡΑ Α.Ε.	-	12.681	-	15.724

Επί των απαιτήσεων της Εταιρείας από τις θυγατρικές της, συνολικού ποσού € 149.588.815 (Σημ. 38) παρατίθενται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

- συνολικό ποσό € 111.139.784 αφορά ομολογιακά δάνεια (Σημ. 14)
- συνολικό ποσό € 31.281.565 αφορά απαιτήσεις από κατασκευαστικές υπηρεσίες (Σημ. 17)
- συνολικό ποσό € 808.857 αφορά απαιτήσεις από υπηρεσίες συντήρησης (Σημ. 17)
- συνολικό ποσό € 1.085.472 αφορά απαιτήσεις από εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας (Σημ. 17)
- συνολικό ποσό € 5.273.137 αφορά απαιτήσεις από λοιπές υπηρεσίες (Σημ. 17)

Επί των υποχρεώσεων της Εταιρείας από τις θυγατρικές της, συνολικού ποσού € 124.940.747 (Σημ. 38) παρατίθενται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

- συνολικό ποσό € 112.644.810 αφορά ομολογιακά δάνεια (Σημ. 20)
- συνολικό ποσό € 243.396 αφορά υποχρεώσεις από εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας (Σημ.26)
- συνολικό ποσό € 10.000.000 αφορά μη οριστικοποιημένη μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου θυγατρικής (Σημ.27)
- συνολικό ποσό € 2.052.541 αφορά υποχρεώσεις για λοιπές υπηρεσίες (Σημ.27)

Επί των ανωτέρω συναλλαγών παρατίθενται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

Πωλήσεις της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ:

- στην HELLAS SMARTICKET Α.Ε. ύψους 64.918 ευρώ εκ των οποίων 19.442 ευρώ αφορούν έσοδα από ενοίκια, 15.542 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσης παγίου, 25.626 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων συντήρησης, 3.762 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσεως λοιπών υλικών άμεσης ανάλωσης και 546 ευρώ αφορά μετακύληση εξόδων μεταφοράς
- στην ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε. ύψους 384.903 ευρώ εκ των οποίων 381.924 ευρώ που αφορά υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 2.979 ευρώ αφορά σε έσοδα τόκων.
- στη ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ύψους 69 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων ασφάλισης προσωπικού
- στην ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε. ύψους 288.170 ευρώ εκ των οποίων 275.834 ευρώ αφορά υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 12.336 ευρώ αφορά έσοδα τόκων
- στην IWECO ΧΩΝΟΣ Α.Ε. ύψους 159.135 ευρώ αφορά έσοδα από υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ.
- στην ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ Α.Ε. ύψους 339.488 ευρώ που αφορά υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ.

- στην ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε. ύψους 1.094.859 ευρώ εκ των οποίων 363.792 ευρώ αφορούν υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ, 554.000 ευρώ αφορούν σε έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες και 177.067 που αφορούν σε μετακύληση προμηθειών εγγυητικών επιστολών.
- στην ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε. ύψους 275.000 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ
- στην Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ ύψους 44.169 ευρώ εκ των οποίων 17.971 ευρώ αφορά προμήθειες εγγυητικών επιστολών, 6.198 ευρώ αφορά έσοδα τόκων και 20.000€ μετακύληση εξόδων αμοιβών μηχανικών.
- στην Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ ύψους 25.493 ευρώ εκ των οποίων 5.493 αφορούν σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών και 20.000€ μετακύληση εξόδων αμοιβών μηχανικών..
- στην Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ ύψους 14.666 ευρώ εκ των οποίων 4.666 αφορούν σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών και 10.000€ μετακύληση εξόδων αμοιβών μηχανικών.
- στην ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕ ύψους 927.274 ευρώ εκ των οποίων 718.000 ευρώ αφορούν σε έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες, 57.267 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 152.007 ευρώ που αφορούν σε έσοδα τόκων.
- στην Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΕ ύψους 36.693 ευρώ εκ των οποίων 6.693 ευρώ αφορούν σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών και 30.000€ μετακύληση εξόδων αμοιβών μηχανικών
- στην ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΣΤΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε. ύψους 498.295 ευρώ εκ των οποίων 73.060 ευρώ αφορούν έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες 212.180 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 478.777 ευρώ αφορούν σε έσοδα τόκων, 138 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων ασφάλισης προσωπικού και 212.917 ευρώ που αφορούν σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών.
- στην ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε. ύψους 3.979.123 ευρώ εκ των οποίων τα 2.727.000 ευρώ αφορούν υπηρεσίες κατασκευής αιολικών πάρκων, τα 257.733 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 994.390 ευρώ αφορά έσοδα τόκων δανείων
- στην Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΟΕ ύψους 8.382 ευρώ τα οποία αφορούν Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών
- στην ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε. ύψους 631.612 ευρώ εκ των οποίων 224.422 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ, 159.413 ευρώ αφορούν σε έσοδα τόκων, 277 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων ασφάλισης προσωπικού και 247.500 ευρώ αφορούν σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών.
- στην ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΕΡΡΩΝ ΕΒΡΟΥ ΑΕ ύψους 138.194 ευρώ, εκ των οποίων 137.917 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 277 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων ασφάλισης προσωπικού
- στην ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΑΕ ύψους 366.547 ευρώ εκ των οποίων 95.481 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ, 83 ευρώ πώληση λοιπών υλικών και 270.983 αφορούν σε έσοδα τόκων.
- στην ΑΙΟΛΙΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ ΑΕ ύψους 304.117 ευρώ, εκ των οποίων τα 212.180 αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ, 242 ευρώ σε μισθώσεις γραφείων και 91.695 σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών
- στην EUROWIND Α.Ε. ύψους 223.138 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ
- στην ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΕΝΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΗ Α.Ε. ύψους 281.037 ευρώ εκ των οποίων τα 250.000 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 31.037 ευρώ αφορούν τόκους
- στην ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΪ-ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε. ύψους 3.045.378 ευρώ εκ των οποίων τα 1.272.593 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ και 1.772.785 αφορούν σε τόκους
- στην ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ ΑΕ ύψους 8.983.800 ευρώ εκ των οποίων 8.900.000 ευρώ αφορούν σε έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες, 4.000 ευρώ έσοδα από υπηρεσίες μελετών και 79.800 ευρώ έσοδα από τόκους
- στην ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ Α.Ε. ύψους 227.818 ευρώ εκ των οποίων τα 30.869 ευρώ αφορά έσοδα τόκων δανείων και 196.949 πωλήσεις υπηρεσιών συντήρησης ΑΠΕ
- στην ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΑΕ ύψους 420.382 ευρώ εκ των οποίων τα 212.273 ευρώ αφορά έσοδα τόκων δανείων και τα 208.109 ευρώ σε υπηρεσίες συντήρησης ΑΠΕ
- στην ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ ύψους 398.112 ευρώ εκ των οποίων τα 191.922 ευρώ αφορά έσοδα τόκων δανείων και 206.191 ευρώ σε πωλήσεις υπηρεσιών συντήρησης ΑΠΕ
- στην ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ ΑΕ ύψους 275 ευρώ τα οποία αφορούν σε Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών
- στην ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Μ.Α.Ε. ύψους 36.136 ευρώ εκ των οποίων τα 4.561 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσης παγίου, 7.583 ευρώ αφορούν σε τόκους, 2.701 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων συντήρησης, 13.348 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσεως λοιπών υλικών άμεσης ανάλωσης, 250 ευρώ αφορά μετακύληση εξόδων μεταφορά και 7.692 ευρώ σε έσοδα από ενοίκια
- στην ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ ύψους 31.480.982 ευρώ εκ των οποίων τα 31.011.851 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες κατασκευής αιολικών πάρκων, 4.295 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσης παγίου, 5.784 ευρώ αφορούν έσοδα πώλησης λοιπού εξοπλισμού, 331.716 ευρώ αφορούν σε τόκους, 96.160 ευρώ αφορούν σε Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών, 2.539 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων συντήρησης κτιρίου, 18.127 ευρώ αφορούν μετακύληση λοιπών εξόδων, 2.296 ευρώ σε έσοδα από προμήθειες πωλήσεων για λογαριασμό τρίτων και 8.214 ευρώ σε έσοδα από ενοίκια

- στην OPTIMUS ENERGY A.E. ύψους 242 ευρώ αφορούν έσοδα από ενοίκια
- στην TETRA DOOEL SKOPJE ύψους 3.175.349 ευρώ που αφορούν σε πώληση ηλεκτρικής ενέργειας
- στην PROENTRA D.O.O BEOGRAD ύψους 1.342.373 ευρώ, εκ των οποίων 1.050.483 αφορούν πώληση ηλεκτρικής ενέργειας και 291.890 αφορούν σε λοιπά έσοδα υπηρεσιών.
- στην ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ύψους 20.877 ευρώ που αφορούν σε έσοδα από τόκους.
- στην ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ύψους 11.547 ευρώ, εκ των οποίων 10.160 ευρώ αφορούν σε μισθώσεις μηχανημάτων και 1.387 ευρώ σε λοιπά έσοδα.
- σε Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και η ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ύψους 348.571 ευρώ, εκ των οποίων 251.353 ευρώ αφορούν σε κατασκευαστικές υπηρεσίες, 16.009 ευρώ αφορούν έσοδα από ενοίκια, 7.340 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσης παγίου, 11.311 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων συντήρησης, 1.777 ευρώ αφορούν μετακύληση εξόδων κτήσεως λοιπών υλικών άμεσης ανάλωσης, 7.408 ευρώ αφορά μετακύληση λοιπών εξόδων, 53.373 ευρώ σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών

Αγορές της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ:

- από την ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε. ύψους 1.265.763 οι οποίες αφορούν έξοδα τόκων
- από την IWECO ΧΩΝΟΣ Α.Ε. ύψους 167.189 ευρώ που αφορά έξοδα τόκων.
- από την ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ Α.Ε. ύψους 995.385 ευρώ που αφορά έξοδα τόκων
- από την ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε. ύψους 900 οι οποίες αφορούν μετακύληση εξόδου υπηρεσιών συντήρησης
- από την EUROWIND Α.Ε. ύψους 160.243 ευρώ αφορούν έξοδα τόκων
- από την ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ ύψους 12.273 ευρώ αφορούν σε μετακύληση εξόδων ελεγκτή δόμησης
- από TETRA DOOEL SKOPJE ύψους 2.332.791 ευρώ αφορούν σε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- από PROENTRA D.O.O BEOGRAD ύψους 1.918.104 ευρώ αφορούν αγορά ηλεκτρικής ενέργειας
- από ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ύψους 2.888.684 ευρώ αφορούν σε τόκους
- από την ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ύψους 268.908 ευρώ, εκ των οποίων 172.249 ευρώ αφορούν σε μισθώσεις κτιρίων, 3.000 ευρώ μετακύληση συμβουλευτικών υπηρεσιών, 2.280€ έξοδα ενοικίων και 91.378 ευρώ αφορούν σε μετακύληση συνδρομών.
- από την ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ύψους 637.155 ευρώ, εκ των οποίων 134.057 ευρώ αφορούν σε αγορά παγίων, 94.823 ευρώ αφορούν σε μετακύληση εξόδου κτήσεως λογισμικού, 255.159 ευρώ σε μισθώσεις μηχανημάτων, 18.000 ευρώ σε μισθώσεις κτιρίων, 30.163 ευρώ σε μισθώσεις οχημάτων, 630 ευρώ σε μισθώσεις λοιπού εξοπλισμού, 87.462 ευρώ σε προμήθειες εγγυητικών επιστολών, 2.071 ευρώ σε μετακύληση εξόδων επισκευής και 14.790 ευρώ σε αγορά υλικών.
- από τις Κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. και η ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ύψους 4.500 ευρώ, εκ των οποίων 2.081,27 ευρώ αφορούν αγορές αναλωσίμων υλών και 2.419 ευρώ μετακύληση λοιπών εξόδων.
- από την ΓΕΚ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ Α.Ε. ύψους 14.640 ευρώ αφορούν σε υπηρεσίες συντήρησης.
- από την ΕΚΤΟΝΟΝ Α.Ε. ύψους 1.508 ευρώ αφορούν σε λοιπές υπηρεσίες.
- από την ΒΙΠΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Α.Ε. ύψους 25.435 ευρώ αφορούν σε μισθώσεις κτιρίων.
- από την ΗΡΩΝ ΘΕΡΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Α.Ε. ύψους 445.745 ευρώ αφορούν σε αγορές ηλεκτρικού ρεύματος.
- από την ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΕ ύψους 382 ευρώ αφορούν σε λοιπές υπηρεσίες.
- από την ΗΛΙΟΧΩΡΑ Α.Ε. ύψους 12.681 ευρώ αφορούν σε μισθώσεις μηχανημάτων.

Συναλλαγές με μέλη του Δ.Σ.

Το σύνολο των ποσών που κατεβλήθησαν σε μέλη των Δ.Σ. του Ομίλου ανήλθε σε 1.677.990 ευρώ (για την Εταιρεία: 1.190.050 ευρώ), εκ των οποίων ποσό 487.400 ευρώ (για την Εταιρεία: 487.400 ευρώ) αφορά αμοιβές Δ.Σ., ενώ ποσό 1.190.590 ευρώ (για την Εταιρεία: 702.650 ευρώ) αφορά παροχή υπηρεσιών.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Διοίκηση της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ μεριμνά διαρκώς για την πιστή εφαρμογή όλων των μέτρων και κανόνων που θεσπίζουν οι νομοθετικές, εποπτικές και λοιπές αρμόδιες αρχές για το σύνολο των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του Ομίλου. Επιπλέον, μεθοδεύει συστηματικά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εσωτερικών κανόνων, οδηγιών και επιχειρηματικών πρακτικών που συμπληρώνουν το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και προάγουν ένα σύγχρονο σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης.

Τα ανωτέρω μέτρα περιγράφονται συνοπτικά στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ) της εταιρείας, που αποτελεί βάση και σημείο αναφοράς του ολοκληρωμένου συστήματος διακυβέρνησης του Ομίλου. Με την εφαρμογή του ΚΕΔ και των επιμέρους θεματικών κανονισμών, η Διοίκηση διασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση και αξιοποίηση των πόρων της εταιρείας και προάγει την εταιρική υπευθυνότητα ως βασική αξία της αναπτυξιακής πορείας του Ομίλου.

Οι επιμέρους θεματικοί κανονισμοί και οδηγίες λειτουργίας της εταιρείας είναι:

- 1) Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΕΚΛ) (Company's Internal Rules and Regulations). Περιλαμβάνει όλα τα μέτρα, κανόνες και οδηγίες που θεσπίζει η Διοίκηση, πέραν των υποχρεωτικού χαρακτήρα διατάξεων ή/και κανονισμών που επιβάλλονται από τα αρμόδια θεσμικά όργανα και τις αντίστοιχες Αρχές.
- 2) Κώδικας ηθικής και δεοντολογίας (Code of conduct)
- 3) Καταστατικό Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee Charter)
- 4) Κανονισμός λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit Activity Charter)
- 5) Κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών (Nomination and Remuneration Committee Charter)
- 6) Κανονισμός προστασίας προσωπικών δεδομένων (General Data Protection Regulation)
- 7) Απολογισμός εταιρικής υπευθυνότητας (Corporate responsibility)
- 8) Σύστημα διαχείρισης καταπολέμησης της δωροδοκίας και διαφθοράς (Anti-bribery management system).

Στον ΕΚΛ και τους λοιπούς κανονισμούς ενσωματώνεται κάθε νέα σχετική διάταξη, μέτρο, κανόνας κ.λπ. ώστε να διατηρούν την απαιτούμενη πληρότητα και να προσαρμόζονται άμεσα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του οικονομικού, κοινωνικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος της εταιρείας. Στην ετήσια έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται εκτενέστερη αναφορά επί του συνόλου των ανωτέρω διατάξεων και κανονισμών.

Ο ΚΕΔ, ο Κώδικας ηθικής και δεοντολογίας, ο Απολογισμός εταιρικής υπευθυνότητας και ο Κανονισμός προστασίας προσωπικών δεδομένων είναι αναρτημένοι στον ιστότοπο της εταιρείας www.terna-energy.com

2. Κανόνες και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης

Στον ΚΕΔ διατυπώνονται αναλυτικά, με σαφήνεια και ακρίβεια, οι ακόλουθοι κανόνες και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, που περιλαμβάνουν και τον ρόλο των βασικών οργάνων διοίκησης και ελέγχου της εταιρείας.

2.1.Διοικητικό Συμβούλιο

Ορίζονται με σαφήνεια ο ρόλος του, οι αρμοδιότητές του και η ευθύνη του για τη χάραξη και εφαρμογή της στρατηγικής της εταιρείας με κύριο στόχο την προστασία των συμφερόντων όλων των Μετόχων της. Ως ανώτατο όργανο διοίκησης της εταιρείας αποφασίζει για όλες τις εταιρικές υποθέσεις, εκτός εκείνων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης. Ειδικότερα, στις αρμοδιότητες του Δ.Σ. περιλαμβάνονται:

- Ο μακροχρόνιος στρατηγικός και μεσοπρόθεσμος επιχειρηματικός σχεδιασμός της εταιρείας
- Οι αποφάσεις στρατηγικής σημασίας, όπως π.χ. εξαγορές, συγχωνεύσεις, εκποιήσεις, επενδύσεις υψηλού προϋπολογισμού
- Η διατύπωση της γενικής αλλά και των επιμέρους βασικών πολιτικών για τη λειτουργία της εταιρείας
- Η έγκριση, εποπτεία και αξιολόγηση υλοποίησης των ετησίων προγραμμάτων δράσης και προϋπολογισμών
- Η διασφάλιση της αξιοπιστίας και πληρότητας των λογιστικών - οικονομικών συστημάτων και στοιχείων και των εξ αυτών παραγομένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας
- Η διασφάλιση της απρόσκοπτης και εύρυθμης λειτουργίας κατάλληλων συστημάτων και μηχανισμών για τον εσωτερικό έλεγχο της εταιρείας, την τήρηση του θεσμικού – κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, καθώς και την αξιολόγηση και διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων που αντιμετωπίζει
- Η διαρκής μέριμνα για την αποφυγή ή την προσήκουσα αντιμετώπιση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων του Διοικητικού Συμβουλίου ή μελών του ή βασικών μετόχων με τα συμφέροντα της εταιρείας, με την υιοθέτηση κανόνων διαφάνειας και εποπτείας των συναλλαγών της
- Η επιλογή του Διευθύνοντος Συμβούλου και των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τους οποίους και αξιολογεί για τη συνολική τους δραστηριότητα
- Ο προσδιορισμός της αμοιβής των μελών του Δ.Σ. και η εισήγηση προς έγκρισή της από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων, βάσει σχετικής εισήγησης της Επιτροπής Ανάδειξης υποψηφιοτήτων και αμοιβών μελών του Δ.Σ., καθώς και η απόφαση για την αμοιβή των ανώτατων στελεχών της εταιρείας
- Η απόφαση για την οργανωτική δομή, τα συστήματα και τις διαδικασίες διοίκησης της εταιρείας, καθώς και τις τροποποιήσεις αυτών όταν το επιβάλλουν οι εσωτερικές και εξωτερικές συνθήκες λειτουργίας της
- Η σύσταση και μέριμνα καλής λειτουργίας των επιτροπών που προβλέπονται από τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης (Επιτροπή Ελέγχου και Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών Μελών του Δ.Σ.)
- Η σύσταση συλλογικών οργάνων όταν το κρίνει σκόπιμο για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της λειτουργίας της εταιρείας
- Η διατύπωση και μέριμνα διάδοσης και εφαρμογής των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων αυτών της εταιρικής διακυβέρνησης, στο σύνολο των σχέσεων της με όλα τα συνδεδεμένα μέρη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά την από 24/09/2018 παραίτηση του Κυρίου Νικολάου Καλαμαρά από αυτό, συνεδρίασε την 25/09/2018 και κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εξέλεξε τον Κύριο Γεώργιο Κούβαρη του Θεολόγου ως νέο, ανεξάρτητο και μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. έως το τέλος της θητείας του ήτοι το αργότερο την 30^η Ιουνίου 2022, ημερομηνία σύγκλησης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας. Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 18ης Οκτωβρίου 2018 αποδέχθηκε την ως άνω εκλογή του Κυρίου Γεωργίου Κούβαρη. Κατόπιν αυτού, η σύνθεση του εννεαμελούς Διοικητικού Συμβουλίου που θα διοικήσει την εταιρεία μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα συγκληθεί το αργότερο μέχρι 30/6/2022) απαρτίζεται από τα ακόλουθα Μέλη:

1. Γεώργιος Περιστέρης του Θεοδώρου	Πρόεδρος– Εκτελεστικό μέλος
2. Γεώργιος Περδικάρης του Γερασίμου	Αντιπρόεδρος– Εκτελεστικό μέλος
3. Εμμανουήλ Μαραγκουδάκης του Βασιλείου	Διευθύνων Σύμβουλος– Εκτελεστικό μέλος
4. Γεώργιος Σπύρου του Συμεών	Εντεταλμένος Σύμβουλος– Εκτελεστικό μέλος
5. Βασίλειος Δεληκατερίνης του Ευαγγέλου	Εντεταλμένος Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος
6. Μιχαήλ Γουρζής του Αλεξάνδρου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Γεώργιος Μέργος του Ιωάννη	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος
8. Gagik Arkarian του Serop	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος
9. Γεώργιος Κούβαρης του Θεολόγου	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος

Τα βιογραφικά σημειώματα των Μελών του Δ.Σ. είναι αναρτημένα στον ιστότοπο της εταιρείας.

Το Δ.Σ. πραγματοποίησε 9 τακτικές συνεδριάσεις εντός του 2018, σύμφωνα με τον σχετικό προγραμματισμό που είχε αποφασίσει στο τέλος του 2017. Επιπλέον, τα μέλη συνεδρίασαν εκτάκτως 5/1/18, 16/1/18, 17/1/18, 19/1/18, 12/2/18, 23/2/18, 8/3/18, 19/3/18, 17/4/18, 15/5/18, 6/6/18, 13/6/18, 14/6/18, 11/7/18, 20/7/18, 11/9/18, 19/11/18, 12/12/18, , όποτε απαιτήθηκε να αντιμετωπιστούν έκτακτα γεγονότα που δεν μπορούσαν να προβλεφθούν κατά την κατάρτιση του αρχικού προγραμματισμού.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και τις συνεδριάσεις τους εντός του 2018, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επέδειξαν «επιμέλεια συνετού επιχειρηματία», αφιέρωσαν όλο το χρόνο που απαιτήθηκε για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας και ενήργησαν με ακεραιότητα, υπευθυνότητα και ευθυκρισία, αποφεύγοντας ενέργειες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της εταιρείας ή να έλθουν σε σύγκρουση με τα συμφέροντά της. Επίσης, διαφύλαξαν το απόρρητο των πληροφοριών που προνομιακά κατείχαν και μερίμνησαν για την έγκαιρη και ταυτόχρονη πληροφόρηση όλων των μετόχων και ενδιαφερομένων επενδυτών για θέματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την απόφασή τους για την πραγματοποίηση οποιασδήποτε συναλλαγής σε μετοχές της εταιρείας.

Κατά τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων και των εργασιών του Δ.Σ., τα Μέλη υποστηρίχθηκαν από τον Εταιρικό Γραμματέα Κ^ο Γεώργιο Σπύρου, τα καθήκοντα του οποίου περιγράφονται στον ΚΕΔ.

2.2.Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος αποτελεί τον βασικό μοχλό εφαρμογής των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης στην εταιρεία, έχοντας την ευθύνη, μεταξύ άλλων, για την αποτελεσματική λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και την ενεργό συμμετοχή όλων των μελών αυτού στη λήψη και εποπτεία εφαρμογής των επιχειρηματικών αποφάσεων, καθώς και για την ομαλή επικοινωνία της εταιρείας με τους μετόχους της.

Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η σύγκληση και διεύθυνση των εργασιών του Δ.Σ. επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης που έχει συνθέσει ο ίδιος, βάσει των αναγκών της εταιρείας και σχετικών αιτημάτων από όλα τα άλλα μέλη του Δ.Σ. Επίσης, η μέριμνα για τον αποτελεσματικό συντονισμό και την απρόσκοπτη επικοινωνία μεταξύ όλων των μελών του Δ.Σ. και μεταξύ της εταιρείας και των μετόχων – επενδυτών. Τέλος, καθήκον του Προέδρου είναι η έγκαιρη, σαφής και αξιόπιστη πληροφόρηση των μελών του Δ.Σ. επί του συνόλου των δραστηριοτήτων και λειτουργιών της εταιρείας, η διασφάλιση της ομαλής ένταξης και συνεργασίας μεταξύ τους, καθώς και η παρακίνησή τους ώστε να έχουν ενεργό και ουσιαστική συμμετοχή στις εταιρικές υποθέσεις και στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων.

Το Δ.Σ. υποστηρίζεται από Επιτροπές οι οποίες έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα, αλλά ιδιαίτερο βάρος στη λήψη των αποφάσεών του. Οι Επιτροπές αυτές είναι οι ακόλουθες:

2.2.1. Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Επιτροπή είναι τριμελής και βασικός της ρόλος είναι να διερευνά και να αναδεικνύει τις κατάλληλες υποψηφιότητες για εκλογή τους στο Δ.Σ. της εταιρείας, καθώς και να προτείνει πολιτικές και συστήματα προσδιορισμού των αμοιβών σε όλα τα επίπεδα της εταιρείας.

Στα καθήκοντά της σε σχέση με την ανάδειξη υποψηφιοτήτων περιλαμβάνονται κυρίως ο προσδιορισμός των απαιτήσεων της εταιρείας ως προς το μέγεθος και τη σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου, η διατύπωση του ρόλου, των αρμοδιοτήτων και των ικανοτήτων κάθε θέσης στο Διοικητικό Συμβούλιο, η περιοδική επαναξιολόγηση του μεγέθους και της σύνθεσης του Δ.Σ. και η υποβολή προτάσεων αλλαγών – βελτιώσεων όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Σε σχέση με τα καθήκοντά της που αφορούν στις αμοιβές, η Επιτροπή Υποψηφιοτήτων και Αμοιβών συνεδριάζει για τα θέματα των αμοιβών τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο και οποτεδήποτε άλλοτε κριθεί αυτό απαραίτητο. Επεξεργάζεται και εισηγείται το σύστημα προσδιορισμού των αμοιβών των εργαζομένων, των μελών του Δ.Σ. και των διευθυντικών στελεχών, συντάσσει και υποβάλλει στο Δ.Σ. προτάσεις εταιρικής πολιτικής αμοιβών, αξιολογεί την εφαρμογή τους βάσει της σχετικής ετήσιας έκθεσης αμοιβών και διατυπώνει τις προτάσεις που πρέπει να υποβληθούν από το Δ.Σ. στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων για έγκριση.

Η Επιτροπή αποτελείται από τα μέλη:

Γεώργιος Μέργος – Πρόεδρο της Επιτροπής, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Κούβαρης Γεώργιος – ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος

Μιχαήλ Γουρζής – μη εκτελεστικό μέλος

Η Επιτροπή συνεδρίασε κατά τη διάρκεια της χρήσης δύο (2) φορές, την 24η Απριλίου 2018 με θέμα τις αποζημιώσεις των μελών Δ.Σ. και την 24η Σεπτεμβρίου 2018 με μοναδικό θέμα την υποβολή πρότασης αντικατάστασης του παραιτηθέντος μέλους του Δ.Σ., κύριου Νικολάου Καλαμαρά, από τον κύριο Γεώργιο Κούβαρη.

2.2.2. Επενδυτική Επιτροπή

Ο μεσο-μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη της εταιρείας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ακολουθητέα επενδυτική πολιτική προκειμένου να επιτυγχάνει και να διατηρεί τους επιχειρηματικούς της στόχους σε βάθος χρόνου.

Αρμόδιο όργανο για τη χάραξη και εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής είναι το Δ.Σ. της εταιρείας, το οποίο βασίζει τις αποφάσεις του στις κατάλληλες εισηγήσεις που δέχεται από την Επενδυτική Επιτροπή σχετικά με εξαγορές, συγχωνεύσεις, στρατηγικές συμμαχίες, επενδύσεις υψηλού προϋπολογισμού, εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων και κάθε άλλη ενέργεια στρατηγικού χαρακτήρα που μπορεί να επηρεάζει την κεφαλαιακή δομή και την αναπτυξιακή προοπτική της εταιρείας. Η Επενδυτική Επιτροπή συνεδριάζει μία φορά κάθε τρίμηνο και όποτε άλλοτε απαιτείται να λαμβάνονται επενδυτικές αποφάσεις από το Δ.Σ.

Η Επενδυτική Επιτροπή (Ε.Ε.) είναι πενταμελής και σε αυτήν συμμετέχουν τρία (3) μέλη από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και της μητρικής της και δύο (2) διευθυντικά στελέχη ή σύμβουλοι της εταιρείας, ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα.

Μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής είναι σήμερα οι ακόλουθοι:

Γεώργιος Περιστέρης
Εμμανουήλ Μαραγκουδάκης
Γεώργιος Σπύρου
και δύο εκ των κάτωθι τριών ανάλογα με το θέμα:
Βασίλειος Δεληκατερίνης
Γεώργιος Αγραφιώτης
Εμμανουήλ Μουστάκας.

Όπως και οι άλλες επιτροπές της εταιρείας, η Ε.Ε. έχει εισηγητικό και όχι αποφασιστικό χαρακτήρα. Στις κύριες αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η κατάρτιση της επενδυτικής πολιτικής και του μακροπρόθεσμου επενδυτικού προγράμματος της εταιρείας, η αξιολόγηση και έγκριση υλοποίησης του ετήσιου προγράμματος επενδύσεων, καθώς και κάθε νέας επένδυσης που υποβάλλεται εξατομικευμένα, η εξέταση της κεφαλαιακής επάρκειας της εταιρείας για την υλοποίηση κάθε επενδυτικής πρότασης, η αξιολόγηση των επιχειρηματικών κινδύνων που συνδέονται με την υλοποίησή της, η τεκμηρίωση της σκοπιμότητάς της και η επιβεβαίωση ότι η υλοποίησή της εντάσσεται στα μέτρα εφαρμογής της εγκεκριμένης επιχειρηματικής στρατηγικής της εταιρείας.

Η Επενδυτική Επιτροπή, κατά τις συνεδριάσεις της εντός του 2018 εξέτασε την πορεία υλοποίησης του επενδυτικού προγράμματος του Ομίλου, και ιδιαίτερα το αναφερόμενο στις επενδύσεις στις ΗΠΑ όπου έχει επεκτείνει την δραστηριότητά της η εταιρεία. Ανέλυσε διεξοδικά τις επικρατούσες συνθήκες και τις αλλαγές που εισήγαγε ο νέος πρόεδρος των ΗΠΑ στην φορολόγηση και γενικότερα στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων και εκτίμησε τους ενδεχόμενους κινδύνους για τις επενδύσεις της εταιρείας στην Αμερική. Επίσης, ενημερώθηκε προκαταρκτικά για νέες επενδυτικές προτάσεις που είχαν αξιολογήσει τα αρμόδια διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και έδωσε οδηγίες να προετοιμαστεί σχετική εισήγηση εντός του πρώτου τριμήνου του 2019, οπότε αναμένεται να έχει αποσαφηνιστεί το ανωτέρω πλαίσιο.

2.2.3.Επιτροπή Ελέγχου

Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου (ΕΕ) περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 4 του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Σχετικά αποσπάσματα ακολουθούν κατωτέρω για λόγους πληρότητας της παρούσας έκθεσης.

Η ΕΕ υποστηρίζει το Δ.Σ. στην εκπλήρωση του καθήκοντός του να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των οργάνων και των ενεργειών της εταιρείας προς τις επιταγές του νομικού – θεσμικού – κανονιστικού πλαισίου και τις Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης που διέπουν τη λειτουργία της, την πληρότητα και αξιοπιστία των λογιστικών, πληροφοριακών και διοικητικών συστημάτων της εταιρείας και των παραγομένων από αυτά δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων και λοιπών αναφορών, καθώς και την απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία όλων των ελεγκτικών μηχανισμών της εταιρείας ώστε, εκτός των ανωτέρω, να επισημαίνονται εγκαίρως οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι και να αντιμετωπίζονται άμεσα και αποτελεσματικά.

Συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο και οποτεδήποτε άλλοτε κρίνει αυτό απαραίτητο. Καλεί τον τακτικό ελεγκτή στη συνεδρίασή της τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο για παροχή επεξηγήσεων – διευκρινίσεων επί του αντικειμένου εργασίας του και των παρατηρήσεων – πορισμάτων του επί των οικονομικών καταστάσεων και της γενικότερης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου έχει τις ακόλουθες, κατά ενότητα, βασικές αρμοδιότητες:

Επιβλέπει την διαδικασία παραγωγής των οικονομικών καταστάσεων και λοιπών αναφορών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της εταιρείας και εξετάζει την αξιοπιστία τους. Μεριμνά για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών του εσωτερικού ελέγχου παρέχοντας την υποστήριξή της στην αρμόδια Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και αξιολογώντας περιοδικά την επάρκεια και αξιοπιστία των μεθόδων και διαδικασιών που χρησιμοποιεί για την διεκπεραίωση των εργασιών της. Βασικός της στόχος είναι η έγκαιρη διάγνωση και ανάλυση των επιχειρηματικών κινδύνων ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο να μπορεί να αντιδρά γρήγορα για την αντιμετώπισή τους.

Επιπλέον, ερευνά τις τυχόν συναλλαγές της εταιρείας με οποιοδήποτε συνδεδεμένο με αυτήν πρόσωπο και υποβάλλει σχετικές αναφορές στο Δ.Σ. ώστε να εξετάζεται με απόλυτη διαφάνεια η πιθανότητα ύπαρξης συγκρουόμενων συμφερόντων και να αποτρέπεται ενδεχόμενη βλάβη ή ζημία της εταιρείας.

Η Επιτροπή Ελέγχου παραλαμβάνει τις εκθέσεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, αξιολογεί το περιεχόμενό τους, προτείνει στο Δ.Σ. τον επικεφαλής της Υπηρεσίας, αξιολογεί την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά του και βάσει αυτών εισηγείται τη συνέχιση ή παύση εκτέλεσης των καθηκόντων του.

Παρακολουθεί τη διεξαγωγή των εργασιών του τακτικού ελεγκτή και αξιολογεί αν είναι σύμφωνη με το σχετικό νομικό – κανονιστικό πλαίσιο, τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές. Ερευνά επίσης και αξιολογεί την επάρκεια της γνώσης, την επαγγελματική συνέπεια, την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα του τακτικού ελεγκτή, και βάσει αυτών εισηγείται στο Δ.Σ. τη συνέχιση ή παύση εκτέλεσης των καθηκόντων του.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μέλη.

Στην Επιτροπή Ελέγχου συμμετέχουν μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή και τρίτα ανεξάρτητα κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3016/2002, μη ενταγμένα στο δυναμικό της εταιρείας, που εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 44 του Ν.4449/2017.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου στο σύνολό τους διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίον δραστηριοποιείται η Εταιρεία.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της ή εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και είναι ανεξάρτητος από την Εταιρεία. Τουλάχιστον ένα μέλος της Επιτροπής Ελέγχου είναι ορκωτός ελεγκτής λογιστής σε αναστολή ή συνταξιούχος ή διαθέτει επαρκή γνώση στην ελεγκτική και λογιστική.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι σήμερα:

Γεώργιος Μέργος – Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος, Πρόεδρος της Επιτροπής

Μιχαήλ Γουρζής – μη Εκτελεστικό μέλος

Νικόλαος Καλαμαράς – Ειδικός σε θέματα λογιστικής και ελεγκτικής

Ο κύριος Καλαμαράς ήταν Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. μέχρι τις 24/9/2018.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε δέκα (10) φορές εντός του 2018, άσκησε το σύνολο των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της, συνεργάστηκε με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ) της εταιρείας και έδωσε τις κατάλληλες οδηγίες για τη συνέχιση του ελέγχου κατά θέμα και προτεραιότητα.

Συζήτησε με τον υπεύθυνο εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας για τα ευρήματα και συμπεράσματά του και επιβεβαίωσε την ορθότητα της διαδικασίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων σε συνεργασία με τους εξωτερικούς ελεγκτές του Ομίλου. Επίσης, εξέτασε όλα τα θέματα που έθεσαν οι τελευταίοι με βάση την γνώση και εμπειρία που απέκτησαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Ιδιαίτερη προσοχή έδωσε στα ευρήματα και συμπεράσματα της ΥΕΕ από τον έλεγχο που διεξήγαγε στις ΗΠΑ, όπου ο Όμιλος αναπτύσσει και επεκτείνει τις δραστηριότητές του.

Συνεργάστηκε με τους ελεγκτές για θέματα κοινού ενδιαφέροντος καθ' όλη την διάρκεια του 2018 και ανέλυσε διεξοδικά τα συμπεράσματά τους σε σχέση με την ορθότητα και ακρίβεια των οικονομικών καταστάσεων και την αρτιότητα της πληροφόρησης των Μετόχων και του επενδυτικού κοινού γενικότερα.

Τέλος, υπέβαλε προτάσεις για την αναβάθμιση συστημάτων και διαδικασιών που θα βελτιώσουν την αποδοτικότητα της εταιρείας σε όλα τα επίπεδα της οργανωτικής της δομής.

3. Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων

Αναλυτική αναφορά στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και την αξιοποίησή του κατά την διαδικασία αξιολόγησης και διαχείρισης των κινδύνων που αντιμετωπίζει η εταιρεία γίνεται στο κεφάλαιο 4 του ΚΕΔ, ο οποίος είναι αναρτημένος στον ιστότοπο της εταιρείας.

Η αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων κατά το έτος 2018 περιγράφεται στο σχετικό κεφάλαιο Δ της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου για την χρήση του ίδιου έτους.

4. Σχέσεις – Επικοινωνία με τους Μετόχους – Επενδυτές

Το Δ.Σ. αποδίδει ιδιαίτερο βάρος στην προστασία των δικαιωμάτων όλων των Μετόχων της εταιρείας, διευκολύνοντας την ενημέρωσή τους για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων και παροτρύνοντας τη συμμετοχή τους στις Γενικές Συνελεύσεις όπου έχουν την ευκαιρία να έλθουν σε άμεση επαφή με τη Διοίκηση, να θέσουν ερωτήματα που τους απασχολούν και να συνεισφέρουν στην τελική διαμόρφωση των στρατηγικών κατευθύνσεων της εταιρείας.

Η εταιρεία διαθέτει ειδικό Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων και Επενδυτών, το οποίο μεριμνά για την άμεση, υπεύθυνη και ολοκληρωμένη πληροφόρηση, καθώς και τη διευκόλυνση των Μετόχων να ασκούν τα δικαιώματά τους.

Στο ίδιο πλαίσιο, ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ή/και ο Διευθύνων Σύμβουλος, δύνανται να πραγματοποιούν επιμέρους συναντήσεις με Μετόχους της εταιρείας που κατέχουν σημαντικό μερίδιο του κεφαλαίου της με στόχο την πληρέστερη πληροφόρησή τους σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Συγκεντρώνουν τις διατυπούμενες απόψεις των Μετόχων, τις μεταφέρουν στα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ. και μεριμνούν ώστε οι αρχές και διαδικασίες της εταιρικής διακυβέρνησης και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία για τους Μετόχους και επενδυτές να είναι έγκαιρα διαθέσιμη και εύκολα προσβάσιμη με σύγχρονα μέσα.

5. Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Η εταιρεία τηρεί το σύνολο των προβλεπόμενων όρων και διατάξεων στο ισχύον νομικό – κανονιστικό πλαίσιο για τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της, με ιδιαίτερη προσήλωση στην ενίσχυση της δυνατότητάς τους να ασκούν απρόσκοπτα τα δικαιώματά τους, βασισμένοι στην πληρότητα, ακρίβεια και σαφήνεια της πληροφόρησης που λαμβάνουν έγκαιρα από τα αρμόδια όργανα της εταιρείας με όλα τα μέσα που αυτή διαθέτει.

Στοχεύοντας στην ευρύτερη δυνατή παρουσία των Μετόχων της (θεσμικών και ιδιωτών) στις Γ.Σ., η εταιρεία δημοσιοποιεί εγκαίρως, με κάθε πρόσφορο μέσο, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον χρόνο και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης. Για να διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή τους στις εργασίες της Γενικής Συνέλευσης, παρέχει ολοκληρωμένη πληροφόρηση για τον τρόπο και την προθεσμία άσκησης του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη, καθώς και υποβολής ερωτήσεων. Επίσης, πληροφορεί τους Μετόχους για τον αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου, τον τρόπο και τις διαδικασίες ψηφοφορίας και θέτει στη διάθεσή τους κάθε άλλο απαιτούμενο συνοδευτικό έγγραφο για την αποτελεσματική διεξαγωγή των εργασιών της Γενικής Συνέλευσης.

Στις Γενικές Συνελεύσεις παρίστανται τα Μέλη του Δ.Σ., οι Ελεγκτές και κάθε άλλο στέλεχος της ανώτατης διοίκησης της εταιρείας, που κρίνεται απαραίτητο για την παροχή αναλυτικότερης πληροφόρησης και διευκρινίσεων επί ερωτημάτων των Μετόχων.

6. Αναφορά σε πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) της παρ. 1 του αρ. 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ

Οι απαιτούμενες πληροφορίες εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Έκθεσης Διαχείρισης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του αρ. 4 παρ. 7 του Ν. 3556/2007.

7. Συμμόρφωση με τις διατάξεις του Κώδικα

Το Διοικητικό Συμβούλιο συμμορφώθηκε με τις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης κατά την διάρκεια του 2018.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλεται προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, βάσει της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τα οριζόμενα από την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου.

α) Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται συνολικά σε τριάντα τέσσερα εκατομμύρια εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες εξακόσια ογδόντα ευρώ και ογδόντα λεπτά (€ 34.175.680,80) διαιρούμενο σε εκατόν δέκα τρία εκατομμύρια εννιακόσιες δέκα οκτώ χιλιάδες εννιακόσιες τριάντα έξι (113.918.936) κοινές με ψήφο ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (0,30 €) η καθεμία.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στην κατηγορία «Κύριας Αγοράς» του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ορίζονται από το Νόμο και το Καταστατικό της Εταιρείας.

β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβασή τους από το Καταστατικό της.

γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007

Οι Μέτοχοι οι οποίοι κατά την 31/12/2018 κατείχαν ποσοστό μεγαλύτερο από 5%, βάσει του συνόλου των εκδοθεισών μετοχών, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΕΤΟΧΟΥ	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ	43.211.556	37,932% (άμεσα)
Γεώργιος Περιστέρης	24.961.012	21,911%
York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) Sarl	9.317.807	8,179%

δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας δεν υπάρχουν μετοχές οι οποίες παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

στ) Συμφωνίες Μετόχων της Εταιρείας

Δεν είναι γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των Μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης Μελών Δ.Σ. και τροποποίησης Καταστατικού

Το Καταστατικό της Εταιρείας έχει εναρμονισθεί με τις διατάξεις του Ν.3604/2007 και οι διατάξεις του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο Κ.Ν. 2190/20, όπως ισχύει, τόσο για τον διορισμό και την αντικατάσταση των Μελών του Δ.Σ. όσο και για την τροποποίηση των άρθρων του.

η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5 του Καταστατικού, η Γενική Συνέλευση με απόφασή της μπορεί να εκχωρεί στο Διοικητικό Συμβούλιο την εξουσία να αυξάνει με απόφασή του το μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κ.Ν.2190/20.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο εκδίδοντας νέες μετοχές στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένου από τη Γενική Συνέλευση προγράμματος Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης (stock option plan) για την απόκτηση μετοχών της Εταιρείας από τους δικαιούχους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Εταιρεία με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αποκτήσει, μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών, δικές της μετοχές με την προϋπόθεση ότι η ονομαστική αξία των μετοχών που αποκτώνται, συμπεριλαμβανομένων των μετοχών που είχε αποκτήσει η Εταιρεία προηγουμένως και διατηρεί, δεν υπερβαίνει το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού της κεφαλαίου.

Η Εταιρεία, με την από 18/04/2016 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της, είχε ανανεώσει το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών μέχρι του ποσοστού 10% του μετοχικού της κεφαλαίου για διάστημα είκοσι τεσσάρων μηνών ήτοι μέχρι και την 18/4/2018. Ήδη, με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 09/02/2018, ενέκρινε νέο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών μέχρι την συμπλήρωση του ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας, με κατώτατη τιμή αγοράς τριάντα λεπτά του ευρώ (0,30 €) και ανώτατη τιμή τριάντα ευρώ (30,00 €), η οποία θα πραγματοποιηθεί εντός χρονικού διαστήματος είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, ήτοι το αργότερο μέχρι και την 8η Φεβρουαρίου 2020, και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας να μεριμνήσει για την υλοποίηση της απόφασης και την τήρηση όλων των σχετικών με την ως άνω έγκριση νόμιμων διατυπώσεων.

θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

ι) Συμφωνίες με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το Προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης, ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

IV. ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
(1 Ιανουαρίου 2018-31 Δεκεμβρίου 2018)

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), ως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι συνημμένες ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ την 21^η Μαρτίου 2019 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.terna-energy.com, καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ασώματα πάγια στοιχεία	7	23.483	22.853	1.967	2.004
Ενσώματα πάγια στοιχεία	8	1.189.515	1.122.834	85.830	93.205
Επενδυτικά ακίνητα	9	538	509	538	509
Συμμετοχές σε θυγατρικές	10	-	-	332.595	288.641
Συμμετοχές σε συγγενείς	11	4.233	4.261	4.188	4.188
Συμμετοχές σε κοινοπραξίες		-	-	47	119
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	33.586	24.677	106.531	90.830
Απαιτήσεις από παράγωγα	21	3.929	1.310	-	-
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία					
Ενεργητικού - Παραχωρήσεις	15	36.930	26.463	-	-
Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους	13	1.823	1.755	1.818	1.755
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	32	6.666	6.651	-	-
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		1.300.703	1.211.313	533.514	481.251
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	16	4.783	4.218	3.064	3.097
Εμπορικές απαιτήσεις	17	77.413	77.584	51.298	48.847
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	18	16.429	21.393	4.896	7.910
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	17	74.632	86.337	17.139	18.489
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		5.951	1.145	4.843	186
Χρηματικά διαθέσιμα	19	166.359	201.328	39.204	97.782
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		345.567	392.005	120.444	176.311
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.646.270	1.603.318	653.958	657.562
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής					
Μετοχικό κεφάλαιο	29	34.176	32.794	34.176	32.794
Διαφορά υπέρ το άρτιο	29	191.793	213.781	191.793	213.781
Αποθεματικά	30	41.429	43.550	10.788	15.574
Υπόλοιπο κερδών εις νέο		112.493	79.247	53.476	39.298
Σύνολο		379.891	369.372	290.233	301.447
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		11.242	9.377	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		391.133	378.749	290.233	301.447

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ
Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμα δάνεια	20	668.409	670.152	224.645	241.332
Συμμετοχικοί τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	25	138.103	134.263	-	-
Υποχρεώσεις από παράγωγα	21	9.274	4.543	1.041	923
Λοιπές Προβλέψεις	23	17.236	15.310	3.925	3.755
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	22	498	411	408	331
Επιχορηγήσεις	24	141.336	143.294	20.175	17.552
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	32	23.010	19.824	1.953	1.405
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		89	3.240	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		997.955	991.037	252.147	265.298
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	26	31.731	39.393	13.373	16.402
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	28	43.989	13.837	17.019	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	20	100.041	97.971	23.050	22.028
Συμμετοχικοί τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	25	22.287	25.107	-	-
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	18	3.946	16.043	9.715	26.271
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27	49.729	36.046	48.421	26.116
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος		5.459	5.135	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		257.182	233.532	111.578	90.817
Σύνολο υποχρεώσεων		1.255.137	1.224.569	363.725	356.115
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
		1.646.270	1.603.318	653.958	657.562

Σημειώσεις:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15 και αναγνώρισαν τη συνολική επίδρασή τους στο κονδύλι «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 01/01/2018 ,ωστόσο, για σκοπούς συγκρισιμότητας, προέβησαν σε αναταξινόμηση ορισμένων κονδυλίων της συγκριτικής περιόδου (Σημείωση 2.6.3).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017	1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Κύκλος εργασιών	33	292.052	276.535	98.301	96.175
Κόστος πωλήσεων	34	(168.445)	(162.410)	(75.486)	(59.516)
Μικτό κέρδος		123.607	114.125	22.815	36.659
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	34	(16.389)	(14.199)	(9.579)	(7.725)
Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης	34	(1.060)	(1.186)	(955)	(1.185)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	35	11.909	6.601	20.034	(198)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		118.067	105.341	32.315	27.551
Χρηματοοικονομικά έσοδα	36	5.153	2.569	5.121	5.066
Χρηματοοικονομικά έξοδα	36	(62.360)	(49.794)	(13.697)	(14.239)
Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμωμένα στην εύλογη αξία	21	1.088	12	-	-
Ζημίες από πώληση και αποτίμηση συμμετοχών και λοιπών επενδύσεων	10	(9)	-	(2.406)	-
Έσοδα συμμετοχών και λοιπών επενδύσεων		500	-	500	-
Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών	11	(28)	(1.113)	-	-
Κέρδη προ φόρου εισοδήματος		62.411	57.015	21.833	18.378
Έξοδο φόρου εισοδήματος	32	(15.358)	(19.895)	(793)	(5.909)
Καθαρά κέρδη χρήσης		47.053	37.120	21.040	12.469
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού		121	(891)	-	-
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί		-	258	-	-
		121	(633)	-	-
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών		(2.300)	2.120	(119)	(416)
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί		49	(676)	(6)	121
		(2.251)	1.444	(125)	(295)
Σύνολο στοιχείων που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα		(2.130)	811	(125)	(295)
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Αναλογιστικά έσοδα από προγράμματα καθορισμένων παροχών		(36)	92	(35)	87
Φόρος εισοδήματος που αναλογεί		16	(25)	15	(25)
		(20)	67	(20)	62
Σύνολο στοιχείων που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα		(20)	67	(20)	62
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες) χρήσης (μετά από φόρους)		(2.150)	878	(145)	(233)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		44.903	37.998	20.895	12.236

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ
Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ	
Σημείωση	1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017	
Καθαρά κέρδη χρήσης αποδιδόμενα σε :			
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	44.864	37.089	
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.189	31	
	47.053	37.120	
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης αποδιδόμενα σε:			
Ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	42.709	37.948	
Μη ελέγχουσες συμμετοχές από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.194	50	
	44.903	37.998	
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	31	0,3984	0,3542
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών			
Βασικός	112.601.534	104.700.123	

Σημειώσεις:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15 και αναγνώρισαν τη συνολική επίδρασή τους στο κονδύλι «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 01/01/2018, ωστόσο, για σκοπούς συγκρισιμότητας, προέβησαν σε αναταξινόμηση ορισμένων κονδυλίων της συγκριτικής περιόδου (Σημείωση 2.6.3).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017	1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη χρήσεως προ φόρων	62.411	57.015	21.833	18.378
Αναπροσαρμογές για την συμφωνία των καθαρών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες				
Αποσβέσεις	7,8	55.624	46.112	6.188
Προβλέψεις		138	61	130
Απομειώσεις		4.000	2.296	2.350
Τόκοι και συναφή έσοδα	36	(5.153)	(2.569)	(5.121)
Τόκοι και λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	36	62.360	49.794	13.697
Αποτελέσματα από ασώματα και ενσώματα πάγια και επενδυτικά ακίνητα		(1.095)	187	(913)
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεόγραφα	35	(491)	2	(17.014)
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από παράγωγα		512	-	-
Αποτελέσματα από παράγωγα	21	(1.088)	(12)	-
Απόσβεση επιχορηγήσεων	35	(7.862)	(7.901)	(1.259)
Αποτελέσματα από Συγγενείς		28	1.113	-
Συναλλαγματικές διαφορές	35	(1.921)	3.930	-
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης		167.463	150.028	19.891
(Αύξηση)/Μείωση σε:				
Αποθέματα		(664)	(163)	(82)
Εμπορικές και ατιμολόγητες απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες		(10.920)	3.910	1.167
Προκαταβολές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις		27.213	36.196	5.726
Αύξηση/(Μείωση) σε:				
Προμηθευτές και Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες		(14.820)	(21.617)	(19.211)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		3.223	(2.470)	9.291
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και Υποχρεώσεις		(17.619)	1.923	(835)
Πληρωμές φόρου εισοδήματος		(16.585)	(16.330)	(4.895)
Καθαρές ταμειακές εισροές από λειτουργικές δραστηριότητες		137.291	151.477	11.052
				38.766

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ
Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Σημείωση	1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017	1/1 – 31/12 2018	1/1 – 31/12 2017
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες:					
Αγορές/Πωλήσεις ενσώματων και ασωμάτων παγίων στοιχείων	7,8	(109.292)	(229.194)	2.225	(2.495)
Εισπράξεις επιχορηγήσεων		2.408	-	2.408	
Επιστραφείσες επιχορηγήσεις (κεφάλαιο)		(21.604)	(63.777)	(18.420)	(250)
Τόκοι και συναφή έσοδα εισπραχθέντα		952	1.273	1.542	1.957
Εισπράξεις Μερισμάτων	35	500	-	17.014	5.236
Χορηγηθέντα δανεία		(303)	(500)	(18.837)	(47.375)
Εισπράξεις από χορηγηθέντα δάνεια		1.184	-	4.132	19.353
(Αγορές)/πωλήσεις συμμετοχών και χρεογράφων		(68)	-	(63)	-
Ταμειακές εκροές για επενδυτικές δραστηριότητες		(126.223)	(292.198)	(9.999)	(23.574)
Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες					
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου		(25.028)	(5.239)	(25.028)	(5.292)
Εισπράξεις από αυξήσεις κεφαλαίου		39.475	58	39.475	-
Αγορά Ιδίων Μετοχών		(7.755)	(2.070)	(7.755)	(2.070)
Εισπράξεις/(πληρωμές) από μεταβολές συμμετοχών		(1.625)	1.000	(47.665)	(25.496)
Εισπράξεις για μακροπρόθεσμα δανεία		89.518	211.503	40	133.057
Πληρωμές για μακροπρόθεσμα δανεία		(100.624)	(98.073)	(17.758)	(17.846)
Εισπράξεις από συμμετοχικούς τίτλους εξομοιούμενους με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		-	127.882	-	-
Πληρωμές για συμμετοχικούς τίτλους εξομοιούμενους με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις		(6.157)	(4.598)	-	-
Καθαρή μεταβολή βραχυπρόθεσμων δανείων		29.873	8.250	17.000	(5.000)
Μερίσματα πληρωθέντα		(5.868)	(10.561)	(5.543)	(10.154)
Τόκοι Πληρωθέντες		(58.946)	(47.091)	(12.397)	(13.858)
Ταμειακές εισροές/(εκροές) για χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		(47.137)	181.061	(59.631)	53.341
Καθαρή αύξηση/(μείωση) χρηματικών διαθεσίμων		(36.069)	40.340	(58.578)	68.533
Επίδραση μεταβολών ισοτιμιών στα χρηματικά διαθέσιμα		1.100	(3.411)	-	-
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της περιόδου	19	201.328	164.399	97.782	29.249
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της περιόδου	19	166.359	201.328	39.204	97.782

Σημειώσεις:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15 και αναγνώρισαν τη συνολική επίδρασή τους στο κονδύλι «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 01/01/2018, ωστόσο, για σκοπούς συγκρισιμότητας, προέβησαν σε αναταξινόμηση ορισμένων κονδυλίων της συγκριτικής περιόδου (Σημείωση 2.6.3).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2018

ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	32.794	219.247	40.326	56.493	348.860	6.370	355.230
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	37.089	37.089	31	37.120
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							-
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	-	-	(652)	-	(652)	19	(633)
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	-	-	1.444	-	1.444	-	1.444
Αναλογιστικά κέρδη από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	67	-	67	-	67
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	859	-	859	19	878
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	859	37.089	37.948	50	37.998
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(5.466)	-	227	(60)	(5.299)	-	(5.299)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	5.466	(5.466)	-	-	-	-	-
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	-	-	-	-	-	118	118
Σχηματισμός αποθεματικών	-	-	4.304	(4.304)	-	-	-
Ίδιες μετοχές	-	-	(2.070)	-	(2.070)	-	(2.070)
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	(9.838)	(9.838)	(408)	(10.246)
Μεταβολή ποσοστού θυγατρικών	-	-	(96)	(131)	(227)	3.245	3.018
Μεταφορές - Λοιπές κινήσεις	-	-	-	(2)	(2)	2	-
Συναλλαγές με Μετόχους	-	(5.466)	2.365	(14.335)	(17.436)	2.957	(14.479)
31η Δεκεμβρίου 2017	32.794	213.781	43.550	79.247	369.372	9.377	378.749

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Μερικό Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	32.794	213.781	43.550	79.247	369.372	9.377	378.749
Προσαρμογές από μεταβολή σε λογιστικές πολιτικές και εφαρμογή νέων προτύπων (Σημ.2.6.3)	-	-	-	(344)	(344)	-	(344)
1 Ιανουαρίου 2018, Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο	32.794	213.781	43.550	78.903	369.028	9.377	378.405
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	44.864	44.864	2.189	47.053
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	-	-	117	-	117	4	121
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	-	-	(2.251)	-	(2.251)	-	(2.251)
Αναλογιστικές ζημιές από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	(20)	-	(20)	-	(20)
Λοιπές συνολικές ζημιές χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	(2.154)	-	(2.154)	4	(2.150)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(2.154)	44.864	42.710	2.193	44.903
Κεφαλαιοποίηση Αποθεματικών & Αποτ/των εις Νέο	59.238	(59.238)	-	53	53	(53)	-
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(59.238)	-	-	-	(59.238)	-	(59.238)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	2.850	38.475	-	(1.850)	39.475	50	39.525
Σχηματισμός αποθεματικών	-	-	5.097	(5.097)	-	-	-
Ίδιες μετοχές	(1.468)	(1.225)	(5.062)	-	(7.755)	-	(7.755)
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	(4.373)	(4.373)	(325)	(4.698)
Μεταφορές - Λοιπές κινήσεις	-	-	(2)	(7)	(9)	-	(9)
Συναλλαγές με Μετόχους	1.382	(21.988)	33	(11.274)	(31.847)	(328)	(32.175)
31η Δεκεμβρίου 2018	34.176	191.793	41.429	112.493	379.891	11.242	391.133

Σημειώσεις:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15 και αναγνώρισαν τη συνολική επίδρασή τους στο κονδύλι «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 01/01/2018, ωστόσο, για σκοπούς συγκρισιμότητας, προέβησαν σε αναταξινόμηση ορισμένων κονδυλίων της συγκριτικής περιόδου (Σημείωση 2.6.3).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	32.794	219.247	17.283	37.094	306.418
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	12.469	12.469
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	-	-	(295)	-	(295)
Αναλογιστικά κέρδη από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	62	-	62
Λοιπές συνολικές ζημίες χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	(233)	-	(233)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(233)	12.469	12.236
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(5.466)	-	227	-	(5.239)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	5.466	(5.466)	-	(60)	(60)
Σχηματισμός αποθεματικών	-	-	367	(367)	-
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	(9.838)	(9.838)
Ίδιες μετοχές	-	-	(2.070)	-	(2.070)
Συναλλαγές με Μετόχους της εταιρείας	-	(5.466)	(1.476)	(10.265)	(17.207)
31η Δεκεμβρίου 2017	32.794	213.781	15.574	39.298	301.447

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	32.794	213.781	15.574	39.298	301.447
Προσαρμογές από μεταβολή σε λογιστικές πολιτικές και εφαρμογή νέων προτύπων (Σημ.2.6.3)	-	-	-	(219)	(219)
1 Ιανουαρίου 2018, Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο	32.794	213.781	15.574	39.079	301.228
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	21.040	21.040
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	-	-	(125)	-	(125)
Αναλογιστικές ζημίες από προγράμματα καθορισμένων παροχών	-	-	(20)	-	(20)
Λοιπές συνολικές ζημίες χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	(145)	-	(145)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	(145)	21.040	20.895
Κεφαλαιοποίηση Αποθεματικών & Αποτ/των εις Νέο	59.238	(59.238)	-	-	-
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(59.238)	-	-	-	(59.238)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	2.850	38.475	-	(1.850)	39.475
Σχηματισμός αποθεματικών	-	-	420	(420)	-
Διανομή μερισμάτων	-	-	-	(4.373)	(4.373)
Ίδιες μετοχές	(1.468)	(1.225)	(5.061)	-	(7.754)
Συναλλαγές με Μετόχους της εταιρείας	1.382	(21.988)	(4.641)	(6.643)	(31.890)
31η Δεκεμβρίου 2018	34.176	191.793	10.788	53.476	290.233

Σημειώσεις:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017 κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15 και αναγνώρισαν τη συνολική επίδρασή τους στο κονδύλι «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 01/01/2018, ωστόσο, για σκοπούς συγκρισιμότητας, προέβησαν σε αναταξινόμηση ορισμένων κονδυλίων της συγκριτικής περιόδου (Σημείωση 2.6.3).

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων.

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΙΛΟ**

Ο Όμιλος εταιρειών Τέρνα Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ (εφεξής ο «Όμιλος» ή «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ») είναι ένας Ελληνικός Όμιλος ο οποίος δραστηριοποιείται στους κλάδους ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, κατασκευής, εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας και παραχωρήσεων. Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου, αφορούν στην κατασκευή και εκμετάλλευση εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών αιολικής και υδροηλεκτρικής ενέργειας, φωτοβολταϊκών πάρκων, καθώς και άλλων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ).

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ είναι κάτοχος εργοληπτικού πτυχίου 6ης τάξεως και η δραστηριότητά της στον κατασκευαστικό τομέα είναι η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων δημοσίων και ιδιωτικών ως κύριος ανάδοχος ή ως υπεργολάβος ή μέσω κοινοπραξιών. Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, οι εταιρείες κάτοχοι πτυχίου 6ης τάξεως αναλαμβάνουν δημόσια έργα συμβατικού αρχικού τιμήματος έως €44,00 εκατ ή έως €60,00 εκατ. μέσω κοινοπραξιών και ιδιωτικά ή αυτοχρηματοδοτούμενα ανεξαρτήτως προϋπολογισμού, είτε ως κύριοι ανάδοχοι είτε ως υπεργολάβοι είτε μέσω κοινοπραξιών.

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ αποτελεί συνέχεια της Εταιρείας Τεχνικών Κατασκευών (ΕΤΚΑ) ΑΕ η οποία είχε ιδρυθεί το έτος 1949 (ΦΕΚ 166/21.06.1949) και η οποία το 1999 απορρόφησε την Τέρνα Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ η οποία είχε ιδρυθεί το 1997 (ΦΕΚ 6524/11.09.1997). Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ έχει έδρα την Αθήνα, οδός Μεσογείων 85.

Η Εταιρεία είναι εισηγμένη στο Χ.Α. Η Μητρική Εταιρεία της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, είναι η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, επίσης εισηγμένη στο Χ.Α., η οποία στις 31/12/2018 κατείχε το 37,932% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΕ, με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Οι δραστηριότητες του Ομίλου διενεργούνται κυρίως στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα έχει σημαντική παρουσία στα Βαλκάνια, στην Ανατολική Ευρώπη και στην Βόρειο Αμερική. Η δραστηριότητα του Ομίλου επικεντρώνεται στους εξής λειτουργικούς τομείς:

- **Κατασκευές:** αφορά, σχεδόν αποκλειστικά, συμβάσεις εκτέλεσης τεχνικών έργων.
- **Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:** αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος μέσω αιολικών πάρκων, ηλιακής και υδροηλεκτρικής ενέργειας και βιομάζας.
- **Εμπορία:** αφορά στην εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.
- **Παραχωρήσεις:** αφορά στην κατασκευή και λειτουργία έργων δημοσίου συμφέροντος (Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου και η εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων) με αντάλλαγμα την μακροχρόνια εκμετάλλευσή τους από παροχή υπηρεσιών στο κοινό.

Κατά την 31/12/2018 το σύνολο του προσωπικού του Ομίλου ήταν 257 άτομα, ενώ την 31/12/2017 ήταν 249 άτομα. Κατά την 31/12/2018 ο αριθμός προσωπικού της Εταιρείας ήταν 130 εργαζόμενοι, ενώ την 31/12/2017 ήταν 135 εργαζόμενοι.

Οι εταιρείες της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις τους παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 5 των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 21/03/2019 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, είναι δε διαθέσιμες στο επενδυτικό κοινό στα γραφεία της Εταιρείας (Αθήνα, οδός Μεσογείων 85) και την ιστοσελίδα της Εταιρείας στο διαδίκτυο.

2 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1 Βάση Παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων

Οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας της 31ης Δεκεμβρίου 2018 που καλύπτουν την ετήσια περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2018 είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2018. Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω στη Σημείωση 4, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συνέχιση δραστηριότητας

Η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η Εταιρεία και οι θυγατρικές της διαθέτουν επαρκείς πόρους που διασφαλίζουν την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας τους ως “Βιώσιμη Οικονομική Μονάδα” (Going Concern) στο προβλέψιμο μέλλον.

2.2 Βάση επιμέτρησης

Οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί βάσει της αρχής του ιστορικού κόστους, εκτός από τα επενδυτικά ακίνητα, τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα και οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους, τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

2.3 Νόμισμα παρουσίασης

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.4 Συγκρισιμότητα

Τα συγκριτικά μεγέθη της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31/12/2017 του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να παρουσιαστούν ορισμένες αναταξινομήσεις κονδυλίων.

Οι εν λόγω αναταξινόμησης έγιναν για λόγους παρουσίασης και δεν είχαν καμία επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στον κύκλο εργασιών, στα κέρδη μετά φόρων και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας (βλ. αναλυτικά Σημείωση 2.6.3).

2.5 Χρήση εκτιμήσεων

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Κρίσεις, παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης επηρεάζουν το ποσό στο οποίο αποτιμώνται ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις, το ποσό που αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της χρήσης για ορισμένα έσοδα και έξοδα, καθώς και τις παρουσιαζόμενες εκτιμήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

Οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών για την έκβαση μελλοντικών γεγονότων που θεωρούνται λογικά κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές αφορούν στο μέλλον και ως συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφοροποιούνται από τους λογιστικούς υπολογισμούς.

Οι τομείς που απαιτούν τον μεγαλύτερο βαθμό κρίσης καθώς και οι τομείς στους οποίους οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές έχουν σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 3 των Οικονομικών Καταστάσεων.

2.6 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων

Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων είναι οι ίδιες με αυτές που ακολουθήθηκαν στην σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, εκτός από την υιοθέτηση των τροποποιήσεων ορισμένων προτύπων, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις χρήσεις που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2018 (βλ. Σημειώσεις 2.6.1 και 2.6.2).

2.6.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος εξέτασε την επίδραση του νέου προτύπου στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Αναλυτική αναφορά σχετικά διενεργείται στη Σημείωση 2.6.3.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος εξέτασε την επίδραση του νέου προτύπου στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Αναλυτική αναφορά σχετικά διενεργείται στη Σημείωση 2.6.3.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος εξέτασε την επίδραση του νέου προτύπου στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Αναλυτική αναφορά σχετικά διενεργείται στη Σημείωση 2.6.3.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, αντί στα κέρδη ή στις ζημίες, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 1:** Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, **ΔΛΠ 28:** Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

2.6.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση.

Το ΔΠΧΑ 16 αντικαθιστά την υπάρχουσα λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων βάσει των ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις», ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορισμός των συμφωνιών που εμπεριέχουν μίσθωση», ΜΕΔ 15 «Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα» και ΜΕΔ 27 «Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης». Το νέο Πρότυπο απαιτεί οι μισθωτές να αναγνωρίζουν περισσότερες μισθώσεις στις οικονομικές τους καταστάσεις, καθώς εισάγει ένα νέο ενιαίο μοντέλο παρουσίασης όλων των μισθώσεων στις οικονομικές καταστάσεις των οικονομικών οντοτήτων. Το Πρότυπο παρέχει εξαιρέσεις για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις παγίων και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Η λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων για τους εκμισθωτές παραμένει αντίστοιχη με αυτή του προϋπάρχοντος προτύπου, δηλαδή οι εκμισθωτές θα συνεχίζουν να ταξινομούν τις μισθώσεις τους σε λειτουργικές και χρηματοοικονομικές. Το ΔΠΧΑ 16 τίθεται σε ισχύ για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 1 Ιανουαρίου 2019, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται.

Ο Όμιλος σκοπεύει να εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 την 1 Ιανουαρίου 2019, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την εν λόγω προσέγγιση, ο Όμιλος θα αναγνωρίσει μία υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία της, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομενουσών μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing cost) που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου. Περαιτέρω, θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο θα είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που θα αναγνωριστεί, προσαρμοσμένο με τυχόν προκαταβολές μισθωμάτων που υπάρχουν αμέσως πριν την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν θα αναδιατυπωθεί, και δεν αναμένεται επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στα Ίδια Κεφάλαια κατά την πρώτη εφαρμογή. Περαιτέρω, ο Όμιλος έχει αποφασίσει να εφαρμόσει την εξαίρεση που παρέχεται από το Πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων και πιο συγκεκριμένα, την εφαρμοζόμενη πρακτική του ΔΠΧΑ 16, σύμφωνα με την οποία δε χρειάζεται να επαναξιολογήσει εάν μία σύμβαση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση κατά την ημερομηνία της πρώτης μετάβασης.

Αυτό σημαίνει ότι, το ΔΠΧΑ 16 θα εφαρμοστεί στις συμβάσεις που έχουν ήδη αναγνωριστεί ως μισθώσεις με την εφαρμογή του ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις» και της ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορίζοντας κατά Πόσο μία Σύμβαση Εμπεριέχει Μίσθωση».

Τέλος, ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει και τις εξαιρέσεις του Προτύπου αναφορικά με τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος αποφάσισε να εφαρμόσει ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της κάθε μίσθωσης.

Η Διοίκηση του Ομίλου βρίσκεται σε διαδικασία τελικών ελέγχων αναφορικά με τη συνολική επίδραση από την εφαρμογή του Προτύπου. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, αναμένεται να έχει τα ακόλουθα σημαντικά αποτελέσματα για τον Όμιλο:

- (i) Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος διαθέτει λειτουργικές μισθώσεις που αφορούν σε εδαφικές εκτάσεις, κτίρια, μηχανήματα και μεταφορικά μέσα. Το Πρότυπο θα επηρεάσει κυρίως τον λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων του Ομίλου. Συγκεκριμένα, κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων - οι οποίες, σύμφωνα με το ΔΛΠ 17, πρέπει να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων - θα εμφανίζονται ως στοιχεία του ενεργητικού (δικαιώματα χρήσης) και υποχρεώσεις από μισθώσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις θα οδηγήσει σε και αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού του Ομίλου. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, τα δικαιώματα χρήσης που θα αναγνωριστούν κατά την 01/01/2019 ανέρχονται σε περίπου € 7,2 εκ., με αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις.
- (ii) Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις επίσης πρόκειται να μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό θα οδηγήσει σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων». Η μείωση των εξόδων από ενοίκια για τη χρήση 2019 αναμένεται σε περίπου € 1,3 εκ..
- (iii) Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν αναμένεται επίδραση, καθώς ο Όμιλος θα επιλέξει να αναγνωρίσει ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης.
- (iv) Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν θα περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων θα εξακολουθήσουν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στη λογιστική των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή, και για τον λόγο αυτό, ο Όμιλος δεν αναμένει σημαντικές μεταβολές από τις μισθώσεις που έχει συνάψει και στις οποίες λειτουργεί ως εκμισθωτής.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου.

Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών.

Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας.

Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.6.3. Επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31/12/2018 από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15

Συνεπεία των αλλαγών στις λογιστικές πολιτικές, όπως αυτές περιγράφονται ανωτέρω (Σημείωση 2.6.1), ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 1^η Ιανουαρίου 2018 υιοθέτησαν το ΔΧΠΑ 15, χρησιμοποιώντας την αναδρομική μέθοδο όπου η επίδραση από την πρώτη εφαρμογή αναγνωρίστηκε συσσωρευτικά στο «Υπόλοιπο κερδών εις νέο», ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν επαναδιατυπώθηκαν. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν καμία επίδραση στην κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΧΠΑ 15. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στα «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» την 1 Ιανουαρίου 2018.

Περαιτέρω, αναφορικά με το ΔΠΧΑ 9, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το νέο Πρότυπο από την 01/01/2018 αναδρομικά, χωρίς να αναθεωρήσουν τις συγκριτικές πληροφορίες των προηγούμενων ετών. Συνεπώς οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31/12/2017, αλλά αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης έναρξης της 01/01/2018. Κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, όλες οι υφιστάμενες σχέσεις αντιστάθμισης του Ομίλου, μπορούν να χαρακτηριστούν ως συνεχιζόμενες και ως εκ τούτου η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις. Οι πολιτικές του Ομίλου για τη διαχείριση του κινδύνου είναι εναρμονισμένες με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων συνεχίζει να εφαρμόζεται. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν επέλεξαν να εφαρμόσουν λογιστική αντιστάθμισης την 01/01/2018 σύμφωνα με το νέο πρότυπο. Συνεπώς, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν την παρούσα πολιτική τους για τη λογιστική αντιστάθμισης, αν και θα εξετάσουν την έναρξη της λογιστικής αντιστάθμισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΧΠΑ 9, όταν μία νέα σχέση αντιστάθμισης προκύψει.

Όσον αφορά στα υπόλοιπα των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για την απομείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Η επίδραση των αλλαγών λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 στη καθαρή θέση του Ομίλου και την Εταιρείας έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ.€

Λήξη περιόδου την 31/12/2017

Προσαρμογές λόγω εφαρμογής ΔΠΧΑ 9

Προσαρμοσμένη έναρξη περιόδου 01/01/2018

Όμιλος	Εταιρεία
79.247	39.298
(344)	(219)
78.903	39.079

Αναλυτικά, η επίδραση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας την 1/1/2018 παρουσιάζεται παρακάτω:

	Όμιλος		
	31/12/2017	Προσαρμογές λόγω εφαρμογής	1/1/2018
Ποσά σε χιλ.€	ΔΛΠ 39	ΔΠΧΑ 9	ΔΠΧΑ 9
Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	24.677	(124)	24.553
Εμπορικές απαιτήσεις	77.714	(113)	77.601
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	105.440	(107)	105.333
	207.831	(344)	207.487

	Εταιρεία		
	31/12/2017	Προσαρμογές λόγω εφαρμογής	1/1/2018
Ποσά σε χιλ.€	ΔΛΠ 39	ΔΠΧΑ 9	ΔΠΧΑ 9
Λοιπές Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	90.830	-	90.830
Εμπορικές απαιτήσεις	48.977	(115)	48.862
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	22.718	(104)	22.614
	162.525	(219)	162.306

Δεν υπήρξαν μεταβολές στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών, από τις ως άνω επιδράσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, για σκοπούς συγκρισιμότητας, προέβησαν σε αναταξινόμηση των παρακάτω κονδυλίων για την προηγούμενη χρήση 2017:

	Όμιλος		31/12/2017- βάσει Αναταξινόμησης
	31/12/2017- βάσει Δημοσίευσης	Χρεώσεις/(Πιστώσεις)	
Ενεργητικό			
Εμπορικές απαιτήσεις	77.714	(130)	77.584
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	2.153	19.240	21.393
Λοιπές Προβλέψεις	105.440	(19.103)	86.337
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις			
(Παθητικό)	(15.303)	(7)	(15.310)
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	(12.284)	(3.759)	(16.043)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(39.805)	3.759	(36.046)

	Εταιρεία		
	31/12/2017- βάσει Δημοσίευσης	Αναταξινομήσεις Χρεώσεων/(Πιστώσεις)	31/12/2017- βάσει Αναταξινομήσεων
Ενεργητικό			
Εμπορικές απαιτήσεις	48.977	(130)	48.847
Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	3.544	4.366	7.910
Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	22.718	(4.229)	18.489
(Παθητικό)			
Λοιπές Προβλέψεις	(3.748)	(7)	(3.755)
Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	(14.759)	(11.512)	(26.271)
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(37.628)	(11.512)	(26.116)

3 ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα, ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

3.1 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης

Οι βασικές κρίσεις της Διοίκησης κατά τη διαδικασία της εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες έχουν σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις (εκτός εκείνων που αναλύονται στη Σημείωση 3.2), αναλύονται κατωτέρω.

i) Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η έκταση κατά την οποία αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες βασίζεται στην κρίση αναφορικά με τον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης του Ομίλου, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν, αλλά και τις αβεβαιότητες που διέπουν τα διαφορετικά φορολογικά πλαίσια που δραστηριοποιείται ο Όμιλος (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 31).

ii) Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ελέγχονται για απομείωση οποτεδήποτε γεγονότα ή αλλαγές σε καταστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξίας τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που περιγράφεται στη Σημείωση 4.7.

iii) Αξιολόγηση συμβάσεων που εμπεριέχουν στοιχεία μίσθωσης

Στα πλαίσια συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που συνάπτει ο Όμιλος με εταιρεία παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ο Όμιλος αναλαμβάνει τη δέσμευση να πωλήσει το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από μια συγκεκριμένη εγκατάσταση. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορίζοντας κατά πόσο μια σύμβαση περιλαμβάνει μια μίσθωση», ο Όμιλος εξετάζει τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας προκειμένου να αξιολογήσει εάν αυτές εμπεριέχουν στοιχεία μίσθωσης ώστε να αναγνωρίσει τις σχετικές εισπράξεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις». Στοιχεία μίσθωσης θεωρείται ότι εμπεριέχονται σε μία σύμβαση όταν το σύνολο της παραγωγής ενός συγκεκριμένου αιολικού πάρκου πωλείται στον πάροχο και η συμβατική τιμή δεν είναι ούτε σταθερή, ούτε αντιπροσωπεύει την τρέχουσα τιμή της αγοράς κατά τον χρόνο παραγωγής. Η εκτίμηση των εσόδων μίσθωσης, τα οποία αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο εξαρτάται από τη μελλοντική παραγωγή του πάρκου σύμφωνα με τη δυναμικότητά του και τις ανεμολογικές μετρήσεις. Κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΛΠ 17 αναφορικά με την ταξινόμηση των μισθώσεων, υπάρχουν περιπτώσεις όπου μία συναλλαγή δεν είναι πάντα συμπερασματική. Στις περιπτώσεις αυτές η Διοίκηση εφαρμόζει την κρίση της προκειμένου να προσδιορίσει αν μία μίσθωση μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας από τον μισθωτή στον εκμισθωτή.

3.2 Αβεβαιότητα εκτιμήσεων και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

i) Αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικές συμβάσεις

Τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και οι σχετικές απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις αντικατοπτρίζουν σημαντικές εκτιμήσεις της διοίκησης, καθώς προσδιορίζονται με βάση τη μέθοδο της τμηματικής περαίωσης, όπως αυτή προκύπτει από τη σχέση του πραγματοποιηθέντος κόστους ως προς το συνολικό εκτιμώμενο κόστος μέχρι την ολοκλήρωση του έργου. Με βάση τη μέθοδο των εισροών του ΔΠΧΑ 15, το κόστος κατασκευής κατά την εκάστοτε ημερομηνία αναφοράς, συγκρίνεται με το συνολικό προϋπολογιζόμενο κόστος των έργων προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό ολοκλήρωσής τους. Το συνολικό προϋπολογισμένο κόστος προκύπτει κατόπιν εκτιμητικών διαδικασιών και επανεκτιμάται και αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις όσον αφορά στην έκβαση συμβάσεων έργου και του συνολικού προϋπολογισθέντος συμβατικού κόστους με βάση το οποίο προκύπτει το ποσοστό ολοκλήρωσης.

Στις περιπτώσεις που το αποτέλεσμα μίας σύμβασης έργου δεν είναι εφικτό να προσδιοριστεί με αξιοπιστία (π.χ. οι συμβάσεις έργων βρίσκονται σε αρχικό στάδιο), τότε ο Όμιλος προβαίνει σε εκτίμηση του αποτελέσματος στην έκταση που το αναληφθέν κόστος πιθανολογείται ότι θα ανακτηθεί, ενώ το κόστος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

ii) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Οι εταιρείες του Ομίλου υπόκεινται σε διαφορετικές νομοθεσίες φορολογίας εισοδήματος. Για τον συνολικό προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος όπως παρουσιάζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσον θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 32).

iii) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Ο Όμιλος, με βάση το ΔΛΠ 19, προβαίνει σε εκτιμήσεις των παραδοχών βάσει των οποίων υπολογίζεται αναλογιστικά η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού. Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 22).

iv) Επιμέτρηση εύλογης αξίας

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί τεχνικές αποτίμησης προκειμένου να προσδιορίσει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων (όταν δεν υπάρχουν τιμές ενεργού αγοράς) και των μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αναφορικά με το τίμημα που θα κατέβαλλαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την απόκτηση των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων. Η Διοίκηση βασίζεται τις παραδοχές της σε παρατηρήσιμα δεδομένα, ωστόσο αυτό δεν είναι πάντοτε εφικτό. Στις περιπτώσεις αυτές, η Διοίκηση χρησιμοποιεί την καλύτερη διαθέσιμη πληροφόρηση για τις εκτιμήσεις της, βασιζόμενη στην προγενέστερη εμπειρία της συνεκτιμώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες. Οι εκτιμώμενες εύλογες αξίες μπορεί να διαφέρουν από τις πραγματικές αξίες που θα πραγματοποιούνταν στα πλαίσια μία συνήθους συναλλαγής κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 39).

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία για τη διαχείριση μιας σειράς κινδύνων στους οποίους περιλαμβάνονται κίνδυνοι που σχετίζονται με τα επιτόκια και τις τιμές των αγαθών. Για τον καθορισμό μιας αποτελεσματικής αντισταθμιστικής σχέσης, ο Όμιλος απαιτείται αφενός να δηλώσει την στρατηγική του για την αντιστάθμιση και αφετέρου να εκτιμήσει ότι η αντιστάθμιση θα είναι αποτελεσματική καθ' όλη τη διάρκεια του μέσου αντιστάθμισης (παραγώγου). Επιπλέον πληροφόρηση σχετικά με τη χρήση των παραγώγων παρέχεται στη Σημείωση 21.

v) Αποθέματα

Ο Όμιλος για την αποτίμηση των αποθεμάτων του εκτιμά, βάσει εκθέσεων αποτίμησης στατιστικών στοιχείων και των συνθηκών της αγοράς, τις αναμενόμενες τιμές πώλησης και το κόστος τελειοποίησης και διάθεσής τους, ανά κατηγορία αποθεμάτων.

vi) Εκτιμήσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ

Ο Όμιλος διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης της αξίας των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Εφόσον διαπιστωθεί ότι συντρέχουν λόγοι απομείωσης, απαιτείται ο υπολογισμός της αξίας χρήσης και της εύλογης αξίας μειωμένης κατά το κόστος πώλησης της κάθε Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ΜΔΤΡ καθορίζονται για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, με βάση τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, ο οποίος απαιτεί εκτιμήσεις. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με τη χρήση ενός συντελεστή προεξόφλησης, ο οποίος αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με τη συγκεκριμένη ΜΔΤΡ. Η εκτίμηση των μελλοντικών λειτουργικών αποτελεσμάτων, βασίζεται σε εκτιμήσεις αποδοτικότητας των αιολικών πάρκων βάσει ανεμολογικών στατιστικών δεδομένων και σε ιστορικά στοιχεία συγκρίσιμων μονάδων. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των διαφορετικών ΜΔΤΡ, αναφέρονται στη σημείωση 10 των Οικονομικών Καταστάσεων.

vii) Ωφέλιμες ζωές αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς την ωφέλιμη ζωή και την υπολειμματική αξία των ενσώματων και άυλων στοιχείων του ενεργητικού με γνώμονα τις τεχνολογικές, θεσμικές και οικονομικές εξελίξεις, καθώς και την εμπειρία από την εκμετάλλευσή τους. Την 31/12/2018 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

Σημειώνεται ότι εντός της προηγούμενης χρήσης (2017), ο Όμιλος αποφάσισε την επέκταση της ωφέλιμης ζωής των Αιολικών Πάρκων από 20 σε 25 έτη, βασιζόμενος σε νέες εκτιμήσεις που προέκυψαν κατά την αξιολόγηση των συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί στη λειτουργία και εν γένει στην τεχνολογική εξέλιξη των ανεμογεννητριών. Η αλλαγή αυτή στηρίχτηκε στην προσεκτική ανάλυση δεδομένων του Ομίλου, καθώς και σε μελέτες και βιομηχανικές πρακτικές σύμφωνα με οποίες η οικονομική ζωή των ανεμογεννητριών μεμονωμένα ή των μονάδων παραγωγής από αιολική ενέργεια συνολικά, μπορεί με ασφάλεια να επαναπροσδιορίζεται σε 25-30 έτη χωρίς σημαντικές αλλαγές στη στρατηγική λειτουργίας και συντήρησής τους. Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι η επέκταση της ωφέλιμης διάρκειας ζωής που πραγματοποιήθηκε κατά την προηγούμενη χρήση, θα προασπίσει την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζοντας τον χρόνο απόσβεσης πιο κοντά στην πραγματικότητα. Η συγκεκριμένη αλλαγή λογιστικής εκτίμησης είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους απόσβεσης της χρήσης 2017 κατά το ποσό των € 12.824 χιλ. σε σχέση με την απόσβεση που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα. Η επίδραση αυτή θα βαίνει μειούμενη τα επόμενα έτη, καθώς τα παλαιότερα πάρκα του Ομίλου θα προσεγγίζουν την αρχικώς ορισμένη εικοσαετή ζωή τους, ενώ από τη στιγμή της λήξης της αρχικώς οριζόμενης ωφέλιμης ζωής τους και για τα επιπλέον πέντε έτη της επέκτασής της, η ανωτέρω θετική επίδραση θα μετατραπεί σε αρνητική.

viii) Προβλέψεις για περιβαλλοντική αποκατάσταση

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη έναντι των σχετικών υποχρεώσεων του για αποξήλωση του τεχνικού εξοπλισμού των αιολικών πάρκων και αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου που απορρέουν από την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία ή από δεσμευτικές πρακτικές του Ομίλου. Η πρόβλεψη αποκατάστασης περιβάλλοντος αντανακλά, κατά την ημερομηνία αναφοράς, την παρούσα αξία (βάσει του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου) της υποχρέωσης αποκατάστασης μειωμένης με την εκτιμωμένη ανακτήσιμη αξία των υλικών που εκτιμάται ότι θα αποξηλωθούν και θα πωληθούν (περαιτέρω πληροφορίες στη Σημείωση 4.16).

ix) Συμμετοχικοί Τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Στις ΗΠΑ ο Όμιλος έχει εκδώσει συμμετοχικούς τίτλους, στα πλαίσια προγράμματος Tax Equity Investment, οι καταβολές του οποίου εξαρτώνται από τις μελλοντικές αποδόσεις συγκεκριμένων επενδύσεων (αιολικών πάρκων) του Ομίλου. Η χρηματοοικονομική αυτή υποχρέωση αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου βασίζεται σε εκτιμήσεις της διοίκησης αναφορικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές των συγκεκριμένων επενδύσεων για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής τους. (βλ. Σημειώσεις 4.11.5 και 25).

κ) Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων, απαιτεί από τη διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μην συμβούν καθώς και των πιθανών συνεπειών που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στην δραστηριότητα της Εταιρείας και του Ομίλου. Ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, νόμους, κανονισμούς κτλ. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα γεγονότα βάσει των οποίων μπορεί να οδηγηθεί και σε αναθεώρηση των εκτιμήσεων της (βλ. Σημείωση 44).

xi) Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από απαιτήσεις από πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημία που μπορεί να εκιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις. Η σχηματισθείσα πρόβλεψη αναπροσαρμόζεται σε κάθε περίοδο αναφοράς, με μεταβολές επί αυτής να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης (περαιτέρω πληροφορίες στις Σημειώσεις 14, 17 και 18).

4 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ**4.1 Βάση ενοποίησης**

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά τη προετοιμασία των συνημμένων ενοποιημένων και εταιρικών οικονομικών καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

Οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και των θυγατρικών της κατά την 31/12/2018. Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές και υπόλοιπα έχουν απαλειφθεί στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη Σημείωση 5 παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία παύσης του ελέγχου αυτού.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση.

Οι ζημίες που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημίες και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

(α) Θυγατρικές

Οι θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να ασκεί έλεγχο επί των εργασιών τους, είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών και ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση). Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Προκειμένου να στοιχειοθετηθεί ο έλεγχος εξετάζονται οι κάτωθι συνθήκες, όπως αυτές ορίζονται στο ΔΠΧΑ 10:

1. Η μητρική Εταιρεία έχει εξουσία επί του επενδυόμενου, αφού έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες (λειτουργικές και χρηματοδοτικές). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του διορισμού της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου και των διοικητικών στελεχών της θυγατρικής από τη Διοίκηση της μητρικής.
2. Η μητρική Εταιρεία κατέχει δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από την συμμετοχή στην θυγατρική. Οι λοιπές μη ελεγχόμενες συμμετοχές παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διασπορά και ως εκ τούτου δεν μπορούν να επηρεάσουν ουσιωδώς την λήψη αποφάσεων.
3. Η μητρική Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκειμένου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στην λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των αποφάσεων (Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικών στελεχών).

Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

- Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.
- Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση).

- Κατά τον προσδιορισμό του αποτελέσματος από την πώληση, κάθε ποσό που αναγνωρίστηκε προηγουμένως στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναφορικά με την εταιρία αυτή, λογιστικοποιείται με την ίδια μέθοδο που θα εφάρμοζε ο Όμιλος στη περίπτωση που θα εκποιούσε απευθείας τα στοιχεία του ενεργητικού της ή τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι τα ποσά που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναταξινομούνται στα αποτελέσματα της χρήσης. Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.

Συμμετοχές σε θυγατρικές στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες θυγατρικές της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

(β) Επιχειρηματικά σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 11 σε όλες τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες μετέχει. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11, οι από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται είτε ως κοινές επιχειρήσεις είτε ως κοινοπραξίες, ανάλογα με τα συμβατικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης (αν πρόκειται για από κοινού λειτουργία) ή με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (αν πρόκειται για κοινοπραξία).

Από κοινού λειτουργίες: Τα σχήματα με από κοινού λειτουργία, λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης. Ειδικότερα, ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις: (i) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού), (ii) τις υποχρεώσεις του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού), (iii) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση, και (iv) τις δαπάνες του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού). Ουσιαστικά πρόκειται για τις φορολογικές κατασκευαστικές κοινοπραξίες (joint operations), οι οποίες δεν αποτελούν ξεχωριστή οντότητα στα πλαίσια των ΔΧΠΑ. Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Κοινοπραξίες: Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η μέθοδος της καθαρής θέσης, προβλέπει ότι οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και εν συνεχεία αναπροσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη (ή στις ζημίες) και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Στο πλαίσιο του προτύπου ως Κοινοπραξίες θεωρούνται εκείνα τα σχήματα από κοινού ελέγχου όπου τα μέλη έχουν δικαιώματα πάνω στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της συμμετοχής και ευθύνονται μέχρι του ποσοστού εισφοράς τους στο κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες μιας Κοινοπραξίας ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας. Ο επιμερισμός των λειτουργικών αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών αποτελεσμάτων γίνεται αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες. Επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις από τη συναλλαγή για την απομείωση του στοιχείου του ενεργητικού που μεταβιβάστηκε.

Για την ενοποίηση λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό που κατέχει ο Όμιλος και ισχύει κατά την ημερομηνία της ενοποίησης. Η δομή του επιχειρηματικού σχήματος αποτελεί τον βασικό και καθοριστικό παράγοντα για τον προσδιορισμό του λογιστικού χειρισμού. Οι λογιστικές πολιτικές των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί και εφαρμόζονται από τον Όμιλο. Η ημερομηνία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των από κοινού ελεγχόμενων εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής Εταιρείας.

Συμμετοχές σε σχήματα με από κοινού λειτουργία στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις από κοινού λειτουργίες, ενσωματώνονται στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις αναλογικά. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις τους ενσωματώνονται κατά την αναλογία που αφορούν, στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Συμμετοχές σε κοινοπραξίες στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις κοινοπραξίες της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

(γ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Πρόκειται περί επιχειρήσεων στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, ωστόσο δεν ασκεί έλεγχο. Οι συμμετοχές του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις απεικονίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει ουσιώδη επιρροή πάνω στην επενδύμενη οικονομική οντότητα, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ξεκάθαρα ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και κατόπιν ενοποιούνται με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης πλέον των μεταβολών στο ποσοστό του Ομίλου στα ίδια κεφάλαια μετά την αρχική ημερομηνία κτήσης, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση της αξίας των συμμετοχών αυτών.

Η ενοποιημένη κατάσταση συνολικών αποτελεσμάτων περιλαμβάνει την αναλογία του Ομίλου στα συνολικά έσοδα των συγγενών επιχειρήσεων. Εάν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημίες μιας Συγγενούς ξεπεράσει την αξία της συμμετοχής, τότε ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Εάν μεταγενέστερα η συγγενής επιχείρηση παρουσιάσει κέρδη, η επενδύτρια αρχίζει να αναγνωρίζει εκ νέου το μερίδιό της επί των κερδών, μόνον εφόσον το μερίδιό της επί των κερδών εξισωθεί με το μερίδιο των ζημιών που δεν είχε αναγνωρίσει.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημίες απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου του ενεργητικού.

Οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιούν οι συγγενείς δεν είναι διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος, ενώ η ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων των συγγενών επιχειρήσεων, συμπίπτει με αυτή της μητρικής.

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις

Οι συμμετοχές της μητρικής εταιρείας στις ενοποιούμενες συγγενείς της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

4.2 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου αλλά και της μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς, καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αλλά και από την αποτίμηση τέλους χρήσης νομισματικών στοιχείων σε ξένα νομίσματα που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, απεικονίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια.

Δραστηριότητες εξωτερικού

Το νόμισμα λειτουργίας των αλλοδαπών θυγατρικών του Ομίλου είναι το επίσημο νόμισμα της εκάστοτε χώρας στην οποία λειτουργεί η κάθε θυγατρική. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων και των προσαρμογών εύλογης αξίας λόγω επιχειρηματικών συνενώσεων, των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίας του Ομίλου με βάση τις μέσες ισοτιμίες κατά την αναφερόμενη χρήση. Όποιες διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία, χρεώνονται /(πιστώνονται) στο αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού, των ιδίων κεφαλαίων, ενώ αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος. Κατά την πώληση, διαγραφή ή αποαναγνώριση κάποιας θυγατρικής εξωτερικού το παραπάνω αποθεματικό μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

4.3 Λειτουργικοί τομείς

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων και ελέγχει τις εσωτερικές αναφορές χρηματοοικονομικής πληροφόρησης προκειμένου να αξιολογήσει την επίδοση της Εταιρείας και του Ομίλου και να λάβει αποφάσεις σχετικά με την κατανομή πόρων. Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους τομείς δραστηριότητας βασισμένη σε αυτές τις εσωτερικές αναφορές. Το Διοικητικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί διαφορετικά κριτήρια προκειμένου να αξιολογήσει τις δραστηριότητες του Ομίλου, τα οποία και ποικίλουν ανάλογα με τη φύση κάθε τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τους εκάστοτε κινδύνους και τις υπάρχουσες ταμειακές ανάγκες.

Ως λειτουργικοί τομείς της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ορίζονται οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος και στους οποίους βασίζεται το εσωτερικό σύστημα πληροφόρησης του Ομίλου (βλ. αναλυτικά Σημείωση 6).

4.4 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αφορούν τα δικαιώματα χρήσεως των εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα, όπου εγκαθίστανται τα Αιολικά Πάρκα, τις αγοραζόμενες άδειες Αιολικών Πάρκων, τα δικαιώματα τιμολόγησης των ληπτών των υπηρεσιών που απορρέουν από τις συμβάσεις παραχώρησης ΣΔΙΤ (βλ. αναλυτικά Σημ. 4.12) και τα αγοραζόμενα λογισμικά προγράμματα.

Κατά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται ξεχωριστά καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους. Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού που αποκτώνται ως μέρος επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο ιστορικό κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων του ενεργητικού. Το σύνολο των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου έχει πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή.

Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς. Αλλαγές στην αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή από κάθε άυλο στοιχείο του ενεργητικού αντιμετωπίζονται ως μία αλλαγή σε λογιστικές εκτιμήσεις.

Οι μέθοδοι απόσβεσης και οι ωφέλιμες ζωές των άυλων στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου συνοψίζονται ως εξής:

Κατηγορία	Μέθοδος απόσβεση	Ωφέλιμη ζωή σε έτη
Λογισμικό	Σταθερή	3
Άδειες παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας ενεργειακών σταθμών	Σταθερή	25
Δικαιώματα	Σταθερή	25-27

Τα κέρδη ή οι ζημίες που προέρχονται από τη διαγραφή λόγω εκποίησης ενός άυλου στοιχείου του ενεργητικού υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την εκποίηση και της τρέχουσας αξίας του παγίου, και αναγνωρίζονται σε κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

(α) Λογισμικό

Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσης του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

(β) Δικαιώματα χρήσης εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα

Η αξία των δικαιωμάτων χρήσεως των εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα όπου εγκαθίστανται τα Αιολικά Πάρκα περιλαμβάνει το κόστος κτήσης των εν λόγω στοιχείων μειωμένη κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων και τυχόν απομειώσεων της αξίας τους.

(γ) Άδειες παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας ενεργειακών σταθμών

Οι διάφοροι τύποι αδειών τις οποίες κατέχει ο Όμιλος, του παρέχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσει ενεργειακές μονάδες ή το δικαίωμα να παράγει και να πωλεί ενέργεια. Οι εκάστοτε υφιστάμενες συνθήκες της αγοράς παρέχουν τις απαιτούμενες ενδείξεις αναφορικά με την ανακτήσιμη αξία των αδειών αυτών.

Ο Όμιλος, κατά την απόκτησή τους, αναγνωρίζει τις άδειες αυτές ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού, στην εύλογη αξία τους και κατόπιν επιμετρώνται με βάση το υπόδειγμα του κόστους, σύμφωνα με το οποίο το στοιχείο αποτιμάται στο κόστος του (το οποίο είναι η κατά την απόκτηση εύλογη αξία του) μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία ανέρχεται σε 25 έτη για τα έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Αναφορικά με τους ελέγχους απομείωσης, βλ. αναλυτικά Σημείωση 4.7.

4.5 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης των παγίων, εφόσον υπάρχουν. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και συντηρήσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Τα στοιχεία των ενσωμάτων παγίων διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός ενσώματου παγίου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση και απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε θέση και κατάσταση λειτουργίας.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Ενσώματα Πάγια	Ωφέλιμη ζωή (σε έτη)
Κτίρια και τεχνικά έργα	8 - 30
Μηχανήματα και τεχνικές εγκαταστάσεις	3 - 25
Μεταφορικά μέσα	5 - 12
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	3 - 12

Οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης. Στο πλαίσιο αυτό, τη χρήση 2017 αποφασίστηκε επέκταση της ωφέλιμης ζωής των Αιολικών Πάρκων από 20 σε 25 έτη (βλ. αναλυτικά Σημείωση 3.2(vii)).

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, τότε η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

Οι τόκοι που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν ειδικά ή γενικά για τη χρηματοδότηση της κατασκευής ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαιοποιούνται στη χρήση στην οποία προκύπτουν, κατά την διάρκεια της κατασκευαστικής περιόδου των ενσώματων παγίων, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης (βλέπε Σημείωση 8).

4.6 Κόστος δανεισμού

Το κόστος δανεισμού το οποίο αποδίδεται άμεσα στην αγορά, κατασκευή ή παραγωγή επιλέξιμων στοιχείων του ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντική περίοδος μέχρι να είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση ή πώλησή τους, προστίθεται στο κόστος κτήσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων μέχρι την χρονική στιγμή που αυτά θα είναι ουσιαστικά έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση ή πώλησή τους. Το κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες περιπτώσεις επιβαρύνει τα κέρδη ή τις ζημίες της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

4.7 Απομείωση αξίας μη κυκλοφορούντων στοιχείων του ενεργητικού (άυλα στοιχεία του ενεργητικού και ενσώματα πάγια /επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες)

Για τα ενσώματα και ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση, πραγματοποιείται έλεγχος απομείωσης, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Όταν η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων και ασώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους, τότε το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απομείωσης και καταχωρείται απευθείας ως έξοδο στα αποτελέσματα. Αντίστοιχα, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης (εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις) είναι στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στο κόστος κτήσης ή με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης (συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες). Η ανακτήσιμη αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες προσδιορίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο οι ταμειακές ροές δύναται να προσδιοριστούν ξεχωριστά. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του περιουσιακού στοιχείου μείον των εξόδων πώλησης και της αξίας χρήσης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι το υψηλότερο μεταξύ εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης, η Διοίκηση προσδιορίζει τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζοντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο προκειμένου να υπολογίσει την παρούσα αξία αυτών των ταμειακών ροών. Προεξοφλητικοί παράγοντες προσδιορίζονται μεμονωμένα για κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών και αντικατοπτρίζουν τα αντίστοιχα στοιχεία κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί από τη Διοίκηση για κάθε ένα από αυτά.

Περαιτέρω χρησιμοποιούνται παραδοχές οι οποίες επικρατούν στην αγορά της ενέργειας. Η περίοδος που εξετάζεται από τη διοίκηση, υπερβαίνει τα πέντε έτη, διάστημα το οποίο ενθαρρύνεται από το ΔΛΠ 36, καθώς ιδιαίτερα για τις ανανεώσιμες ενεργειακές μονάδες ακόμα και μια μεγαλύτερη περίοδος θα κρίνεται αρκετά ικανοποιητική.

Οι ζημίες απομείωσης των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών μειώνουν πρώτα τη λογιστική αξία της υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί σε αυτές. Οι εναπομένουσες ζημίες απομείωσης χρεώνονται pro rata στα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού της συγκεκριμένης Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα στοιχεία του ενεργητικού μεταγενέστερα επανεξετάζονται για ενδείξεις που υποδηλώνουν ότι η προηγούμενα αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσής τους δεν υφίσταται πλέον. Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρισμένη υπεραξία κατά την 31/12/2018.

Μία ζημία απομείωσης αναστρέφεται εάν η ανακτήσιμη αξία μίας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει την λογιστική της αξία.

Σε μία τέτοια περίπτωση, η αυξημένη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου, δεν θα υπερβαίνει τη λογιστική αξία, που θα είχε προσδιοριστεί (καθαρής απόσβεσης), αν δεν είχε αναγνωρισθεί καμία ζημία απομείωσης, στο περιουσιακό στοιχείο, σε προηγούμενα έτη.

4.8 Επενδυτικά ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν σε όλα εκείνα τα ακίνητα τα οποία κατέχονται (μέσω αγοράς) από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίσει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο, και δεν κατέχονται για: (α) να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Η εύλογη αξία καθορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, με επαρκή εμπειρία σχετικά με την τοποθεσία και τη φύση της επένδυσης σε ακίνητα.

Η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα, συνιστούν αποτέλεσμα και αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Οι επισκευές και οι συντηρήσεις αναγνωρίζονται στα έξοδα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται όταν προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή των ακινήτων και την παραγωγική τους δυναμικότητα ή μειώνουν το κόστος λειτουργίας τους.

Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Μία επένδυση σε ακίνητα αποαναγνωρίζεται (απαλείφεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης) κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της. Τα κέρδη ή οι ζημίες που προκύπτουν από την απόσυρση ή τη διάθεση μίας επένδυσης σε ακίνητα, αφορούν στη διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

4.9 Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν ανταλλακτικά μηχανημάτων και πρώτες και βοηθητικές ύλες Αιολικών Πάρκων. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών, των ημι-έτοιμων και των ετοιμών προϊόντων προσδιορίζεται με βάση τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα αποθέματα, εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

4.10 Χρηματικά διαθέσιμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων που υπόκεινται σε μη σημαντικό κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Ο Όμιλος θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις με λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και προθεσμιακές καταθέσεις με λήξη πέραν των τριών μηνών για τις οποίες έχει το δικαίωμα πρόωρης ρευστοποίησης χωρίς απώλεια κεφαλαίου.

Για τη σύνταξη των καταστάσεων ταμειακών ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

Οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου ανεξάρτητα από τη φύση της δέσμευσής τους δεν περιλαμβάνονται εντός του κονδυλίου των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδύναμων, αλλά ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (βλ. Σημείωση 17).

4.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

4.11.1 Αναγνώριση και παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, ο Όμιλος καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού όταν και μόνο όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή όταν μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και επί της ουσίας μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού. Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνο όταν, εξοφλείται – δηλαδή όταν η δέσμευση που καθορίζεται στη σύμβαση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

4.11.2 Ταξινόμηση και αρχική αναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιλαμβάνουν ένα σημαντικό στοιχείο χρηματοδότησης και επιμετρώνται στην τιμή της συναλλαγής σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15, τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικοί τίτλοι)

Η ταξινόμηση κάθε χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, προσδιορίζεται βάσει:

- του επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και
- των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

4.11.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράτε στο αποσβεσμένο κόστος όταν πληρούνται οι κατωτέρω συνθήκες:

- το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών,

- II. οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επίδραση από την προεξόφληση δεν είναι σημαντική, η προεξόφληση παραλείπεται.

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά, καθώς επίσης τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς επίσης και τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς εμπορία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανομένων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι)

Σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος δύναται αμετακλήτως να επιλέξει να παρουσιάζει στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση τις μεταγενέστερες μεταβολές στην εύλογη αξία μιας επένδυσης σε συμμετοχικό τίτλο, ο οποίος δεν προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα αποτελέσματα της χρήσης. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης. Η εν λόγω επιλογή πραγματοποιείται για κάθε συμμετοχικό τίτλο ξεχωριστά.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να ταξινομήσει επενδύσεις στη συγκεκριμένη κατηγορία (βλ. Σημείωση 13).

Διαθέσιμα Προς Πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 (συγκριτική χρήση 2017)

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού τα οποία ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση ή δεν πληρούν τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 προκειμένου να ταξινομηθούν σε άλλες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται στην κατηγορία αυτήν αποτιμώνται στην εύλογη αξία, εφόσον αυτή μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα, με τις μεταβολές στην αξία τους να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος και σωρευτικά σε ειδικό αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χαρτοφυλάκια χρεογράφων είναι αυτά για τα οποία δεν υπάρχει καθορισμένος χρονικός ορίζοντας κράτησης και μπορούν να ρευστοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες ρευστότητας, τις μεταβολές των επιτοκίων ή των τιμών. Σε περίπτωση απομείωσης, το ποσό των σωρευτικών ζημιών που μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα συνίσταται στη διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και της εύλογης αξίας μείον κάθε ζημία απομείωσης που έχει προηγουμένως αναγνωριστεί.

Κατά την πώληση ή την απομείωση των διαθεσίμων προς πώληση στοιχείων του ενεργητικού, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα ίδια κεφάλαια αναταξινομούνται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου. Η τρέχουσα αξία των εν λόγω επενδύσεων που εμπορεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προκύπτει από την σχετική χρηματιστηριακή αξία της επένδυσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (ημερομηνία κλεισίματος). Αναφορικά με τις επενδύσεις που δεν εμπορεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση γενικά αποδεκτές τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές βασίζονται σε πρόσφατες αμφοτεροβαρείς συναλλαγές παρόμοιων επενδύσεων, αναφορά στην χρηματιστηριακή αξία μίας άλλης επένδυσης με παρεμφερή χαρακτηριστικά με αυτά της αποτιμώμενης, ανάλυση προεξοφλημένων χρηματοροών και μοντέλα αποτίμησης επενδύσεων.

Έσοδα από τόκους χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Μερίσματα τίτλων διαθεσίμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν ο Όμιλος αποκτά το δικαίωμα επί των μερισμάτων. Συναλλαγματικές διαφορές από την αποτίμηση διαθεσίμων προς πώληση χρεωστικών τίτλων αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου.

4.11.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς αντικατέστησε τον χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η απομείωση ορίζεται στο ΔΠΧΑ 9 ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία (ECL), η οποία είναι η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμιακών ροών που οφείλονται στον κάτοχο συγκεκριμένου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθούν, δηλαδή τα ελλείμματα μετρητών που προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης, προεξοφλημένο κατά προσέγγιση στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις της οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά για τους επόμενους 12 μήνες,
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2). Για αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3) και για τα οποία αναγνωρίζεται η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά έως τη λήξη τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 (συγκριτική χρήση 2017)

Κατά την προηγούμενη χρήση, η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, εξετάστηκε υπό το πρίσμα των απαιτήσεων του ΔΛΠ 39. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του συγκεκριμένου Προτύπου, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης (εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις) είναι στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στο κόστος κτήσης ή με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης (συμμετοχές σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες), στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στο αποσβεσμένο κόστος (μακροπρόθεσμες απαιτήσεις) και διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία (χρεωστικοί, συμμετοχικοί τίτλοι και διαθέσιμα προς πώληση), η μείωση στην εύλογη αξία του στοιχείου που έχει αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια μεταφέρεται στα κέρδη ή στις ζημίες της περιόδου αναφοράς. Το ποσό της ζημίας απομείωσης είναι ίσο με τη διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης του στοιχείου και της εύλογης αξίας του. Μεταγενέστερη αναστροφή ζημίας απομείωσης συμμετοχικού τίτλου δεν επιτρέπεται να διενεργείται μέσω των αποτελεσμάτων. Αντίθετα, αν σε μεταγενέστερη ημερομηνία η εύλογη αξία ενός χρεωστικού τίτλου αυξηθεί, και σχετίζεται με αντικειμενικά γεγονότα που συνέβησαν μετά το σχηματισμό της πρόβλεψης, τότε η αναστροφή της πρόβλεψης απομείωσης αναγνωρίζεται μέσω των αποτελεσμάτων. Η ανακτήσιμη αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες προσδιορίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως για τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

Η ανακτήσιμη /εισπράξιμη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού προκειμένου να διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι απομείωσης, προσδιορίζεται σε γενικές γραμμές βάσει της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών χρηματοροών, προεξοφλημένων είτε με βάση το αρχικό πραγματικό επιτόκιο προεξόφλησης του εκάστοτε στοιχείου ή ομάδας στοιχείων είτε με τον τρέχοντα συντελεστή απόδοσης ενός παρόμοιου χρηματοοικονομικού στοιχείου. Οι προκύπτουσες ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου αναφοράς.

Εμπορικές απαιτήσεις, λοιπές απαιτήσεις και απαιτήσεις από συμβάσεις πελάτες

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, καθώς και για τις απαιτήσεις από κατασκευαστικές συμβάσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτή, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση τη φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλότες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλότες και το οικονομικό περιβάλλον. Περαιτέρω ανάλυση παρουσιάζεται στη Σημείωση 17 και 18.

4.11.5 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Καθώς οι λογιστικές απαιτήσεις για τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παρέμειναν σε μεγάλο βαθμό όμοιες σε σχέση με αυτές που ορίζονταν στο ΔΛΠ 39, οι λογιστικές πολιτικές του Ομίλου αναφορικά με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επηρεάστηκαν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως δανειακές υποχρεώσεις, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, καθώς και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Περιλαμβάνουν επιπλέον χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που έχουν αναγνωριστεί στο πλαίσιο λειτουργίας των αιολικών πάρκων στις ΗΠΑ υπό τη μορφή των επενδύσεων σε συμμετοχικούς τίτλους εξομοιούμενους με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για σκοπούς φορολογικών κινήτρων (Tax Equity Investments). Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, με εξαίρεση τα παράγωγα τα οποία μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα (εκτός από τα παράγωγα τα οποία λειτουργούν ως μέσα αντιστάθμισης, βλ. Σημείωση 4.11.6).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Πιο συγκεκριμένα:

(i) Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, το οποίο αντανakλά την εύλογη αξία των εισπρακτέων ποσών μειωμένη με τα σχετικά άμεσα έξοδα σύναψης, όπου αυτά είναι σημαντικά. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα έντοκα δάνεια επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη δαπάνες έκδοσης και η διαφορά μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού λήξεως. Κέρδη και ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν οι υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται ή απομειώνονται και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Δανειακές υποχρεώσεις με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής

Στις περιπτώσεις ομολογιακών δανείων που εκδίδει ο Όμιλος, τα οποία διαθέτουν δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, η διοίκηση αξιολογεί εάν αυτό το δικαίωμα είναι άμεσα σχετιζόμενο (closely related) με το ομολογιακό δάνειο. Το Δικαίωμα χαρακτηρίζεται ως άμεσα σχετιζόμενο όταν (α) η τιμή εξάσκησής του προσομοιάζει το αναπόσβεστο κόστος του ομολογιακού δανείου σε κάθε ημερομηνία κατά την οποία το δικαίωμα μπορεί να εξασκηθεί, ή (β) η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αποζημιώνει το δανειστή με ένα ποσό που προσομοιάζει με την παρούσα αξία του μη ληφθέντος τόκου της εναπομένουσας διάρκειας του ομολογιακού δανείου.

Όταν το δικαίωμα χαρακτηρίζεται ως άμεσα σχετιζόμενο με το ομολογιακό δάνειο, τότε αναγνωρίζεται συνδυαστικά με το ομολογιακό δάνειο ως ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο /υποχρέωση (combined debt instrument), το οποίο επιμετράται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του πραγματικού επιτοκίου. Συγκεκριμένα, το προαναφερθέν σύνθετο μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσauξημένο με τα τυχόν άμεσα έξοδα της συναλλαγής. Για τον προσδιορισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές και η εκτιμώμενη διάρκεια του μέσου προσδιορίζονται λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής, όπου:

- Αν αρχικά εκτιμάται ότι το δικαίωμα θα εξασκηθεί, τότε οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές θα περιλαμβάνουν τις πληρωμές κεφαλαίου και τόκου, ως την ημερομηνία εξάσκησης, καθώς και την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος, ή
- Αν το δικαίωμα δεν αναμένεται να εξασκηθεί, τότε οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές θα περιλαμβάνουν πληρωμές κεφαλαίου και τόκου για το σύνολο της συμβατικής περιόδου.

Σε επόμενο χρόνο η εκτίμηση της πιθανότητας εξάσκησης του δικαιώματος μπορεί να αλλάξει. Αυτό θα επηρεάσει τις αναμενόμενες ταμειακές ροές και την εκτιμώμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Η μεταβολή από αυτές τις αλλαγές υπολογίζεται προεξοφλώντας τις αναθεωρημένες ροές βάσει του αρχικού πραγματικού επιτοκίου και όποια επίδραση προκύψει στην αναπόσβεστη αξία αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της οικείας περιόδου αναφοράς.

(ii) Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται με βάση τις συμφωνηθείσες πιστώσεις.

(iii) Συμμετοχικοί Τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Ο Όμιλος έχει εισέλθει σε συμφωνίες με επενδυτές «Tax Equity Investors» στις ΗΠΑ.. Σύμφωνα με τις συγκεκριμένες συμφωνίες, οι χρηματορροές και τα φορολογικά οφέλη που παράγονται από τα αιολικά πάρκα, διανέμονται συμβατικά μεταξύ των επενδυτών Tax Equity Investors (εφεξής ως «ΤΕΙ») και του Ομίλου. Τα φορολογικά οφέλη περιλαμβάνουν Production Tax Credits (εφεξής ως «PTCs») και επιταχυνόμενες αποσβέσεις. Στην ουσία με βάση τα συγκεκριμένα σχήματα, οι ΤΕΙ αποκτούν μία μορφή συμμετοχής στο σχήμα καταβάλλοντας μετρητά και έχοντας συμφωνήσει την αναμενόμενη απόδοση (εκτιμώμενο εσωτερικό βαθμό απόδοσης) που θα επιτύχουν κατά την περίοδο στην οποία τα αιολικά πάρκα παράγουν τα εν λόγω φορολογικά οφέλη. Η αναμενόμενη απόδοση υπολογίζεται βάσει της συνολικής αναμενόμενης ωφέλειας που οι Tax Equity Investors θα λάβουν και περιλαμβάνει την αξία των PTCs του κατανεμημένου φορολογητέου εισοδήματος ή ζημίας και των εισπράξεων σε μετρητά.

Ο έλεγχος και η διαχείριση των εν λόγω αιολικών πάρκων, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10 αποτελεί ευθύνη του Ομίλου και ενοποιούνται πλήρως στις οικονομικές του καταστάσεις με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Η αρχική επένδυση των ΤΕΙ αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία στο κονδύλι «Συμμετοχικοί τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις» και στη συνέχεια επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος. Η εν λόγω χρηματοοικονομική υποχρέωση μειώνεται κατά την αξία των φορολογικών ωφελειών και των διανομών με μετρητά που πραγματοποιούνται στους επενδυτές (Tax Equity Investors), όπως οι διανομές αυτές ορίζονται συμβατικά κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ο ΤΕΙ πρόκειται να επιτύχει την αναμενόμενη απόδοση του. Η αξία των επιταχυνόμενων αποσβέσεων αναγνωρίζεται ως «Απόσβεση Φορολογικών Ωφελημάτων» σε αναλογική βάση σύμφωνα με την εκτιμώμενη περίοδο της παραμονής του επενδυτή στο επενδυτικό σχήμα. Η αξία των μεταφερόμενων στον επενδυτή «PTCs» αναγνωρίζεται όταν αυτά παράγονται από το έργο, σε όφελος του κύκλου εργασιών. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση αυξάνεται με χρηματοοικονομικό έξοδο που προσδιορίζεται από το υπόλοιπο των υποχρεώσεων και το πραγματικό επιτόκιο που προκύπτει βάσει της προεξόφλησης των συνολικών ταμειακών εισροών (αρχική επένδυση ΤΕΙ) και αναμενόμενων εκροών (διανομή ταμειακών ροών και φορολογικών ωφελημάτων στον ΤΕΙ) κατά την διάρκεια της σύμβασης, όπως υπολογίζεται την ημερομηνία της καταβολής της αρχικής επένδυσης από τον ΤΕΙ.

Δεν υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και των θυγατρικών της για παροχή οποιασδήποτε μορφής οικονομικής ενίσχυσης σε περίπτωση οικονομικής δυσπραγίας ή οποιασδήποτε μορφής αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της ΤΕΡΝΑ ENERGY USA Holding Corporation, συμπεριλαμβανομένων και των συμβατικών υποχρεώσεων προς τον ΤΕΙ. Τα βασικά χαρακτηριστικά των συναλλαγών αυτών είναι:

- Ανεξάρτητα από το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο που κατέχουν οι αντισυμβαλλόμενες εταιρείες, ο όμιλος διατηρεί τον έλεγχο των αιολικών πάρκων, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10, και συνεπώς ενοποιούνται πλήρως στις οικονομικές καταστάσεις του ομίλου με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

- Οι αντισυμβαλλόμενες εταιρείες λαμβάνουν ένα σημαντικό μέρος των φορολογικών ζημιών και των PTCs που δημιουργούνται από τα αιολικά πάρκα καθώς και μέρος των ταμειακών ροών έως ότου επιτύχουν ένα προκαθορισμένο (κατά την αρχή της επένδυσης) ποσοστό μη εγγυημένης απόδοσης.
- Οι αντισυμβαλλόμενες εταιρείες παραμένουν επενδυτές στα αιολικά πάρκα μέχρι να επιτύχουν το προκαθορισμένο ποσοστό απόδοσης στην επένδυσή τους.
- Όταν η απόδοση της επένδυσης των αντισυμβαλλόμενων εταιρειών φτάσει το προκαθορισμένο επίπεδο, ο όμιλος έχει την επιλογή να εξαγοράσει τα δικαιώματα των αντισυμβαλλόμενων εταιρειών στην απόδοση της επένδυσης.
- Η απόδοση της επένδυσης των αντισυμβαλλόμενων εταιρειών, εξαρτάται αποκλειστικά από την απόδοση που θα έχουν τα αιολικά πάρκα. Αν και ο όμιλος δεσμεύεται να λειτουργεί τα πάρκα αυτά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για την ομαλή τους λειτουργία, δεν είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει μετρητά στις αντισυμβαλλόμενες εταιρείες πλέον αυτών που απαιτούνται για την επίτευξη της προκαθορισμένης μη εγγυημένης απόδοσης της επένδυσής τους.

Μετά την ημερομηνία επίτευξης της συμβατικής συμφωνημένης απόδοσης του ΤΕΙ και στην περίπτωση που ο Όμιλος δεν εξασκήσει το δικαίωμα εξαγοράς του ΤΕΙ, ο τελευταίος διατηρεί ένα μη σημαντικό ποσοστό συμμετοχής στην απόδοση του αιολικού πάρκου για την εναπομένουσα συμβατική διάρκεια.

Ο Όμιλος, βασιζόμενος στην ουσία των συναλλαγών αυτών, ταξινομεί την αρχική επένδυση της αντισυμβαλλόμενης εταιρείας ως «Χρηματοοικονομική υποχρέωση» στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετρείται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η υποχρέωση αυτή μειώνεται με τη διανομή μετρητών που λαμβάνει ο ΤΕΙ και, ανάλογα με τους όρους της σύμβασης και με την αξία των φορολογικών ωφελημάτων.

4.11.6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, όλες οι υφιστάμενες σχέσεις αντιστάθμισης του Ομίλου, μπορούν να χαρακτηριστούν ως συνεχιζόμενες και ως εκ τούτου η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε αντίκτυπο στις οικονομικές καταστάσεις. Οι πολιτικές του Ομίλου για τη διαχείριση του κινδύνου είναι εναρμονισμένες με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων συνεχίζει να εφαρμόζεται.

Στα πλαίσια διαχείρισης κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί:

- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τη μελλοντική διακύμανση των μεταβλητών επιτοκίων δανείων που έχει συνάψει,
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας (δικαιώματα προαίρεσης, προθεσμιακά συμβόλαια πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας)
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανταλλαγής εσόδων για να αντισταθμίσει τους κινδύνους που συνδέονται με τη μελλοντική διακύμανση των μεταβλητών εσόδων.

Αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της σύμβασης και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών εργαλείων αναγνωρίζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά συνολικό έσοδα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος, ανάλογα με το κατά πόσο το παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο πληρεί τις προϋποθέσεις της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων και, εφόσον αυτό ισχύει, ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου της αντιστάθμισης.

Κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, ο Όμιλος καταγράφει τη σχέση μεταξύ του αντισταθμιστικού εργαλείου και του αντικειμένου αντιστάθμισης, καθώς και τον σκοπό διαχείρισης κινδύνου και της στρατηγικής υλοποίησης συναλλαγών αντιστάθμισης κινδύνου. Ο Όμιλος καταγράφει επίσης, τόσο κατά τη δημιουργία της συναλλαγής αντιστάθμισης όσο και στη συνέχεια, το κατά πόσο τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε αυτές τις αλλαγές είναι αποτελεσματικά στο να αντισταθμίζουν διακυμάνσεις στις ταμειακές ροές των αντικειμένων αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία αναφοράς με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Η εύλογη αξία των εν λόγω παραγώγων προσδιορίζεται κυρίως με βάση την αγοραία αξία και επιβεβαιώνεται από τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Εξαιρέση αποτελούν τα παράγωγα που λειτουργούν ως μέσα αντιστάθμισης σε σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, για τα οποία απαιτείται ειδικός λογιστικός χειρισμός. Μια σχέση αντιστάθμισης είναι κατάλληλη για λογιστική αντιστάθμισης όταν πληρούνται όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- η σχέση αντιστάθμισης περιλαμβάνει μόνο επιλέξιμα μέσα αντιστάθμισης και επιλέξιμα αντισταθμισμένα στοιχεία.
- κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης υπάρχει επίσημος προσδιορισμός και τεκμηρίωση της σχέσης αντιστάθμισης και του στόχου της διαχείρισης κινδύνων της οικονομικής οντότητας και της στρατηγικής της για τη διενέργεια της αντιστάθμισης. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει τον προσδιορισμό του μέσου αντιστάθμισης, του αντισταθμισμένου στοιχείου, της φύσης του αντισταθμισμένου κινδύνου και του τρόπου με τον οποίο η οικονομική οντότητα θα αξιολογήσει κατά πόσον η σχέση αντιστάθμισης καλύπτει τις απαιτήσεις αποτελεσματικότητας (συμπεριλαμβανομένης ανάλυσης για τις πηγές αναποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης και του τρόπου προσδιορισμού του συντελεστή αντιστάθμισης).
- η σχέση αντιστάθμισης καλύπτει όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις αποτελεσματικότητας: (α) υπάρχει οικονομική σχέση ανάμεσα στο αντισταθμισμένο στοιχείο και το μέσο αντιστάθμισης, (β) η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου δεν υπερσχύει των μεταβολών στην αξία που προκύπτουν από αυτή την οικονομική σχέση, και (γ) ο συντελεστής αντιστάθμισης της σχέσης αντιστάθμισης είναι ο ίδιος που προκύπτει από την ποσότητα του αντισταθμισμένου στοιχείου που αντισταθμίζει στην πραγματικότητα η οικονομική οντότητα και την ποσότητα του μέσου αντιστάθμισης που χρησιμοποιεί στην πραγματικότητα η οικονομική οντότητα για να αντισταθμίσει την εν λόγω ποσότητα του στοιχείου αντιστάθμισης.

Αντιστάθμιση μελλοντικών ταμειακών ροών

Το μέρος των μεταβολών στην εύλογη αξία που αναλογεί στην αποτελεσματική αντιστάθμιση του κινδύνου αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση.

Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία απορρέει από μεταβολές στην εύλογη αξία που αναλογεί στη μη αποτελεσματική αντιστάθμιση κινδύνων, αναγνωρίζεται άμεσα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, στο κονδύλι «Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία». Τα σωρευμένα ποσά στα ίδια κεφάλαια ανακυκλώνονται μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος στα αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα στα αποτελέσματα, στις περιόδους όπου το αντικείμενο αντιστάθμισης επηρεάζει το αποτέλεσμα (όταν δηλαδή λαμβάνει χώρα η προβλεπόμενη προς αντιστάθμιση συναλλαγή).

Η αντισταθμιστική λογιστική διακόπτεται όταν το αντισταθμίζον μέσο εκπνέει ή πωλείται, τερματίζεται ή εξασκείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Το συσσωρευμένο ποσό των κερδών ή ζημιών που έχει αναγνωριστεί απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέχρι την ημερομηνία αυτή παραμένει στο αποθεματικό ωσότου το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει την Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Στην περίπτωση που μια αντισταθμιζόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, τα καθαρά συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες που είχαν καταχωρηθεί στα αποθεματικά μεταφέρονται αμέσως στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

4.11.7 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης μόνο εάν υπάρχει το παρόν νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα αναγνωρισμένα ποσά και προτίθεται να τα εκκαθαρίσει σε καθαρή βάση ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

4.12 Συμφωνίες παραχώρησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών

Βάσει των όρων των συμβάσεων, ο φορέας εκμετάλλευσης ενεργεί ως πάροχος υπηρεσιών. Ο φορέας εκμετάλλευσης κατασκευάζει ή αναβαθμίζει υποδομή (υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης) που χρησιμοποιείται για την παροχή μίας υπηρεσίας κοινής ωφέλειας και ασχολείται με τη λειτουργία και τη συντήρηση της εν λόγω υποδομής (υπηρεσίες λειτουργίας) για μία καθορισμένη χρονική περίοδο.

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τέτοιες υποδομές αναγνωρίζονται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή ως άυλα στοιχεία του ενεργητικού, ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους. Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν κατά περίπτωση, τόσο άυλο στοιχείο του ενεργητικού από τη σύμβαση παραχώρησης όσο και χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (bifurcated model) ή αναγνωρίζουν μόνο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Οι εταιρείες του Ομίλου που λειτουργούν ως παραχωρησιούχοι αναγνωρίζουν ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού και ένα έσοδο στον βαθμό που αποκτούν δικαίωμα να χρεώνουν τους χρήστες των υποδομών κοινής ωφέλειας. Η αναγνώριση του εσόδου γίνεται βάσει της μεθόδου του ποσοστού ολοκλήρωσης. Περαιτέρω, το άυλο στοιχείο του ενεργητικού υπόκειται σε απόσβεση με βάση τον χρόνο της παραχώρησης και σε έλεγχο απομείωσης, ενώ τα έσοδα από τους χρήστες της υποδομής αναγνωρίζονται βάσει της αρχής του δεδουλευμένου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα παραχώρησης, βλέπε Σημείωση 7.

Χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού (Χρηματοδοτική συμβολή Δημοσίου)

Οι εταιρείες του Ομίλου που λειτουργούν ως παραχωρησιούχοι, αναγνωρίζουν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού στον βαθμό που έχουν ένα ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβουν μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

- i) συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά, ή
- ii) το έλλειμα που μπορεί, ενδεχομένως να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τη Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου, ως χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σύμφωνα με τις διατάξεις της ΕΔΔΠΧΑ 12 «Συμφωνίες για Παραχώρηση Δικαιώματος Παροχής Υπηρεσιών». Ειδικότερα, ο Όμιλος αναγνωρίζει χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο απαίτηση και έσοδο με βάση τη μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης και η απαίτηση επιμετράτε στο αποσβεσμένο κόστος κτήσης αφαιρουμένων τυχόν ζημιών απομείωσης. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 15.

4.13 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

(α) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει την παροχή στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

(β) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2018 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση των Ευρωπαϊκών Ομολόγων με 20-ετή λήξη της 31ης Δεκεμβρίου 2018, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες Καταστάσεις Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- i) την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- ii) τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,

- iii) την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- iv) λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

4.14 Μισθώσεις

Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως ένα έξοδο στα καθαρά κέρδη σε σταθερή βάση κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εισπράτει ενοίκια από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών του ακινήτων. Τα έσοδα από ενοίκια αναγνωρίζονται σταδιακά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

4.15 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς προβλεπόμενους όρους.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων, αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι θα τηρηθούν. Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται σε λογαριασμό αναβαλλόμενου εσόδου και μεταφέρονται στην στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

4.16 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για διευθέτηση της υποχρέωσης. Όταν η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Προβλέψεις αποκατάστασης φυσικού τοπίου

Στις προβλέψεις αποκατάστασης φυσικού τοπίου, Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις προβλέψεις που διενεργούν οι οικονομικές οντότητες του ενεργειακού τομέα του Ομίλου για την αποξήλωση των ανεμογεννητριών από τα Αιολικά Πάρκα και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου. Οι προβλέψεις αποξήλωσης και αποκατάστασης αντανakλούν την παρούσα αξία, κατά την ημερομηνία αναφοράς, του εκτιμώμενου κόστους, μειωμένου κατά την εκτιμώμενη υπολειμματική αξία των ανακτήσιμων υλικών. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν τη παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να εκταμιευθεί για την εκκαθάριση της υποχρέωσης αποξήλωσης και αποκατάστασης. Η σχετική πρόβλεψη αναγνωρίζεται σε αύξηση του κόστους κτήσης των ανεμογεννητριών και αποσβένεται με βάση τη σταθερή μέθοδο εντός της 25ετούς διάρκειας της σύμβασης παραγωγής ενέργειας. Η απόσβεση - έξοδο των κεφαλαιοποιηθέντων δαπανών αποξήλωσης και αποκατάστασης περιλαμβάνεται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος μαζί με τις αποσβέσεις των Αιολικών Πάρκων. Τυχόν μεταβολές στις εκτιμήσεις αναφορικά με το εκτιμώμενο κόστος ή με το προεξοφλητικό επιτόκιο προστίθενται ή αφαιρούνται αντίστοιχα στο κόστος του παγίου. Η επίδραση της προεξόφλησης του εκτιμώμενου κόστους καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο τόκου.

Περαιτέρω, στις συγκεκριμένες προβλέψεις περιλαμβάνονται και ορισμένες προβλέψεις των οικονομικών οντοτήτων του βιομηχανικού τομέα του Ομίλου, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών αποκατάστασης του φυσικού τοπίου, όπου εγκαθιστούν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και εκμετάλλευσης λατομείων, με το πέρας της εκμετάλλευσης, η οποία διαρκεί 20-30 έτη, σύμφωνα με τις ληφθείσες άδειες από το κράτος.

4.17 Έσοδα

Σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 15, καθιερώνεται ένα μοντέλο πέντε βημάτων για τον προσδιορισμό των εσόδων από συμβόλαια με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) ο Όμιλος ικανοποιεί τις υποχρεώσεις εκτέλεσης.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται στο ποσό κατά το οποίο μία οντότητα προσδοκά να έχει ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών σε έναν αντισυμβαλλόμενο. Κατά την ανάθεση μιας σύμβασης καθορίζεται και η λογιστική παρακολούθηση των επιπρόσθετων εξόδων καθώς και των άμεσων εξόδων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της σύμβασης αυτής.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μία οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη. Εάν το υποσχόμενο αντάλλαγμα σε μια σύμβαση περιλαμβάνει μεταβλητό ποσό, η οικονομική οντότητα εκτιμά το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη. Το ποσό ανταλλάγματος μπορεί να μεταβάλλεται λόγω εκπτώσεων, επιδοτήσεων τιμής, επιστροφών χρημάτων, πιστώσεων, μειώσεων τιμής, κινήτρων, πρόσθετων παροχών απόδοσης, κυρώσεων ή άλλων παρόμοιων στοιχείων. Το υποσχόμενο αντάλλαγμα μπορεί επίσης να μεταβάλλεται, εάν το δικαίωμα μιας οικονομικής οντότητας επί του ανταλλάγματος εξαρτάται από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος. Για παράδειγμα, ένα ποσό ανταλλάγματος θα είναι μεταβλητό, εάν το προϊόν έχει πωληθεί με δικαίωμα επιστροφής ή εάν έχει δοθεί υπόσχεση σταθερού ποσού ως πρόσθετη παροχή απόδοσης για την επίτευξη συγκεκριμένου ορόσημου.

Η μεταβλητότητα που σχετίζεται με το αντάλλαγμα που υπόσχεται ένας πελάτης δύναται να αναφέρεται ρητά στη σύμβαση. Η οικονομική οντότητα εκτιμά το ποσό του μεταβλητού ανταλλάγματος χρησιμοποιώντας μία από τις ακόλουθες μεθόδους, αναλόγως ποια μέθοδος θεωρεί ότι προβλέπει καλύτερα το ποσό του ανταλλάγματος που θα δικαιούται:

α) Εκτιμώμενη αξία —η εκτιμώμενη αξία ισούται με το άθροισμα των σταθμισμένων βάσει πιθανοτήτων ποσών σε ένα εύρος πιθανών ποσών ανταλλάγματος. Η εκτιμώμενη αξία αποτελεί κατάλληλη εκτίμηση του ποσού μεταβλητού ανταλλάγματος, εάν η οικονομική οντότητα έχει μεγάλο αριθμό συμβάσεων με παρεμφερή χαρακτηριστικά.

β) Το πιθανότερο ποσό —το πιθανότερο ποσό είναι το μοναδικό πιθανότερο ποσό σε ένα εύρος πιθανών ποσών ανταλλάγματος (ήτοι, η μοναδική πιθανότερη έκβαση της σύμβασης). Το πιθανότερο ποσό αποτελεί κατάλληλη εκτίμηση του ποσού μεταβλητού ανταλλάγματος, εάν η σύμβαση έχει μόνο δύο πιθανές εκβάσεις (για παράδειγμα, η οικονομική οντότητα εξασφαλίζει πρόσθετη παροχή απόδοσης ή όχι).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα όταν ικανοποιούν την εκτέλεση της συμβατικής υποχρέωσης, μεταβιβάζοντας τα αγαθά ή τις υπηρεσίες βάσει της υποχρέωσης αυτής. Η απόκτηση του ελέγχου από τον πελάτη γίνεται όταν έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τη χρήση και να αντλεί ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από αυτό το αγαθό ή την υπηρεσία. Ο έλεγχος μεταβιβάζεται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ή σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος του αγαθού μεταφέρεται στον πελάτη, συνήθως κατά την παράδοσή σε αυτόν, και δεν υπάρχει καμία υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον πελάτη.

Δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο για μία δέσμευση εκτέλεσης που εκπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου, μόνο εάν μπορεί εύλογα να επιμετρήσει την πρόοδό της ως προς την πλήρη εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης. Ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα την πρόοδο ως προς την πλήρη εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης, όταν δεν διαθέτει τις αξιόπιστες πληροφορίες που απαιτούνται προκειμένου να εφαρμόσει την κατάλληλη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου. Σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. κατά τη διάρκεια των αρχικών σταδίων μίας σύμβασης), η οικονομική οντότητα μπορεί να μην είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα μίας δέσμευσης εκτέλεσης, ωστόσο αναμένει τουλάχιστον να ανακτήσει τα κόστη που επωμίστηκε για την εκπλήρωσή της.

Στις περιπτώσεις αυτές, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα μόνο στην έκταση του κόστους που πραγματοποιήθηκε, μέχρι να είναι σε θέση να επιμετρήσει εύλογα το αποτέλεσμα της δέσμευσης εκτέλεσης.

Τα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με τη φύση των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν. Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το συμβατικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρία έχει ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του προς τον αντισυμβαλλόμενο, πριν αυτός πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου ή της Εταιρίας για την έκδοση τιμολογίου. Η συμβατική υποχρέωση αναγνωρίζεται όταν ο Όμιλος ή η Εταιρία λαμβάνει τίμημα από τον αντισυμβαλλόμενο ως προκαταβολή ή όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι αναβάλλετε πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση από αναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή

Όταν μία δέσμευση εκτέλεσης δεν εκπληρώνεται με την πάροδο του χρόνου (σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω), τότε η οικονομική οντότητα εκπληρώνει τη δέσμευση εκτέλεσης σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Για τον προσδιορισμό της χρονικής στιγμής κατά την οποία ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο ενός υποσχόμενου στοιχείου του ενεργητικού και η οικονομική οντότητα εκπληρώνει μία δέσμευση εκτέλεσης, η οικονομική οντότητα εξετάζει τις απαιτήσεις για την απόκτηση ελέγχου, σύμφωνα με τα όσα αναλυτικά αναφέρονται στις διατάξεις του ΔΠΧΑ 15.

Οι βασικές κατηγορίες εσόδων που αναγνωρίζονται από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου, για τον Όμιλο είναι οι εξής:

(i) Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες που αφορούν σε κατασκευαστικές δραστηριότητες

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Οι θυγατρικές και κοινοπραξίες που αναλαμβάνουν την εκτέλεση κατασκευών, αναγνωρίζουν τα έσοδα από τις κατασκευαστικές συμβάσεις στα φορολογικά τους βιβλία με βάση τις τιμολογήσεις που γίνονται στους πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από σχετικές τμηματικές πιστοποιήσεις εκτέλεσης έργων που εκδίδονται από τους υπόλογους μηχανικούς και ανταποκρίνονται στις εκτελεσθείσες εργασίες έως την εκάστοτε ημερομηνία κλεισίματος. Για λόγους συμμόρφωσης με τα ΔΠΧΑ, τα έσοδα από την κατασκευαστική δραστηριότητα λογιστικοποιούνται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις σταδιακά κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της κατασκευής, με βάση τη μέθοδο επιμέτρησης προόδου βάσει των εισροών (imput method) σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες».

Οι μέθοδοι επιμέτρησης της προόδου βάσει των εισροών (input method) αναγνωρίζει έσοδα, με βάση τις προσπάθειες της οικονομικής οντότητας ή τις εισροές ως προς την εκπλήρωση μίας δέσμευσης εκτέλεσης (για παράδειγμα, οι πόροι που καταναλώθηκαν, οι ώρες εργασίας που δαπανήθηκαν, τα κόστη που πραγματοποιήθηκαν, ο χρόνος που δαπανήθηκε ή οι ώρες λειτουργίας των μηχανημάτων που αναλώθηκαν), σε σχέση με το σύνολο των αναμενόμενων εισροών για την εκπλήρωση της εν λόγω δέσμευσης εκτέλεσης.

(ii) Πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων τζίρου, κινήτρων πωλήσεων και του αναλογούντος ΦΠΑ, αναγνωρίζονται όταν μεταφέρονται στον αγοραστή οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από την ιδιοκτησία των αγαθών.

(iii) Έσοδα από πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Τα έσοδα από πώληση Ηλεκτρικής Ενέργειας λογίζονται στη χρήση την οποία αφορούν. Κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων λογίζονται ως έσοδα εισπρακτέα μη τιμολογηθέντα, τα έσοδα από ηλεκτρική ενέργεια αγορασθείσα από τον ΛΑΓΗΕ ή άλλο πελάτη που δεν έχουν ακόμη τιμολογηθεί. Επιπλέον οι αναμενόμενες εισπράξεις από παραγωγή ενέργειας στα πλαίσια συμβάσεων πώλησης ενέργειας που εμπεριέχουν, σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΑ 4, στοιχεία μίσθωσης αναγνωρίζονται στα έσοδα αναλογικά κατά τη διάρκεια της σύμβασης στο βαθμό που οι εισπράξεις αυτές αφορούν την σύμβαση μίσθωσης. Μια σύμβαση πώλησης ενέργειας θεωρείται ότι εμπεριέχει όρους μίσθωσης όταν αφορά στο σύνολο της ενέργειας που παράγεται από μια συγκεκριμένη εγκατάσταση του Ομίλου και η τιμή ανά μονάδα ενέργειας δεν είναι ούτε σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, ούτε αντιπροσωπεύει την τιμή της αγοράς κατά την ημερομηνία παραγωγής.

Για τα αιολικά πάρκα του Ομίλου που λειτουργούν στις ΗΠΑ και πουλάνε την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε συγκεκριμένες αγορές ενέργειας στις ΗΠΑ (ERCOT) σε τιμές αγοράς τα έσοδα από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας αναγνωρίζονται με βάση την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παραδίδεται σε τιμές αγοράς για συναλλαγές επί τόπου, όταν πληρούνται όλα τα κριτήρια αναγνώρισης εσόδων. Ο Όμιλος προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του στις μεταβολές των τιμών ενέργειας στις συγκεκριμένες αγορές χρησιμοποιεί παράγωγα μέσα που περιγράφονται στη σημείωση 4.11.6 ανωτέρω. Το προϊόν της εκκαθάρισης των εν λόγω παραγώγων περιλαμβάνεται στα έσοδα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας. Για τα παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια της λογιστικής αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αλλά που παρόλα αυτά χρησιμοποιούνται για να μειώσουν την έκθεση στον κίνδυνο μεταβολής των εσόδων, στο Κύκλο Εργασιών περιλαμβάνεται και τα μη πραγματοποιημένα κέρδη/ζημιές από την αποτίμηση της αξίας τους.

Τα Πιστοποιητικά προέλευσης για την ενέργεια (Renewable Energy Credits ("RECs")) ή /και Green Certificates αποτελούν οικονομικό όφελος που επιτυγχάνεται με τη λειτουργία ενός αιολικού πάρκου. Τα RECs δημιουργούνται από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας των αιολικών πάρκων και μπορούν να πουληθούν είτε μέσω οργανωμένων αγορών REC's είτε απευθείας σε μεμονωμένους αγοραστές βάσει συμβάσεων. Τα RECs που διακρατούνται προς πώληση ταξινομούνται γενικά ως αποθέματα τα οποία θα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Τα έσοδα από την πώληση των RECs αναγνωρίζονται στον Κύκλο Εργασιών.

(iv) Έσοδα από φορολογικά ωφελήματα

Η αξία των φορολογικών ωφελημάτων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης. Η αξία των φορολογικών ζημιών, που αποδίδονται στον Tax Equity Invenstor, αναγνωρίζεται στα λοιπά έσοδα της χρήσης, σε αναλογική βάση σύμφωνα με την εκτιμώμενη περίοδο της παραμονής του επενδυτή στο επενδυτικό σχήμα, ενώ η αξία των Production Tax Credits (PTCs), τα οποία συνδέονται με την ετήσια παραγωγή ενέργειας του αιολικού πάρκου, αναγνωρίζεται σε κάθε χρήση βάσει της πραγματικής παραγωγής σε όφελος του κύκλου εργασιών.

(v) Έσοδα από Ενοίκια

Αφορά σε έσοδα από συμβάσεις με πελάτες και προκύπτουν από δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου. Τα έσοδα από ενοίκια (λειτουργικές μισθώσεις) αναγνωρίζονται με την ευθεία μέθοδο σύμφωνα με τους όρους του μισθωτηρίου συμβολαίου.

(vi) Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

(vii) Τόκοι

Τα έσοδα τόκων αναγνωρίζονται με βάση την λογιστική αρχή του δεδουλευμένου.

(viii) Έσοδα από συμβάσεις παραχώρησης

Κατά το στάδιο της κατασκευής, τα έσοδα αναγνωρίζονται με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Ομίλου για την αναγνώριση εσόδων από κατασκευαστικά συμβόλαια.

Κατά το στάδιο της λειτουργίας, τα έσοδα αναγνωρίζονται στην περίοδο που παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες από τον Όμιλο. Στην περίπτωση που μια σύμβαση παραχώρησης περιλαμβάνει έσοδα για περισσότερες από μια υπηρεσίες, τότε το συμβατικό τίμημα κατανέμεται στις διαφορετικές υπηρεσίες με βάση τις σχετικές εύλογες αξίες των παρεχόμενων υπηρεσιών.

4.18 Φόρος εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) σε όλες τις προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία των Οικονομικών καταστάσεων μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων και μειώνονται στο βαθμό που δε θεωρείται πιθανόν ότι θα υπάρξουν αρκετά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μέρος ή το σύνολο των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να είναι σε ισχύ τη χρήση που η απαίτηση θα πραγματοποιηθεί ή η υποχρέωση θα τακτοποιηθεί, και βασίζονται στους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που είναι σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Ο φόρος εισοδήματος που σχετίζεται με στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναγνωρίζεται, επίσης, στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

4.19 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον όμιλο ως ίδιες μετοχές.

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους.

4.20 Μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά και διανομή μερισμάτων

Οι κοινές ονομαστικές μετοχές καταχωρούνται ως στοιχεία της καθαρής θέσης. Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης καθαρό από την επίδραση φόρου, παρακολουθείται αφαιρετικά του Υπολοίπου Κερδών εις Νέο της καθαρής θέσης. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία ή οι θυγατρικές της αγοράσουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρεία (ίδιες μετοχές), το ποσό που καταβλήθηκε συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε δαπάνης, καθαρό από φόρους, εμφανίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, μέχρι ακύρωσης ή πώλησης των μετοχών. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Εταιρεία δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Εταιρεία δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Κατά την 31/12/2018 ο Όμιλος είχε στην κατοχή του συνολικά 1.302.475 ίδιες μετοχές.

Ειδικότερα τα αποθεματικά διακρίνονται σε:

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τον Ελληνικό εμπορικό νόμο, οι εταιρίες πρέπει να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό το αποθεματικό να γίνει ίσο με το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό το αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων και λοιπά αφορολόγητα αποθεματικά

Αυτά τα αποθεματικά αφορούν κέρδη που δεν έχουν φορολογηθεί με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό πλαίσιο στην Ελλάδα και περιλαμβάνουν αποθεματικά τα οποία προέρχονται από φορολογημένα κέρδη και αφορούν ίδια συμμετοχή σε αναπτυξιακούς νόμους. Τα αποθεματικά αυτά θα είναι φορολογητέα με βάση το φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά το χρόνο της διανομής τους στους μετόχους ή μετατροπής τους σε μετοχικό κεφάλαιο, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες

Αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου ταμειακών ροών

Το αποθεματικό αντιστάθμισης κινδύνου χρησιμοποιείται για τη καταχώρηση κερδών ή ζημιών από παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα αντιστάθμισης μελλοντικών ταμειακών ροών (cash flow hedges) και αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών από ενσωμάτωση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εξωτερικού

Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή νομίσματος κατά την ενοποίηση των εταιρειών εξωτερικού, αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και συσσωρεύονται στα άλλα αποθεματικά. Το σωρευτικό ποσό μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του έτους όταν οι συμμετοχές μεταβιβάσουν.

Αποθεματικά για ίδιες μετοχές

Η Εταιρεία έχει προβεί σε διαδοχικές αγορές ιδίων μετοχών υλοποιώντας το εγκεκριμένο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/20. Η συνολική αξία των αγορών αυτών εμφανίζεται στα αποθεματικά ως αφαιρετικό στοιχείο Ιδίων Κεφαλαίων.

Λοιπά αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά αποτελούνται κατά κύριο λόγο από αναλογιστικές ζημιές συνταξιοδοτικών προγραμμάτων.

Η κατηγορία λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνει:

- (1) Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών, που προέρχονται α) από εμπειρικές προσαρμογές (το αποτέλεσμα των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και αυτών που τελικά έλαβαν χώρα) και β) από αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές.
- (2) Μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους.

Τα μερίσματα που διανέμονται προς τους μετόχους της Εταιρείας, αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως υποχρέωση κατά την περίοδο εκείνη στην οποία η πρόταση διανομής της Διοίκησης εγκρίνεται από την ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων. επίσης, κατά την ίδια χρονική στιγμή απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις η επίδραση της εγκριθείσας από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων διάθεσης των αποτελεσμάτων και ο τυχόν σχηματισμός αποθεματικών.

5 ΔΟΜΗ ΟΜΙΛΟΥ

Οι συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες την 31/12/2018 έχουν ως κάτωθι:

Α) Θυγατρικές της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ**ι) Θυγατρικές επιχειρήσεις με την νομική μορφή της ΑΕ και της ΕΠΕ**

Η μητρική Εταιρεία, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2012. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου λαμβάνοντας υπόψη και την χρήση του 2018 έχουν ως κάτωθι:

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής		Δραστηριότητα	Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017		
1	IWECO ΧΩΝΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
2	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
3	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ ΑΕ	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
4	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	51%	51%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
5	ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΕΙΩΝ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

6	ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
7	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
8	ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΛΕΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
9	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΕΡΡΩΝ ΈΒΡΟΥ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
10	ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
11	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
12	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
13	ΑΙΟΛΙΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
14	EUROWIND Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
15	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
16	ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	66%	66%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
17	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ Α.Ε.	77%	77%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
18	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ ΑΚΡΑΤΑΣ Α.Ε.	77%	77%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής		Δραστηριότητα	Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017		
19	ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
20	ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΕΝΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΗ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
21	ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	80%	80%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
22	ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	80%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
23	ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	90%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
24	ΔΙΡΦΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	51%	51%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
25	ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	-	90%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
26	ΜΑΛΕΣΙΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	80%	80%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
27	ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	80%	80%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
28	ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	80%	80%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
29	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΪ-ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

30	ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
31	ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΙΤΟΛΩΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
32	ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
33	ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
34	ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΞΕΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
35	ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
36	ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
37	ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
38	ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	50%	50%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
39	ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
40	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Μ.Α.Ε.	100%	100%	Διαχείριση Απορριμμάτων	4
41	HELLAS SMARTICKET Α.Ε.	35%	35%	Διαχείριση Ηλεκτρονικών Συστημάτων	5
42	WASTE SYCLO Α.Ε.	51%	51%	Διαχείριση Απορριμμάτων	6

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής		Δραστηριότητα	Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017		
43	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	100%	100%	Υπηρεσίες χορήγησης πιστώσεων	3
44	ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ	100%	100%	Διαχείριση Απορριμμάτων	2
45	OPTIMUS ENERGY Α.Ε.	51%	51%	Εμπορία Ηλ. Ενέργειας	2
46	TERNA ENERGY TRADING EOOD	51%	51%	Εμπορία Ηλ. Ενέργειας	6
47	TERNA ENERGY OVERSEAS LTD	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	7
48	EOLOS POLSKA sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
49	EOLOS NOWOGRODZEC sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
50	HAOS INVEST 1 EAD	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
51	VALE PLUS LTD	100%	100%	Εμπορεία Εξοπλισμού Ηλεκτρικής Ενέργειας	6
52	GALLETTE LTD	100%	100%	Συμμετοχών	6
53	ECO ENERGY DOBRICH 2 EOOD	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
54	ECO ENERGY DOBRICH 3 EOOD	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
55	ECO ENERGY DOBRICH 4 EOOD	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας	6

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

				από ΑΠΕ	
56	COLD SPRINGS WINDFARM, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
57	DESERT MEADOW WINDFARM, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
58	HAMMETT HILL WINDFARM, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
59	MAINLINE WINDFARM, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
60	RYEGRASS WINDFARM, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
61	TWO PONDS WINDFARM, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
62	MOUNTAIN AIR WIND, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
63	TERNA ENERGY USA HOLDING CORPORATION	100%	100%	Συμμετοχών	8
64	MOUNTAIN AIR PROJECTS, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
65	MOUNTAIN AIR INVESTMENTS, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
66	MOUNTAIN AIR ALTERNATIVES, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
67	MOUNTAIN AIR RESOURCES, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
68	MOUNTAIN AIR HOLDINGS, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής		Δραστηριότητα	Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017		
69	FLUVANNA WIND ENERGY, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	4
70	FLUVANNA HOLDINGS, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
71	FLUVANNA INVESTMENTS, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
72	TERNA DEN, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
73	TERNA HOLDCO INC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
74	TERNA RENEWABLE ENERGY PROJECTS, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
75	AEGIS RENEWABLES, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	8
76	MOHAVE VALLEY ENERGY, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
77	TERNA ENERGY TRANSATLANTIC sp.z.o.o.	100%	100%	Συμμετοχών	6
78	EOLOS NORTH sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
79	EOLOS EAST sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

80	ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΣΤΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
81	TERNA ENERGY TRADING LTD	51%	51%	Συμμετοχών	4
82	JP GREEN sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	4
83	WIRON sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	4
84	BALLADYNA sp.z.o.o.	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	3
85	TERNA ENERGY UK PLC	100%	100%	Υπηρεσίες χορήγησης πιστώσεων	-
86	TETRA DOOEL SKOPJE	51%	51%	Εμπορία Ηλ. Ενέργειας	4
87	Terna Energy Trading D.O.O	51%	51%	Εμπορία Ηλ. Ενέργειας	4
88	TERNA ENERGY TRADING SHPK	51%	51%	Εμπορία Ηλ. Ενέργειας	1
89	FLUVANNA I INVESTOR, INC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	1
90	FLUVANNA I HOLDING COMPANY, LLC	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	1
91	FLUVANNA HOLDINGS 2, LLC	100%	-	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	-
92	FLUVANNA INVESTMENTS 2, LLC	100%	-	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	-
93	FLUVANNA WIND ENERGY 2, LLC	100%	-	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	-

Εντός του 2018, ιδρύθηκαν στις Η.Π.Α. οι εταιρείες FLUVANNA HOLDINGS 2, LLC, FLUVANNA WIND ENERGY 2, LLC και FLUVANNA INVESTMENTS 2, LLC των οποίων η δραστηριότητα αφορά σε παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

Οι εταιρείες ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. , ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. και ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε. ήταν σε καθεστώς εκκαθάρισης το οποίο ολοκληρώθηκε στα τέλη του έτους 2018. Η εταιρεία ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. είναι σε καθεστώς εκκαθάρισης το οποίο δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου.

ii) θυγατρικές επιχειρήσεις με τη μορφή της Ομορρύθμου Εταιρείας (Ο.Ε.)

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής		Δραστηριότητα	Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017		
1	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΟΕ	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
2	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
3	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
4	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΡΗ ΣΑΠΠΩΝ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

5	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
6	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
7	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΤΡΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
8	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Ο.Ε.	100%	99%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
9	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
10	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΦΗΡΕΩΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
11	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ	100%	100%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6
12	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ VECTOR ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΡΟΥΛΟΣ Ο.Ε	90%	90%	Παραγωγή Ηλ. Ενέργειας από ΑΠΕ	6

Β) Κοινοπραξίες & Εταιρείες της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ
ι) Κοινοπραξίες

Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι κοινοπραξίες κατασκευής τεχνικών έργων, στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος, έχουν ήδη περατώσει τα έργα για τα οποία είχαν συσταθεί και επίκειται η οριστική διάλυσή τους. Ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό συμμετοχής		Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017	
1	Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΡΓΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ Γ	-	50%	6
2	Κ/Ξ ΕΜΠΕΔΟΣ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ-ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	50,10%	50,10%	6

Η Κ/Ξ ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΡΓΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ λύθηκε εντός του έτους 2018.

ιι) Κοινές Επιχειρήσεις

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό συμμετοχής		Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017	
1	Κ/Ξ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. - ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	50%	50%	4

ιι) Ομόρρυθμες (ΟΕ) και ετερόρρυθμες (ΕΕ) εταιρείες

Α/Α	Επωνυμία	Ίδρυση	Ποσοστό συμμετοχής		Δραστηριότητα	Ανέλεγκτες χρήσεις
			31/12/2018	31/12/2017		
1	ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ & Σία ε.Ε.	24/5/2000	70%	70%	Ολοκλήρωση εργασιών κατασκευής τμήματος Κακαβιάς - Καλπάκι	6

Η Εταιρεία ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ & Σία Ε.Ε. είχε ουσιαστικά ολοκληρώσει το ως άνω έργο από το 2003.

Όλες οι ως άνω θυγατρικές εταιρείες και κοινοπραξίες έχουν ιδρυθεί στην Ελλάδα εκτός από την ΤΕΡΝΑ ENERGY TRADING EOOD, την HAOS INVEST 1 EAD, τις ECO ENERGY DOBRICH 2, ECO ENERGY DOBRICH 3, ECO ENERGY DOBRICH 4 που έχουν ιδρυθεί στην Βουλγαρία, την ΤΕΡΝΑ ENERGY OVERSEAS LTD, την VALUE PLUS LTD, την ΤΕΡΝΑ ENERGY TRADING και την GALLETT LTD, οι οποίες έχουν ιδρυθεί στην Κύπρο, την EOLOS POLSKA Spzoo, την EOLOS NOWOGRODZEC Spzoo, την EOLOS NORTH sp.z.o.o., EOLOS EAST sp.z.o.o., την ΤΕΡΝΑ ENERGY TRANSATLANTIC Spzoo, την JP GREEN sp.z.o.o., την WIRON sp.z.o.o, και την BALLADYNA sp.z.o.o, οι οποίες ιδρύθηκαν στην Πολωνία, τις COLD SPRINGS WINDFARM LLC, DESERT MEADOW WINDFARM LLC, HAMMETT HILL WINDFARM LLC, MAINLINE WINDFARM LLC, RYEGRASS WINDFARM LLC, TWO PONDS WINDFARM LLC, MOUNTAIN AIR WIND LLC, ΤΕΡΝΑ ENERGY USA HOLDING CORPORATION, MOUNTAIN AIR PROJECTS LLC, MOUNTAIN AIR INVESTMENTS LLC, MOUNTAIN AIR ALTERNATIVES LLC, MOUNTAIN AIR RESOURCES LLC, MOUNTAIN AIR HOLDINGS LLC, FLUVANNA WIND ENERGY LLC, FLUVANNA HOLDINGS LLC, FLUVANNA INVESTMENTS LLC, ΤΕΡΝΑ DEN LLC, ΤΕΡΝΑ HOLDCO INC, ΤΕΡΝΑ RENEWABLE ENERGY PROJECTS LLC, AEGIS RENEWABLES LLC, MOHAVE VALLEY ENERGY LLC, FLUVANNA I INVESTOR INC, FLUVANNA I HOLDING COMPANY LLC, FLUVANNA HOLDINGS 2 LLC, FLUVANNA WIND ENERGY 2 LLC και FLUVANNA INVESTMENTS 2 LLC οι οποίες ιδρύθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, την ΤΕΡΝΑ ENERGY UK PLC, η οποία ιδρύθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, την PROENTRA D.O.O. BEOGRAD η οποία ιδρύθηκε στην Σερβία την ΤΕΡΝΑ ENERGY TRADING SHPK, η οποία ιδρύθηκε στην Αλβανία και στη FYROM ιδρύθηκε η Εταιρεία ΤΕΤΡΑ DOOEL SKOPJE.

Γ) Συγγενείς της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ

Α/Α	Επωνυμία	Ποσοστό Συμμετοχής		Μέθοδος Ενοποίησης	Ανέλεγκτες χρήσεις
		31/12/2018	31/12/2017		
1	Ενεργειακό Κέντρο ΑΠΕ Κυκλάδων ΑΕ *	45%	45%	Καθαρή θέση	6
2	ΕΝ.ΕΡ.ΜΕΛ Α.Ε.	49,2%	49,2%	Καθαρή θέση	6

* Συμμετοχή μέσω της IWECO ΧΩΝΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ.

6 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΤΟΜΕΩΝ

Ένας λειτουργικός τομέας είναι ένα συστατικό μέρος μιας οικονομικής οντότητας: α) που αναλαμβάνει επιχειρηματικές δραστηριότητες από τις οποίες δύναται να αποκτά έσοδα και να αναλαμβάνει έξοδα (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και εξόδων που αφορούν συναλλαγές με άλλα συστατικά μέρη της ίδιας οικονομικής οντότητας) και, β) του οποίου τα αποτελέσματα εξετάζονται τακτικά από τον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων της οντότητας για σκοπούς λήψης αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων στον τομέα και την εκτίμηση της αποδόσεώς του.

Ο όρος «επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων» προσδιορίζει τη Διοίκηση του Ομίλου που είναι αρμόδια για τη διάθεση πόρων και στην εκτίμηση της απόδοσης των λειτουργικών τμημάτων μιας οικονομικής οντότητας. Για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 8, ως Διοίκηση του Ομίλου νοείται ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Η οικονομική οντότητα παρουσιάζει χωριστά τις πληροφορίες για κάθε λειτουργικό τομέα που καλύπτει κάποια κριτήρια συγκέντρωσης χαρακτηριστικών και υπερβαίνει κάποια ποσοτικά όρια.

Το ποσό κάθε παρουσιαζόμενου στοιχείου του τομέα είναι αυτό που παρουσιάζεται στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων για σκοπούς λήψης αποφάσεων σχετικά με την κατανομή πόρων στον τομέα και την εκτίμηση της αποδόσεώς του.

Η ανωτέρω πληροφόρηση είναι αυτή που παρουσιάζεται στις συνημμένες καταστάσεις οικονομικής θέσης, συνολικού εισοδήματος και ταμιακών ροών σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, ενώ δεν απαιτούνται τροποποιήσεις στους πρότερους εντοπισθέντες λειτουργικούς τομείς όπως αυτοί παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις της προηγούμενης χρήσης.

Συγκεκριμένα, ο Όμιλος αναγνωρίζει τους ακόλουθους λειτουργικούς προς αναφορά, ενώ δεν υπάρχουν μικρότερης σημασίας τομείς που θα ενοποιούντο στην κατηγορία των λοιπών τομέων.

(i) Κατασκευές

Αφορά, στην ανάπτυξη των αιολικών πάρκων και των λοιπών μονάδων παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και επιπλέον στην κατασκευή των απαραίτητων υποδομών (δρόμοι πρόσβασης, υποσταθμοί, διασύνδεση με το εθνικό δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας). Επιπλέον, ο κατασκευαστικός τομέας του Ομίλου παρέχει υπηρεσίες σε τρίτα μέρη, κυρίως σε μικρά δημόσια έργα υποδομών, με την ιδιότητα του κύριου εργολάβου ή υπεργολάβου, είτε και μέσω κοινοπραξιών.

(ii) Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας:

Αφορά, κατά κύριο λόγο, στην ηλεκτροπαραγωγή από αιολική ενέργεια, έχοντας ωστόσο και έναν αριθμό φωτοβολταϊκών, υδροηλεκτρικών έργων και έργων ηλεκτροπαραγωγής με χρήση βιομάζας σε διάφορα στάδια ανάπτυξης.

(iii) Εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας:

Αφορά την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας και περιλαμβάνει:

- Προμήθεια και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από και προς τις γειτονικές αγορές και τις αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.
- Ανάπτυξη δικτύου θυγατρικών εταιρειών στην περιοχή των Βαλκανίων, με στόχο την πρόσβαση στις αντίστοιχες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.
- Συμμετοχή στις δημοπρασίες δικαιωμάτων διασυνοριακής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η αγορά των οποίων αποτελεί προαπαιτούμενο για τη διακίνηση ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ γειτονικών χωρών.
- Συνεχής δραστηριοποίηση και ανάλυση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι διεθνείς αγορές ηλεκτρικής ενέργειας (σε ημερήσιο, μηνιαίο και ετήσιο επίπεδο).

(iv) Παραχωρήσεις

Αφορά στην κατασκευή και λειτουργία υποδομών και άλλων έργων Δημοσίου συμφέροντος (όπως το Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου και η Εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου) με αντάλλαγμα την μακροχρόνια εκμετάλλευσή τους από παροχή υπηρεσιών στο κοινό.

Παράλληλα με την εφαρμογή του αναθεωρημένου προτύπου, ο Όμιλος πλέον κατανέμει ή επιμερίζει, -όταν δε μπορεί να κατανείμει άμεσα-, ανά τομέα όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις καθώς και τα συναρτώμενα σε αυτά έσοδα και έξοδα περιόδου, αντίστοιχα, όπως π.χ. χρηματοοικονομικά και έξοδο φόρου εισοδήματος.

Πλην των όποιων απαιτήσεων από φόρο εισοδήματος που μπορούν να κατανεμηθούν άμεσα στον τομέα που αφορούν, ο επιμερισμός ανά τομέα του εξόδου φόρου εισοδήματος, των υποχρεώσεων και των υπολοίπων απαιτήσεων γίνεται βάσει των αποτελεσμάτων περιόδου του τομέα.

Κατά την περιγραφή των επιδόσεων του Ομίλου χρησιμοποιούνται δείκτες όπως:

- «EBIT» είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει την λειτουργική απόδοση ενός τομέα δραστηριότητας. Το στοιχείο ορίζεται ως: Κέρδη /(ζημίες) προ φόρου εισοδήματος, +/- Καθαρά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα, +/- Συναλλαγματικές Διαφορές αποτίμησης, +/- Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες, +/- Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων, +/- Πρόβλεψη υποτίμησης συμμετοχών και χρεογράφων, +/- Κέρδη/(Ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία».
- «Καθαρό χρέος / (Πλεόνασμα)» είναι ένας δείκτης με τον οποίο η Διοίκηση του Ομίλου κρίνει την ταμειακή θέση ενός τομέα δραστηριότητας σε κάθε χρονική στιγμή. Το στοιχείο ορίζεται ως το σύνολο των υποχρεώσεων από δάνεια μείον τα χρηματικά διαθέσιμα (εξαιρώντας τα ποσά των επιχορηγήσεων προς επιστροφή (Σημ. 19)) μείον τις δεσμευμένες καταθέσεις (περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Προκαταβολές και Λοιπές απαιτήσεις». (Σημ. 19)).»
- Το «EBITDA» ορίζεται ως το EBIT, πλέον οι αποσβέσεις χρήσης, μείον οι αναλογούσες στη χρήση αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων.»

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	Κατασκευές	Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας	Παραχωρήσεις	Απαλοιφές Ενοποίησης	Ενοποιημένα Σύνολα
Επιχειρηματικοί τομείς						
31/12/2018						
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες						
Πωλήσεις προϊόντων	-	216.335	19.702	8.803	-	244.840
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	14.419	-	-	32.793	-	47.212
Συνολικά έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	14.419	216.335	19.702	41.596	-	292.052
Διατομεακά έσοδα	40.069				(40.069)	-
Συνολικά έσοδα	54.488	216.335	19.702	41.596	(40.069)	292.052
Καθαρά Κέρδη Χρήσης Τομέα	3.740	37.159	1.457	4.697	-	47.053
Αποσβέσεις χρήσης	(54)	(55.552)	(5)	(14)	-	(55.625)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-	7.862	-	-	-	7.862
Χρηματοοικονομικά έσοδα	21	959	1	4.172	-	5.153
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(258)	(45.763)	(20)	(3.692)	-	(49.733)
Χρηματοοικονομικό κόστος tax equity investor (Σημ.25)		(12.627)				(12.627)
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης	-	1.932	(11)	0	-	1.921
Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμωμένα στην εύλογη αξία	-	1.088	-	-	-	1.088
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεογράφα	491	-	-	-	-	491
Πρόβλεψη υποτίμησης Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων	-	(1.147)	-	-	-	(1.147)
Πρόβλεψη υποτίμησης συμμετοχών και χρεογράφων	(139)	(2.512)	(13)	(190)	-	(2.854)
Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες	-	(28)	-	-	-	(28)
Φόρος εισοδήματος	(1.492)	(13.329)	(92)	(445)	-	(15.358)
Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT)	5.117	108.587	1.592	4.853	-	120.147
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBIDTA)	5.171	156.277	1.596	4.866	-	167.910

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	Κατασκευές	Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας	Παραχωρήσεις	Απαλοιφές Ενοποίησης	Ενοποιημένα Σύνολα
Επιχειρηματικοί τομείς						
31/12/2018						
Περιουσιακά στοιχεία τομέων	26.942	1.541.534	7.959	65.602	-	1.642.037
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	4.233	-	-	-	4.233
Σύνολο Περιουσιακών στοιχείων	26.942	1.545.767	7.959	65.602	-	1.646.270
Υποχρεώσεις τομέων	10.928	1.190.244	3.185	50.780	-	1.255.137
Δανειακές υποχρεώσεις	-	768.364	32	44.043	-	812.439
Διαθέσιμα (πλήν επιχορηγήσεων προς επιστροφή)	(16.918)	(131.989)	(1.663)	(12.765)	-	(163.335)
Δεσμευμένες καταθέσεις	-	(42.874)	-	-	-	(42.874)
Καθαρό χρέος / (πλεόνασμα)	(16.918)	593.501	(1.631)	31.278	-	606.230
Συμμετοχικοί τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Σημ.25)	-	160.390	-	-	-	160.390
Κεφαλαιουχικές δαπάνες χρήσης	35	108.068	21	1.815	-	109.939

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Επιχειρηματικοί τομείς	Κατασκευές	Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας	Παραχωρήσεις	Απαλοιφές Ενοποίησης	Ενοποιημένα Σύνολα
31/12/2017						
Έσοδα από εξωτερικούς πελάτες						
Πωλήσεις προϊόντων	-	173.024	13.623	9.472		196.119
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	38.747	-	-	41.669	-	80.416
Συνολικά έσοδα από εξωτερικούς πελάτες	38.747	173.024	13.623	51.141	-	276.535
Διατομεακά έσοδα	23.450				(23.450)	-
Συνολικά έσοδα	62.197	173.024	13.623	51.141	(23.450)	276.535
Καθαρά Κέρδη Χρήσης Τομέα	12.244	22.837	738	1.301	-	37.120
Αποσβέσεις χρήσης	(60)	(46.046)	-	(6)	-	(46.112)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-	7.901	-	-	-	7.901
Χρηματοοικονομικά έσοδα	56	1.339	-	1.174	-	2.569
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(215)	(45.153)	(27)	(1.603)	-	(46.998)
Χρηματοοικονομικό κόστος tax equity investor (Σημ.25)	-	(2.796)	-	-	-	(2.796)
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης	-	(3.980)	(18)	-	-	(3.998)
Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμωμένα στην εύλογη αξία	-	12	-	-	-	12
Αποτελέσματα από συμμετοχές και χρεογράφα	-	7	-	-	-	7
Πρόβλεψη υποτίμησης Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων	-	-	-	-	-	-
Πρόβλεψη υποτίμησης συμμετοχών και χρεογράφων	-	(2)	-	-	-	(2)
Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες	-	(1.113)	-	-	-	(1.113)
Φόρος εισοδήματος	(6.009)	(13.352)	(188)	(346)	-	(19.895)
Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT)	18.412	87.875	971	2.076	-	109.334
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBIDTA)	18.472	126.020	971	2.082	-	147.545

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Επιχειρηματικοί τομείς	Κατασκευές	Ηλεκτρισμός από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας	Παραχωρήσεις	Απαλοιφές Ενοποίησης	Ενοποιημένα Σύνολα
31/12/2017						
Περιουσιακά στοιχεία τομέων	63.524	1.469.535	5.145	60.853	-	1.599.057
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	-	4.261	-	-	-	4.261
Σύνολο Περιουσιακών στοιχείων	63.524	1.473.796	5.145	60.853	-	1.603.318
Υποχρεώσεις τομέων	21.126	1.148.836	3.358	51.249	-	1.224.569
Δανειακές υποχρεώσεις	-	742.598	92	39.270	-	781.960
Διαθέσιμα (πλήν επιχορηγήσεων προς επιστροφή)	(35.214)	(128.920)	(560)	(12.040)	-	(176.734)
Δεσμευμένες καταθέσεις	-	(41.353)	-	-	-	(41.353)
Καθαρό χρέος / (πλεόνασμα)	(35.214)	572.325	(468)	27.230	-	563.873
Συμμετοχικοί τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (Σημ.25)	-	159.370	-	-	-	159.370
Κεφαλαιουχικές δαπάνες χρήσης	73	232.372	-	66		232.511

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Γεωγραφικοί τομείς		Ανατολική		Ενοποιημένα
31/12/2018	Ελλάδα	Ευρώπη	Αμερική	σύνολα
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	212.641	34.169	45.242	292.052
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	586.204	222.271	492.228	1.300.703
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	38.221	46	71.672	109.939
31/12/2017				
Κύκλος εργασιών από εξωτερικούς πελάτες	221.383	29.954	25.198	276.535
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	620.431	150.393	406.065	1.176.889
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	59.563	-	172.948	232.511

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, ποσό 141 εκ. (48,3 %) του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από έναν εξωτερικό πελάτη (Πελάτης Α) του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο κύκλος εργασιών στον ενεργειακό τομέα, λόγω της φύσης του, έχει εξάρτηση από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τους τοπικούς διαχειριστές ενέργειας, τόσο στην εγχώρια αγορά, όσο και στην Βουλγαρία, Πολωνία και Αμερική.

7 ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ασώματα πάγια και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ				
	Λογισμικά Προγράμματα	Παραχωρήσεις & Δικαιώματα	Άυλα Περιουσιακά στοιχεία από παραχωρήσεις	Σύνολο
Αξία Κτήσης				
Την 1 Ιανουαρίου 2017	405	34.864	-	35.269
Προσθήκες	37	263	-	300
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1.120)	-	(1.120)
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	442	34.007	-	34.449
Την 1 Ιανουαρίου 2018	442	34.007	-	34.449
Προσθήκες	136	49	1.801	1.986
Μειώσεις/Διαγραφές χρήσης	-	(49)	-	(49)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	372	-	372
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	578	34.379	1.801	36.758
Σωρευμένες Αποσβέσεις				
Την 1 Ιανουαρίου 2017	272	7.895	-	8.167
Αποσβέσεις χρήσης	42	1.294	-	1.336
Μειώσεις/Διαγραφές χρήσης	-	2.340	-	2.340
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(247)	-	(247)
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	314	11.282	-	11.596
Την 1 Ιανουαρίου 2018	314	11.282	-	11.596
Αποσβέσεις χρήσης	49	1.278	-	1.327
Μειώσεις/Διαγραφές χρήσης	-	251	-	251
Συναλλαγματικές διαφορές	-	101	-	101
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	363	12.912	-	13.275
Αναπόσβεστη Αξία				
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	128	22.725	-	22.853
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	215	21.467	1.801	23.483

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Λογισμικά Προγράμματα	Παραχωρήσεις & Δικαιώματα	Παραχωρήσεις & Δικαιώματα	Σύνολο
Αξία Κτήσης				
Την 1 Ιανουαρίου 2017	404	3.426	-	3.830
Προσθήκες	37	-	-	37
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	441	3.426	-	3.867
Την 1 Ιανουαρίου 2018	441	3.426	-	3.867
Προσθήκες	119	-	-	119
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	560	3.426	-	3.986
Σωρευμένες Αποσβέσεις				
Την 1 Ιανουαρίου 2017	270	1.444	-	1.714
Αποσβέσεις χρήσης	42	107	-	149
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	312	1.551	-	1.863
Την 1 Ιανουαρίου 2018	312	1.551	-	1.863
Αποσβέσεις χρήσης	50	106	-	156
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	362	1.657	-	2.019
Αναπόσβεστη Αξία				
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	129	1.875	-	2.004
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	198	1.769	-	1.967

Στην χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης ύψους € 251 χιλ (2017: € 2.340 χιλ.) στις άδειες δύο αιολικών πάρκων θυγατρικών του εταιρειών σε Ελλάδα και Βουλγαρία, που είχαν αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Η ζημία αυτή επιβάρυνε το κονδύλι «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» (βλ. Σημ.35) .

Η διοίκηση του Ομίλου προέβη σε έλεγχο απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων, πάρκων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, που είχαν σχετικές ενδείξεις. Για την διενέργεια του ελέγχου, η ανακτήσιμη αξία καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης του πάρκου (value in use). Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών, βασισμένες σε οικονομικούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν την εναπομένονσα ωφέλιμη ζωή του πάρκου, δηλαδή κατά περίπτωση, περίοδο 20 ή 25 ετών από την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας.

Βασικές παραδοχές

Οι παραδοχές των τιμών πώλησης αποτελούν την βέλτιστη εκτίμηση της διοίκησης. Οι παράγοντες που έχουν ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό των προβλέψεων αυτών αφορούν τον πληθωρισμό, το ρυθμό ανάπτυξης της τοπικής αγοράς, τον ανταγωνισμό και λοιπά.

Η ανακτήσιμη αξία επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τους εξής βασικούς παράγοντες:

- Ποσότητες πωλήσεων
- Τιμές πωλήσεων
- EBITDA
- Επιτόκιο Προεξόφλησης (για την Ελλάδα 5,27% - 8,99% , για την Πολωνία 5,24% - 8,36% και για τη Βουλγαρία 8,74%)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Στις «Παραχωρήσεις και Δικαιώματα» καταχωρείται το κόστος κτήσεως των άδειών για τα δικαιώματα επέμβασης και χρήσεως, των εκτάσεων με δασικό χαρακτήρα, όπου εγκαθίστανται τα Αιολικά Πάρκα. Ακόμη, στο συγκεκριμένο κονδύλι καταχωρείται και η αξία των αδειών που αποκτά ο Όμιλος κατά την εξαγορά εταιρειών.

8 ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα πάγια και η κίνησή τους για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ							
	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια & Εγκαταστάσεις	Τεχνολογικός & Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης							
Την 1 Ιανουαρίου 2017	4.851	85.909	1.049.752	2.104	4.550	92.389	1.239.555
Προσθήκες	9	6.080	163.612	199	364	55.021	225.285
Κόστος δανεισμού	-	-	5.711	-	-	247	5.958
Προβλέψεις αποκατάστασης	-	-	968	-	-	-	968
Μειώσεις/Διαγραφές	(36)	-	(21)	(391)	-	-	(448)
Μεταφορές	-	13.327	59.112	-	-	(72.439)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(2.577)	(33.963)	(18)	1	(4.381)	(40.938)
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	4.824	102.739	1.245.171	1.894	4.915	70.837	1.430.380
Την 1 Ιανουαρίου 2018	4.824	102.739	1.245.171	1.894	4.915	70.837	1.430.380
Προσθήκες	309	3.514	32.493	138	361	68.693	105.508
Κόστος δανεισμού	-	-	98	-	-	1.323	1.421
Προβλέψεις αποκατάστασης	-	-	1.024	-	-	-	1.024
Μειώσεις/Διαγραφές	-	(397)	(3.268)	(14)	(6)	(9)	(3.694)
Μεταφορές	-	14.044	35.017	-	-	(49.061)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	1.252	14.571	10	(2)	2.606	18.437
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	5.133	121.152	1.325.106	2.028	5.268	94.389	1.553.076
Σωρευμένες αποσβέσεις							
Την 1 Ιανουαρίου 2017	-	24.994	239.214	1.235	3.535	-	268.978
Αποσβέσεις χρήσης	-	3.250	41.150	129	247	-	44.776
Μειώσεις/Διαγραφές	-	-	3	(158)	-	-	(155)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(325)	(5.720)	(7)	(1)	-	(6.053)
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	-	27.919	274.647	1.199	3.781	-	307.546
Την 1 Ιανουαρίου 2018	-	27.919	274.647	1.199	3.781	-	307.546
Αποσβέσεις χρήσης	-	4.512	49.451	115	220	-	54.298
Μειώσεις/Διαγραφές	-	(27)	(296)	(12)	(6)	-	(341)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	140	1.914	4	-	-	2.058
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	-	32.544	325.716	1.306	3.995	-	363.561
Αναπόσβεστη Αξία							
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	4.824	74.820	970.524	695	1.134	70.837	1.122.834
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	5.133	88.608	999.390	722	1.273	94.389	1.189.515

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια & Εγκαταστάσεις	Τεχνολογικός & Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Αξία κτήσης							
Την 1 Ιανουαρίου 2017	896	11.210	154.618	1.428	3.957	9.423	181.532
Προσθήκες	-	-	4	52	351	263	670
Προβλέψεις αποκατάστασης	-	-	(493)	-	-	-	(493)
Μειώσεις/Διαγραφές	-	-	-	(348)	-	-	(348)
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	896	11.210	154.129	1.132	4.308	9.686	181.361
Την 1 Ιανουαρίου 2018	896	11.210	154.129	1.132	4.308	9.686	181.361
Προσθήκες	-	27	75	22	307	226	657
Μειώσεις/Διαγραφές	-	-	(3.155)	(1)	(6)	-	(3.162)
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	896	11.237	151.049	1.153	4.609	9.912	178.856
Σωρευμένες αποσβέσεις							
Την 1 Ιανουαρίου 2017	-	6.151	71.635	967	3.352	-	82.105
Αποσβέσεις χρήσης	-	343	5.578	58	193	-	6.172
Μειώσεις/Διαγραφές	-	-	-	(121)	-	-	(121)
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	-	6.494	77.213	904	3.545	-	88.156
Την 1 Ιανουαρίου 2018	-	6.494	77.213	904	3.545	-	88.156
Αποσβέσεις χρήσης	-	339	5.486	41	166	-	6.032
Μειώσεις/Διαγραφές	-	-	(1.155)	(1)	(6)	-	(1.162)
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	-	6.833	81.544	944	3.705	-	93.026
Αναπόσβεστη Αξία							
Την 31η Δεκεμβρίου 2017	896	4.716	76.916	228	763	9.686	93.205
Την 31η Δεκεμβρίου 2018	896	4.404	69.505	209	904	9.912	85.830

Στην χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης ύψους € 896 χιλ (2017: € 0 χιλ.) στις άδειες δύο αιολικών πάρκων θυγατρικών του εταιρειών στην Ελλάδα, που είχαν αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Η ζημία αυτή επιβάρυνε το κονδύλι «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» (βλ. Σημ.35) . Αναλυτικότερη πληροφόρηση για τη διενέργεια των ελέγχων απομείωσης παρέχεται στη Σημ. 7.

Στο λογαριασμό «Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός», συνολικού ποσού € 999.390 χιλ. για τον Όμιλο και € 69.505 χιλ. για την Εταιρεία, περιλαμβάνονται ανεμογεννήτριες Αιολικών Πάρκων οι οποίες έχουν ενεχυριαστεί σε τράπεζες για εξασφάλιση μακροπρόθεσμων δανείων.

Στις κατηγορίες «Γήπεδα-Οικόπεδα», «Κτίρια και εγκαταστάσεις» και «Τεχνολογικός και μηχανολογικός εξοπλισμός», περιλαμβάνονται πάγια με αναπόσβεστο κόστος € 83.181 χιλ. και € 78.460 χιλ., κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αντίστοιχα, που αφορούν Εγκαταστάσεις Δικτύων Διανομής που κατασκευάστηκαν από την Εταιρεία και όπως προβλέπεται από συμβάσεις με τη ΔΕΔΔΗΕ, μεταβιβάζονται στη ΔΕΔΔΗΕ, άνευ ανταλλάγματος, κατά την έναρξη λειτουργίας του κάθε Αιολικού Πάρκου. Παρά ταύτα, και μετά την μεταβίβασή τους, οι εγκαταστάσεις αυτές θα συνεχίσουν να εξυπηρετούν τον σκοπό για τον οποίο κατασκευάστηκαν, δηλαδή την πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας στη ΔΕΔΔΗΕ και ΛΑΓΗΕ, παραμένοντας στην αποκλειστική χρήση της Εταιρείας και ως εκ τούτου, το αναπόσβεστο κόστος, κατά την ημερομηνία της μεταβίβασης, θα συνεχίσει να αποσβένεται, όπως και προηγουμένως, μέχρι την εξάντληση της 25ετούς περιόδου απόσβεσης των Αιολικών Πάρκων.

Οι προσθήκες των «Ακινητοποιήσεων υπό εκτέλεση» για το 2018 ποσού € 68.693 για τον Όμιλο, οφείλονται κατά κύριο λόγο στην κατασκευή του δεύτερου αιολικού πάρκου (Flunanna II) του Ομίλου στο Τέξας των ΗΠΑ, συνολικής ισχύος 158MW, του οποίου η κατασκευή αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη του 2019, ενώ οι μεταφορές ύψους €49.061 οφείλονται στη θέση σε λειτουργία δύο Αιολικών Πάρκων στην Ελλάδα, στο Δήμο Βέροιας Νομού Ημαθίας και Δήμο Κοζάνης .

9 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο Έναρξης	509	530	509	530
Μεταβολή εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων	29	(21)	29	(21)
Σύνολο	538	509	538	509

10 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

	Εταιρικά στοιχεία	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης	288.641	271.479
Προσθήκες	46.397	29.756
Πωλήσεις μεριδίου θυγατρικών	-	(2.625)
Διαγραφή από λύση εταιρειών	(13)	(15)
Μεταφορά σε απαιτήσεις από προϊόν εκκαθάρισης	(37)	-
Μειώσεις Μετοχικού κεφαλαίου συμμετοχών	-	(3.260)
Απομειώσεις συμμετοχών	(2.393)	(6.694)
Υπόλοιπο λήξης	332.595	288.641

Οι προσθήκες ποσού € 46.397 χιλ. που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2018, αφορούν τις παρακάτω εταιρείες:

A/A	Εταιρεία	Προσθήκη	Αιτιολογία
1	TERNΑ ENERGY OVERSEAS LTD	44.400	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου
2	Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧ. ΟΕ	1.059	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου
3	Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	310	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου (€ 200 χιλ.) και αύξηση με εισφορά απαιτήσεων (€ 110 χιλ.)
4	Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΠΕΤΡΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	297	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου
5	Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	19	Αύξηση με εισφορά απαιτήσεων
6	Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΕ	35	Αύξηση με εισφορά απαιτήσεων
7	Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΟΕ	60	Αύξηση με εισφορά απαιτήσεων
8	Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΕ	50	Αύξηση με εισφορά απαιτήσεων
9	Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΟΕ	24	Αύξηση με εισφορά απαιτήσεων
10	Te & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓ. ΑΡΗ ΣΑΠΠΩΝ ΟΕ	52	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου (€ 31 χιλ.) και αύξηση με εισφορά απαιτήσεων (€ 21 χιλ.)
11	Te & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΟΕ	24	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου (€ 1 χιλ.) και αύξηση με εισφορά απαιτήσεων (€ 23 χιλ.)
12	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΑΕ	16	Αύξηση συμμετοχών με εισφορά απαιτήσεων
13	WASTE CYCLO Α.Ε.	51	Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου
		46.397	

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ προχώρησε σε λύση τριών εταιρειών. Στο ακόλουθο πίνακα παρατίθενται ανάλυση για τις εν λόγω εταιρείες:

Περιγραφή	Άξια κτήσης	Συσσωρευμένη απομείωση	Καθαρή αξία
ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	54	(30)	24
ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	48	(48)	-
ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	54	(28)	26
Σύνολο	156	(106)	50

Από την εκκαθάριση των τριών άνω εταιρειών προέκυψε ζημία ποσού € 13 χιλ. η οποία και καταχωρήθηκε στο κονδύλι “Ζημίες από πώληση και αποτίμηση συμμετοχών και λοιπών επενδύσεων” της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος, ενώ το ποσό των € 37 χιλ. θα διακανονιστεί ταμειακά εντός του 2019.

Έλεγχος απομείωσης κόστους επένδυσης συμμετοχών

Σύμφωνα με τις ακολουθούμενες λογιστικές πολιτικές και τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36, η Εταιρεία διενεργεί σχετικό έλεγχο απομείωσης επί των στοιχείων του ενεργητικού στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις απομείωσης. Ο σχετικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται και νωρίτερα, όταν ανακύπτουν ενδείξεις ενδεχόμενης ζημιάς απομείωσης. Η αξιολόγηση που διενεργείται, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και σε ενδογενείς παράγοντες. Για τον πραγματοποιηθέντα έλεγχο απομείωσης κάθε ατομικό πάρκο αποτελεί μία Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (ΜΔΤΡ). Τα ανακτήσιμα ποσά των ανωτέρω ΜΔΤΡ προσδιορίστηκαν με βάση τη μέθοδο της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Η αξία λόγω χρήσης υπολογίστηκε χρησιμοποιώντας τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, ήτοι προβλέψεις ταμειακών ροών που βασίστηκε σε προϋπολογισμούς της Διοίκησης και τις προβλέψεις έως το πέρας της ωφέλιμης ζωής του εκάστοτε ατομικού πάρκου.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης

Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε ΜΔΤΡ (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών). Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας λόγω χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Προβλεπόμενες πωλήσεις: Περιλαμβάνουν παραδοχές και εκτιμήσεις της Διοίκησης που έχει λάβει υπόψη ιστορικές μετρήσεις για την παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια και τις τιμές πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας.
- Προϋπολογιστικά EBITDA: Τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA υπολογίζονται με βάση και τα απολογιστικά στοιχεία των τελευταίων ετών. Για την προβλεπόμενη περίοδο, το περιθώριο EBITDA για τα Α/Π εκτιμάται ότι θα κυμανθεί μεταξύ 39% και 68% ενώ για την βιομάζα μεταξύ 16% και 36%.
- Επιτόκιο Προεξόφλησης από 8 έως 9% ανά περίπτωση.

Αποτελέσματα ελέγχου απομείωσης

Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, από τη σύγκριση του ανακτήσιμου ποσού από τα κόστη επένδυσης των αιολικών πάρκων των θυγατρικών και της λογιστικής αξίας αυτών, προέκυψε μείωση του κονδυλίου των επενδύσεων σε θυγατρικές κατά ποσό € 2.393 χιλ. και το οποίο αναλύεται σε € 2.374 χιλ. για την θυγατρική εταιρεία «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.» και € 19 χιλ. για την θυγατρική εταιρεία «Τε & ΣΙΑ ΑΙΟΛ. ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧ. Ο.Ε.». Οι απομειώσεις οφείλονται κυρίως στα μειωμένα προβλεπόμενα έσοδα των έργων.

Η ζημία που προέκυψε καταχωρήθηκε στο κονδύλι της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος “Ζημίες από πώληση και αποτίμηση συμμετοχών και λοιπών επενδύσεων”.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2018	Ποσοστό συμμετοχής 2017
ΙWECO ΧΩΝΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΕΡΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΈΒΡΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	51%	51%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΕΙΩΝ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΛΕΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΦΕΡΡΩΝ ΈΒΡΟΥ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΔΕΡΒΕΝΙ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
EUROWIND Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΞΗΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	66%	66%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	77%	77%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΞΗΡΟΚΑΜΠΟΣ ΑΚΡΑΤΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	77%	77%
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΕΝΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	80%	80%
ΛΑΓΚΑΔΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	80%
ΔΟΜΟΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	90%
ΔΙΡΦΥΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	51%	51%
ΦΙΛΩΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	-	90%
ΜΑΛΕΣΙΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	80%	80%
ΟΡΧΟΜΕΝΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	80%	80%
ΑΛΙΣΤΡΑΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Ε.Π.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	80%	80%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΪ-ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΜΑΡΥΝΘΟΥ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΙΤΟΛΩΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΒΑΘΥΧΩΡΙ ΔΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΞΕΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΗΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50%	50%
ΤΕΡΝΑ ΗΛΙΑΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Μ.Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
HELLAS SMARTICKET Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	35%	35%
WASTE SYCLO Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	51%	51%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΑΕΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
OPTIMUS ENERGY Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	51%	51%
TERNA ENERGY TRADING EOOD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	51%	51%

Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2018	Ποσοστό συμμετοχής 2017
TERNA ENERGY OVERSEAS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100%	100%
EOLOS POLSKA sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
EOLOS NOWOGRODZEC sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
HAOS INVEST 1 EAD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100%	100%
VALUE PLUS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100%	100%
GALLETTE LTD	ΚΥΠΡΟΣ	100%	100%
ECO ENERGY DOBRICH 2 EOOD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100%	100%
ECO ENERGY DOBRICH 3 EOOD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100%	100%
ECO ENERGY DOBRICH 4 EOOD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100%	100%
COLD SPRINGS WINDFARM LLC	ΗΠΑ	100%	100%
DESERT MEADOW WINDFARM LLC	ΗΠΑ	100%	100%
HAMMETTHILL WINDFARM LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MAINLINE WINDFARM LLC	ΗΠΑ	100%	100%
RYEGRASS WINDFARM, LLC	ΗΠΑ	100%	100%
TWO PONDS WINDFARM, LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MOUNTAIN AIR WIND, LLC	ΗΠΑ	100%	100%
TERNA ENERGY USA HOLDING CORPORATION	ΗΠΑ	100%	100%
MOUNTAIN AIR PROJECTS LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MOUNTAIN AIR INVESTMENTS LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MOUNTAIN AIR ALTERNATIVES LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MOUNTAIN AIR RESOURCES LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MOUNTAIN AIR HOLDINGS LLC	ΗΠΑ	100%	100%
FLUVANNA WIND ENERGY LLC	ΗΠΑ	100%	100%
FLUVANNA HOLDINGS LLC	ΗΠΑ	100%	100%
FLUVANNA INVESTMENTS LLC	ΗΠΑ	100%	100%
TERNA DEN LLC	ΗΠΑ	100%	100%
FLUVANNA I INVESTOR INC	ΗΠΑ	100%	100%
FLUVANNA I HOLDING COMPANY LLC	ΗΠΑ	100%	100%
TERNA RENEWABLE ENERGY PROJECTS LLC	ΗΠΑ	100%	100%
AEGIS RENEWABLES LLC	ΗΠΑ	100%	100%
MOHAVE VALLEY ENERGY LLC	ΗΠΑ	100%	100%
TERNA ENERGY TRANSATLANTIC sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
EOLOS NORTH sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
EOLOS EAST sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΑΣΤΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
TERNA ENERGY TRADING LTD	ΚΥΠΡΟΣ	51%	51%
JP GREEN sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
WIRON sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
BALLADYNA sp.z.o.o.	ΠΟΛΩΝΙΑ	100%	100%
TERNA ENERGY UK PLC	ΑΓΓΛΙΑ	100%	100%
TETRA DOOEL SKOPJE	ΣΚΟΠΙΑ	51%	51%
Terna Energy Trading D.O.O	ΣΕΡΒΙΑ	51%	51%

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

TERNΑ ENERGY TRADING SHPK	ΑΛΒΑΝΙΑ	51%	51%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΒΕΛΑΝΙΔΙΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΔΥΣΤΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΆΡΗ ΣΑΠΠΩΝ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2018	Ποσοστό συμμετοχής 2017
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΕΤΡΙΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΡΟΚΑΝΙ ΔΕΡΒΕΝΟΧΩΡΙΩΝ Ο.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	100%	99%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΣΤΥΡΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΦΗΡΕΩΣ ΕΥΒΟΙΑΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ & ΣΙΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ ΤΡΑΪΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ	ΕΛΛΑΔΑ	100%	100%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ VECTOR ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΑΙΟΛΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΤΡΟΥΛΟΣ Ο.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	90%	90%
FLUVANNA HOLDINGS 2, LLC	ΗΠΑ	100%	-
FLUVANNA INVESTMENTS 2, LLC	ΗΠΑ	100%	-
FLUVANNA WIND ENERGY 2, LLC	ΗΠΑ	100%	-
TERNΑ HOLDCO INC	ΗΠΑ	100%	100%

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ (εφεξής ως «Εταιρεία») κατέχει ποσοστό 35 % στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ΗΣΤ, η οποία ενοποιείται ολικά ως θυγατρική στον όμιλο της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, καθώς ασκείται έλεγχος σε αυτή σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 10. Η Εταιρεία έχει την αρμοδιότητα να διορίζει την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των διοικητικών στελεχών της εν λόγω θυγατρικής και μετά τη χρήση 2017, οπότε και εκποίησε στην μητρική της εταιρεία ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, το υπόλοιπο 35% της συμμετοχής που κατείχε. Επίσης, η Εταιρεία έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί την εξουσία επί της θυγατρικής προκειμένου να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της. Αυτό είναι απόρροια της δυνατότητας που έχει στη λήψη αποφάσεων επί θεμάτων της θυγατρικής μέσω ελέγχου των οργάνων λήψης των σχετικών αποφάσεων (Διοικητικό Συμβούλιο και διευθυντικά στελέχη).

Θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελέγχουσων συμμετοχών

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

Ποσοστό μειοψηφίας	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ					
	HST ΑΕ		ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΑΕ		ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΑΕ	
	65,00%	65,00%	49,00%	49,00%	34,00%	34,00%
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό	25.002	27.216	10.750	11.446	5.502	6.144
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	14.486	28.226	2.522	1.802	1.256	1.490
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	39.488	55.442	13.272	13.248	6.758	7.634
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	20.862	23.629	5.350	6.377	1	3.654
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	8.600	24.180	1.298	914	6.065	2.573
Σύνολο Υποχρεώσεων	29.462	47.809	6.648	7.291	6.066	6.227
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	10.026	7.633	6.624	5.957	692	1.407
Που αναλογούν σε:						
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	6.517	4.961	3.246	2.919	235	478

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ					
	HST ΑΕ		ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΑΕ		ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΑΕ	
	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις	8.877	46.604	3.034	1.668	1.402	1.510
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσης	2.390	416	1.322	336	(716)	(416)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	3	-	9	-	-	-
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες) χρήσης	2.393	416	1.331	336	(716)	(416)
Κέρδη/(ζημίες) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.555	137	652	165	(243)	(141)

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ- ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ					
	HST ΑΕ		ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΑΕ		ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ ΑΕ	
	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν	1-Ιαν
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	17.412	(2.882)	1.617	2.051	555	830
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	(18)	(4)	-	4	(96)	(299)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(16.761)	11.540	(1.565)	(1.759)	(537)	(566)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	633	8.654	52	296	(78)	(35)

11 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος κατέχει την 31/12/2018 το 45% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας Κέντρο ΑΠΕ Κυκλάδων ΑΕ, καθώς και το 49,2% των μετοχών της Εταιρείας ΕΝ.ΕΡ.ΜΕΛ Α.Ε.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Στην αρχή της χρήσης	4.261	5.374	4.188	5.451
Μερίδιο ζημιάς (μετά φορολογίας)	(28)	(1.113)	-	-
(Απομειώσεις συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις)	-	-	-	(1.263)
Στο τέλος της χρήσης	4.233	4.261	4.188	4.188

Στη χρήση 2018 η Εταιρεία δεν προέβη σε απομείωση των συμμετοχών της. Στη χρήση του 2017, η Εταιρεία προέβη σε απομείωση της συμμετοχής της στην συγγενή Εταιρεία ΕΝ.ΕΡ.ΜΕΛ Α.Ε. κατά € 1.263 χιλ. Η ζημία που προέκυψε καταχωρήθηκε στο κονδύλι της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος "Λοιπά έσοδα/(έξοδα)" (βλέπε Σημ.35). Το αντίστοιχο ποσό για τον Όμιλο, ταξινομήθηκε στο κονδύλι «Αναλογία αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Στον κατωτέρω πίνακα παρουσιάζονται συνοπτικά τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών εταιρειών.

	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ενεργητικού	8.593	8.716
Σύνολο Υποχρεώσεων	45	41
Σύνολο Εσόδων	-	-
Σύνολο Εξόδων	(57)	(540)
Ζημίες μετά από φόρους	(57)	(540)

12 ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΙΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν την συνεισφορά που έχει η από κοινού επιχείρηση Κ/Ξ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. - ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. τόσο στην Εταιρεία όσο και στον Όμιλο. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017:

	31/12/2018	31/12/2017
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	5	1.153
Χρηματικά διαθέσιμα	1.076	1.084
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	1.323	144
Σύνολο ενεργητικού	2.404	2.381
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	64	98
Προμηθευτές	237	315
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	202	412
Σύνολο υποχρεώσεων	503	825
Καθαρή Θέση	1.901	1.556
Κύκλος εργασιών	2.356	4.407
Μικτά αποτελέσματα	1.890	1.591
Κέρδη προ φόρων	686	1.584
Κέρδη μετά φόρων	369	1.122
Συνολικά έσοδα μετά φόρων	345	1.122

13 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Ο λογαριασμός Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο Έναρξης	1.755	1.755	1.755	1.755
Προσθήκες/(Μειώσεις)	68	-	63	-
Σύνολο	1.823	1.755	1.818	1.755

Οι εν λόγω επενδύσεις αναλύονται ως ακολούθως:

Επωνυμία	% Συμμετοχής	Δραστηριότητα/Πληροφορίες
Κ/Ξ EUROIONIA	5%	Κατασκευή και συντήρηση οδικών αξόνων
Κ/Ξ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ E-65	5%	Κατασκευή και συντήρηση οδικών αξόνων
ΔΡΥΜΑΡΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ	17,02%	Κατασκευή, εγκατάσταση ενός υποσταθμού και λειτουργία του
EOS HELLENIC RENAISSANCE FUND	4,24%	Επενδυτικό ταμείο

14 ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δάνεια σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-	105.033	89.111
Δάνεια σε μητρική - λοιπές συνδεμένες επιχειρήσεις	1.049	1.743	-	1.048
Διάφορες Δοσμένες Εγγυήσεις	1.536	407	1.308	232
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	31.043	22.527	198	439
Πρόβλεψη απομείωσης μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών στοιχείων	(42)	-	(8)	-
Σύνολο	33.586	24.677	106.531	90.830

Η Εταιρεία συμμετείχε σε εκδόσεις ομολογιακών δανείων θυγατρικών, τα οποία θα αποπληρωθούν είτε στην λήξη τους είτε μέσω προώρων αποπληρωμών και έχουν επιτόκιο 4,95% - 5,25%. Η αύξηση των «Δανείων σε θυγατρικές επιχειρήσεις» οφείλεται κυρίως στη χρηματοδότηση της κατασκευής αιολικών πάρκων θυγατρικών εταιρειών του ομίλου από τη μητρική εταιρεία.

Συγκεκριμένα, εντός της χρήσης του 2018, η Εταιρεία χρηματοδότησε την κατασκευή ενός αιολικού πάρκου, στο Δήμο Αμαρυνθίων Ευβοίας, η οποία ξεκίνησε εντός του πρώτου εξαμήνου 2018 και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου 2019. Επιπλέον, η Εταιρεία κάλυψε ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η εταιρεία «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.» στο πλαίσιο και για τον σκοπό υλοποίησης του έργου «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Απορριμμάτων Περιφέρειας Πελοποννήσου με ΣΔΙΤ».

Στις «Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις» περιλαμβάνεται ποσό € 4.789 χιλ. το οποίο αφορά σε έξοδα για την εξασφάλιση μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης αναφορικά με την λειτουργία του δεύτερου αιολικού πάρκου του Ομίλου στις ΗΠΑ, το οποίο κατά την 31/12/2018 είναι υπό κατασκευή. Σύμφωνα με την από 26/09/2018 σύμβαση μεταξύ θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου στις ΗΠΑ και Tax Equity Investor (TEI), κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του αιολικού πάρκου, η οποία αναμένεται εντός του 4ου τριμήνου 2019, ο TEI θα καταβάλει ποσό € 122.358 χιλ. (\$ 140.100 χιλ.), το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την ολοσχερή εξόφληση κατασκευαστικού δανείου (Σημ.17).

Ο Όμιλος αναμένεται να εξοφλήσει την χρηματοδότηση εκ μέρους του ΤΕΙ, σε χρονικό διάστημα περίπου 10 ετών, από την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του αιολικού πάρκου, και μέχρι να επιτευχθεί η συμφωνηθείσα απόδοση του. Τα έξοδα έκδοσης της χρηματοδότησης του ΤΕΙ, περιλαμβάνουν τις προβλεπόμενες αμοιβές δέσμευσης (commitment fees), καθώς και έξοδα δικηγόρων και συμβούλων, οι οποίοι διενήργησαν τον οικονομικό, νομικό και τεχνικό έλεγχο, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που απαιτούνται για την σύναψη της σύμβασης χρηματοδότησης με τον ΤΕΙ. Κατά την 31/12/2018 δεν έχει εκταμιευθεί η χρηματοδότηση από τον ΤΕΙ. Κατά την εκταμίευση της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης από τον ΤΕΙ, τα προαναφερθέντα έξοδα θα αναγνωρισθούν μειωτικά της χρηματοδότησης και θα αποσβεσθούν με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το υπόλοιπο ποσό των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων αποτελείται κυρίως από δεδουλευμένα έσοδα συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες περιέχουν στοιχεία μίσθωσης.

Η Πρόβλεψη απομείωσης μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών στοιχείων αναλύεται ως εξής βάσει του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	2018			2018		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3
Υπόλοιπο 1/1/2018	-	106	-	-	-	-
(Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας χρήσης)	-	56	-	-	8	-
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας χρήσης	-	(123)	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρήσης	-	3	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2018	-	42	-	-	8	-

15 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ - ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος κατασκευάζει και λειτουργεί δυο συμβάσεις:

α) Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου

Την 29η/12/2014 υπεγράφη μεταξύ του Ομίλου ΟΑΣΑ (Συγκοινωνίες Αθηνών) και της θυγατρικής εταιρείας «HST Α.Ε.» σύμβαση σύμπραξης (ΣΔΙΤ) για την μελέτη, χρηματοδότηση, εγκατάσταση, υποστήριξη λειτουργίας, συντήρηση και τεχνική διαχείριση ενός Ενιαίου Αυτόματου Συστήματος Συλλογής Κομίστρου για τις εταιρείες του Ομίλου ΟΑΣΑ. Ο συνολικός χρόνος της σύμβασης είναι 12 χρόνια και 6 μήνες.

Η κατασκευή και εγκατάσταση ολοκληρώθηκε εντός του τρίτου τρίμηνου 2017, ενώ εντός του πρώτου εξαμήνου 2017, ξεκίνησε η λειτουργία, η οποία αναμένεται να διαρκέσει 10 χρόνια και 4 μήνες. Υπάρχει μια επικάλυψη των περιόδων της κατασκευής και λειτουργίας για 6 μήνες.

Η κατασκευή, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία όλου του εξοπλισμού του ηλεκτρονικού Εισιτηρίου συμπεριλαμβανομένων των πυλών διέλευσης στους σταθμούς εντός των ορίων της Αττικής ολοκληρώνεται σε στάδια. Συγκεκριμένα, εντός του πρώτου εξαμήνου 2017, ξεκίνησε η λειτουργία για τα Λεωφορεία, Τρόλεϊ, ΤΡΑΜ και Γραμμή 1, 2 και 3 του Μετρό, ενώ εντός του τρίτου τριμήνου 2017 τέθηκε σε λειτουργία και ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος.

Στη λήξη της εν λόγω ΣΔΙΤ υπάρχει υποχρέωση μεταβίβασης έναντι μηδενικής αξίας όλου του εξοπλισμού στον ΟΑΣΑ. Η Σύμβαση Σύμπραξης δεν έχει όρους επέκτασης, παρά μόνον όρους λύσης (termination). Ακόμα, υπάρχει η υποχρέωση Προγραμματισμένης Αντικατάστασης Κύκλου Ζωής του εξοπλισμού κατά την περίοδο Διαχείρισης, σε περίπτωση που χρειασθεί.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζοντας τους ανωτέρω συμβατικούς όρους, έκρινε ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι εφαρμοστέα η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου απαίτησης εγγυημένης από τον παραχωρητή, αναγνωρίζοντας και λογιστικοποιώντας το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11, ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18.

β) Εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου

Την 21/07/2017 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ και της θυγατρικής εταιρείας «ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΚΟΠΟΥ» σύμβαση σύμπραξης (ΣΔΙΤ) για την εκτέλεση του έργου εγκατάστασης επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου. Η σύμβαση εκτελείται σε δύο περιόδους, την περίοδο εργασιών και την περίοδο υπηρεσιών και έχει διάρκεια 27 έτη. Η κατασκευή του έργου ξεκίνησε το 3ο τρίμηνο του 2017 και οι εργασίες κατασκευής αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Ιανουάριο 2019, με την έναρξη της περιόδου υπηρεσιών. Στην ανωτέρω περίοδο περιλαμβάνεται και περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας.

Από την έναρξη της κατασκευής του έργου οι εργασίες εκτελούνται εντός των προβλεπόμενων από τη σύμβαση σύμπραξης χρονοδιαγραμμάτων. Βάσει της σύμβασης, η εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου θα επεξεργάζεται 105.000tn συμβατικών αποβλήτων ετησίως, ποσότητα για την οποία η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ θα εισπράττει από την Περιφέρεια Ηπείρου προκαθορισμένη συμβατικά τιμή ανά τόνο ως πληρωμή διαθεσιμότητας. Λοιπά έσοδα για την ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ θα προκύπτουν από την εκμετάλλευση των δευτερογενών προϊόντων, δηλαδή από την πώληση ανακυκλώσιμων υλικών και την πώληση ηλεκτρικού ρεύματος.

Η ελάχιστη εγγυημένη ποσότητα αποβλήτων που εγγυάται ο παραχωρητής να παραδίδει στον παραχωρησιούχο είναι 80.000 τόνοι ανά έτος για τη συνολική διάρκεια της σύμβασης. Σε περίπτωση που η συνολική ποσότητα των συμβατικών αποβλήτων είναι μικρότερη από την ελάχιστη εγγυημένη ποσότητα, τότε η χρέωση που θα υπολογίζεται θα προσδιορίζεται θεωρώντας ότι η ποσότητα των αποβλήτων ισούται με την ελάχιστη εγγυημένη.

Κατά την διάρκεια της περιόδου υπηρεσιών η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ υποχρεούται να εκτελεί εργασίες συντήρησης και να προβαίνει σε προγραμματισμένες αντικαταστάσεις του εξοπλισμού, βάσει του συμβατικού χρονοδιαγράμματος αντικαταστάσεων κύκλου ζωής. Όταν η σύμβαση σύμπραξης λήξει, τότε η ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ θα μεταβιβάσει στην Περιφέρεια Ηπείρου (ή σε τρίτο μέρος που θα υποδείξει η Περιφέρεια Ηπείρου), με αντάλλαγμα ένα Ευρώ, όλα τα δικαιώματα και τους τίτλους επί των περιουσιακών της στοιχείων. Η σύμβαση σύμπραξης δεν περιέχει όρους επέκτασης, παρά μόνον όρους λύσης (termination).

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζοντας τους ανωτέρω συμβατικούς όρους, έκρινε ότι στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι εφαρμοστέα η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου απαίτησης εγγυημένης από τον παραχωρητή, αναγνωρίζοντας και λογιστικοποιώντας το έσοδο και το κόστος που σχετίζεται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 11, ενώ το έσοδο και το κόστος σχετικά με τις υπηρεσίες λειτουργίας αναγνωρίζεται και λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 18. Επίσης αναγνωρίστηκε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο παραχωρήσεων ύψους 1.801 χιλ. κατά τα οριζόμενα του IFRIC 12 το οποίο σχετίζεται με το δικαίωμα πώλησης παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα.

Η ανάλυση της κίνησης των δημιουργημένων Χρηματοοικονομικών Στοιχείων από Παραχωρήσεις καθώς και τα έσοδα ανά κατηγορία αναλύονται ως εξής:

	Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου	Εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών αποβλήτων Περιφέρειας Ηπείρου	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού - Παραχωρήσεις			
Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2017	10.055	-	10.055
Αυξήσεις/μειώσεις Χρηματοοικονομικού Στοιχείου	15.234	(3.071)	12.163
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	1.174	-	1.174
Αναταξινόμηση στις Υποχρεώσεις Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Παραχωρήσεων	-	3.071	3.071
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2017	26.463	-	26.463
Υπόλοιπο έναρξης 01/01/2018	26.463	-	26.463
Αυξήσεις/μειώσεις Χρηματοοικονομικού Στοιχείου	(5.674)	12.113	6.439
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	4.049	123	4.172
Απομείωση βάσει ΔΠΧΑ 9	(20)	(124)	(144)
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	24.818	12.112	36.930
Ανάλυση εσόδων ανά κατηγορία 2018			
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	75	29.673	29.748
Έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών Λειτουργίας	8.802	-	8.802
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	4.049	123	4.172
Σύνολο	12.926	29.796	42.722
Ανάλυση εσόδων ανά κατηγορία 2017			
Έσοδα από κατασκευαστικές υπηρεσίες	38.740	2.929	41.669
Έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών Λειτουργίας	9.472	-	9.472
Αναστροφή προεξόφλησης (Effective interest on receivables)	1.174	-	1.174
Σύνολο	49.386	2.929	52.315

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η απομείωση των Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού - Παραχωρήσεις για τη χρήση 2018, βάσει του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9 αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	2018			2018		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3
Υπόλοιπο 1/1/2018	-	-	-	-	-	-
(Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας χρήσης)	-	144	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2018	-	144	-	-	-	-

16 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	33	33	33	33
Προϊόντα Έτοιμα και Ημιτελή	422	-	-	-
Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες	561	690	379	508
Ανταλλακτικά Παγίων	3.883	3.495	2.768	2.556
Απομειώσεις αποθεμάτων (Σημ.35)	(116)	-	(116)	-
Σύνολο	4.783	4.218	3.064	3.097

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν υπήρξε ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης για απαξιωμένα ή βραδέως κινούμενα αποθέματα.

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των αποθεμάτων.

17 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι εμπορικές απαιτήσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2018, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες κατασκευαστικού τομέα	3.388	12.539	3.388	26.813
Πελάτες ενεργειακού τομέα (ΔΕΔΔΗΕ, ΛΑΓΗΕ & λοιποί)	73.439	61.584	44.016	17.484
Πελάτες – παρακρατημένες εγγυήσεις	3.752	3.740	4.033	4.550
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων	(3.166)	(279)	(139)	-
Σύνολο	77.413	77.584	51.298	48.847

Στις ως άνω εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνονται και απαιτήσεις από πελάτες Ενεργειακού τομέα ποσού € 56.073 χιλ. την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα οποία είναι εκχωρημένα σε τράπεζες ως εξασφάλιση των χορηγηθέντων μακροπρόθεσμων και ομολογιακών δανείων για την χρηματοδότηση κατασκευής των Αιολικών Πάρκων.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Οι προβλέψεις απομείωσης εμπορικών απαιτήσεων αναλύονται ως εξής βάσει του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	2018			2018		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3
Υπόλοιπο 1/1/2018	-	132	275	-	111	-
(Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας χρήσης)	-	179	2.618	-	1	35
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας χρήσης	-	(40)	-	-	(8)	-
Συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρήσης	-	1	1	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2018	-	272	2.894	-	104	35

Η χρονική ενηλικίωση των υπολοίπων απεικονίζεται ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δεν είναι σε καθυστέρηση	67.480	66.155	27.010	15.549
Είναι σε καθυστέρηση 0-6 μήνες	7.691	8.793	6.447	16.250
Είναι σε καθυστέρηση 6-12 μήνες	1.528	242	8.057	7.451
Είναι σε καθυστέρηση 12-24 μήνες	1.295	121	3.082	4.096
Είναι σε καθυστέρηση από 24 μήνες και άνω	2.585	2.552	6.840	5.501
Μείον: Απομειώσεις απαιτήσεων	(3.166)	(279)	(138)	-
Σύνολο	77.413	77.584	51.298	48.847

Στα ποσά που δεν είναι σε καθυστέρηση συμπεριλαμβάνεται ποσό 3,8 εκ. € το οποίο αφορά κρατήσεις καλής εκτέλεσης (παρακρατημένες εγγυήσεις).

Οι απαιτήσεις για τις οποίες έγινε πρόβλεψη απομείωσης, αφορούν σχεδόν στο σύνολό τους απαιτήσεις με καθυστέρηση πάνω από 12 μήνες. Συνολικά στις απαιτήσεις που είναι σε καθυστέρηση και μετά τις απομειώσεις, συμπεριλαμβάνονται:

α) απαιτήσεις από Φορείς του Ελληνικού Δημοσίου (συμπεριλαμβανομένου του ΛΑΓΗΕ) συνολικού ποσού 57,6 εκ.€ για τον Όμιλο και 8,2 εκ.€ για την Εταιρεία οι οποίες στο σύνολο τους, θεωρούνται ασφαλούς είσπραξης.

β) Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη συνολικού ποσού 5,4 εκ.€, οι οποίες στο σύνολο τους, θεωρούνται ασφαλούς είσπραξης.

Τα λοιπά υπόλοιπα, μετά τις απομειώσεις αφορούν πελάτες ποσού 14,3 εκ.€ οι οποίοι, σύμφωνα με την εκτίμηση της Διοίκησης, θεωρούνται αξιόχρεοι και ασφαλούς είσπραξης. Στα πλαίσια της δραστηριότητας του Ομίλου, λαμβάνονται κατά περίπτωση και τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της εισπραξιμότητας των απαιτήσεων.

Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις χρηματοοικονομικές

Οι προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2018 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων	-	-	6.107	
Λοιπές Απαιτήσεις Κοινοπραξιών, ΟΕ και ΕΕ του Ομίλου	143	288	85	704
Λοιπές Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις	537	1.675	2.820	6.406
Δεσμευμένες καταθέσεις	42.874	41.353	4.282	-
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	4	763	-	741
Λοιπές Απαιτήσεις – Χρεώστες διάφοροι				
Χρηματοοικονομικές	6.964	1.314	750	1.237
Προβλέψεις/ανακτήσεις απομειώσεων λοιπών χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	(24)	(33)	(27)	(33)
Σύνολο	50.498	45.360	14.017	9.055

Στις «Λοιπές Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις» το ποσό € 2.820 χιλ. είναι πλήρως ανακτήσιμο και έχει συμφωνηθεί πρόγραμμα αποπληρωμής.

Στις «Λοιπές απαιτήσεις Χρεώστες Διάφοροι» περιλαμβάνεται ποσό € 4.251 χιλ. το οποίο αφορά σε έξοδα έκδοσης (βραχυπρόθεσμου) κατασκευαστικού δανείου, ποσού € 122.358 χιλ. (\$ 140.100 χιλ.), το οποίο θα εκταμιευθεί εντός του 2019, για την κατασκευή του δεύτερου αιολικού πάρκου του Ομίλου στις ΗΠΑ. Σύμφωνα με την από 26/09/2018 σύμβαση μεταξύ θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου στις ΗΠΑ και δανείστριας τράπεζας στις ΗΠΑ, το κατασκευαστικό δάνειο θα αποπληρωθεί με την ολοκλήρωση της κατασκευής και την έναρξη λειτουργίας του αιολικού πάρκου, μέσω της χρηματοδότησης που θα λάβει ο Όμιλος από τον Tax Equity Investor (Σημ. 14). Τα έξοδα έκδοσης του κατασκευαστικού δανείου, περιλαμβάνουν τις προβλεπόμενες αμοιβές δέσμευσης (commitment fees, maintenance fees, structuring fees, construction upfront fees), καθώς και έξοδα δικηγόρων και συμβούλων, οι οποίοι διενήργησαν τον οικονομικό, νομικό και τεχνικό έλεγχο, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες που απαιτούνται για την σύναψη της σύμβασης του κατασκευαστικού δανείου. Κατά την 31/12/2018 δεν έχει εκταμιευθεί το κατασκευαστικό δάνειο. Κατά την εκταμίευση του κατασκευαστικού δανείου, τα προαναφερθέντα έξοδα θα αναγνωρισθούν μειωτικά του βραχυπρόθεσμου δανείου και θα αποσβεσθούν με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις μη χρηματοοικονομικές

Οι προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2018 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προκαταβολές σε Προμηθευτές	3.123	5.161	1.753	3.653
Λογαριασμοί Διαχείρισεως Προκαταβολών & Πιστώσεων	-	340	-	129
Έξοδα επομένων χρήσεων	5.972	5.987	974	634
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	-	-	-	-
Απαιτήσεις από ΦΠΑ	13.113	27.784	-	24
Απαιτήσεις από επιχορηγήσεις Αιολικών Πάρκων (σημ.24)	1.479	1.479	-	-
Απαιτήσεις από ασφαλιστικούς οργανισμούς	346	226	325	226
Δεσμευμένες καταθέσεις	-	-	-	4.768
Λοιπές Απαιτήσεις μη Χρηματοοικονομικές	101	-	70	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης μη χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	-	-	-	-
Σύνολο	24.134	40.977	3.122	9.434

Οι επιχορηγήσεις αφορούν τις επενδύσεις σε Αιολικά Πάρκα οι οποίες αναμένεται να εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδυτικών προγραμμάτων.

Η μεταβολή στις «Απαιτήσεις από ΦΠΑ» οφείλεται κυρίως στον ΦΠΑ (επιστρεπτέο ή συμψηφιστέο) που προκύπτει από την ανάπτυξη νέων έργων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου.

Οι προβλέψεις/ανακτήσεις απομειώσεων λοιπών χρηματοοικονομικών και μη απαιτήσεων αναλύονται ως εξής βάσει του νέου προτύπου ΔΠΧΑ 9:

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	2018			2018		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3
Υπόλοιπο 1/1/2018	-	37	107	-	33	105
(Πρόβλεψη πιστωτικής ζημίας περιόδου)	-	2	-	-	-	-
Ανακτήσεις πρόβλεψης πιστωτικής ζημίας περιόδου	-	5	(101)	-	-	(87)
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	-	(2)	-	-	-	-
Διαγραφές περιόδου	-	(24)	-	-	(24)	-
Υπόλοιπο 31/12/2018	-	18	6	-	9	18

18 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι απαιτήσεις/υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες του Ομίλου και της Εταιρείας, έχουν ως εξής:

Απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1/1/2018	21.393	7.903
Επίδραση μεταβολής της εκτίμησης συνολικού εσόδου στο υπόλοιπο έναρξης	-	1
Υπολειπόμενο έσοδο περιόδου συμβάσεων με σωρευτικό κόστος στις προηγούμενες χρήσεις	15.130	3.531
Εσοδο περιόδου νέων συμβάσεων χρήσεως	-	9.428
(Τιμολόγια περιόδου)	(19.535)	(14.112)
Μεταφορά στις υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	(559)	(1.855)
Υπόλοιπο 31/12/2018	16.429	4.896

Υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1/1/2018	16.043	26.271
Επίδραση μεταβολής της εκτίμησης συνολικού εσόδου στο υπόλοιπο έναρξης	(121)	(47)
Υπολειπόμενο έσοδο περιόδου συμβάσεων με σωρευτικό κόστος στις προηγούμενες χρήσεις	(13.482)	(43.740)
Εσοδο περιόδου νέων συμβάσεων χρήσεως	-	-
(Τιμολόγια περιόδου)	6.063	40.520
Μεταφορά από απαιτήσεις από συμβάσεις με πελάτες	(559)	(1.856)
Υπόλοιπο 31/12/2018	3.946	9.715

19 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Τα χρηματικά διαθέσιμα την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ταμείο	10	17	-	-
Καταθέσεις Όψεως και Προθεσμίας	166.349	201.311	39.204	97.782
Σύνολο	166.359	201.328	39.204	97.782

Οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν συνήθη διάρκεια έως τρεις μήνες και φέρουν επιτόκιο που κυμαίνεται σε μεταξύ 0,7%-1,2% για το 2018.

Στα Χρηματικά Διαθέσιμα του Ομίλου, περιλαμβάνονται ποσά για επιστροφή, ύψους € 3.024 χιλ. (2017: € 24.594 χιλ.) (για την Εταιρεία: € 0 χιλ. (2017: € 18.420 χιλ.)), που αφορούν εισπραχθείσες επιχορηγήσεις, λόγω ακύρωσης κατασκευής ή λήξης χρονικών ορίων των αποφάσεων υπαγωγής ορισμένων Αιολικών Πάρκων. Από το σύνολο των επιχορηγήσεων προς επιστροφή, εντός του 2018 επεστράφη ποσό € 21.570 χιλ. Επιπλέον, του κεφαλαίου επεστράφησαν λογισμένοι τόκοι, συνολικού ποσού € 441 χιλ..

Επιπλέον, ο Όμιλος διατηρεί δεσμευμένες καταθέσεις, ύψους € 42.874 χιλ. (για την Εταιρεία: € 4.282), οι οποίες διατηρούνται σε συγκεκριμένους τραπεζικούς λογαριασμούς για την εξυπηρέτηση των βραχυπρόθεσμων λειτουργικών και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του. Οι εν λόγω δεσμευμένες καταθέσεις ταξινομούνται στο κονδύλι «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (Σημ. 17).

20 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μακροπρόθεσμα δάνεια στις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν κυρίως τις ανάγκες ανάπτυξης των Αιολικών Πάρκων του ενεργειακού κλάδου του Ομίλου και αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμα δάνεια	768.450	768.123	247.695	263.360
Μείον: Βραχυπρόθεσμο μέρος	(100.041)	(97.971)	(23.050)	(22.028)
Μακροπρόθεσμο μέρος	668.409	670.152	224.645	241.332

Τα δάνεια του Ομίλου σχετίζονται με τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του και αφορούν κυρίως τη χρηματοδότηση της κατασκευής και εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Προς εξασφάλιση όλων των δανείων του Ομίλου ενεχυριάζονται ανεμογεννήτριες των Αιολικών Πάρκων, μετρητά και εκχωρούνται στις δανείστριες τράπεζες ασφαλιστήρια συμβόλαια και απαιτήσεις από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στον ΛΑΓΗΕ ή στον ΔΕΔΔΗΕ και χρεόγραφα (ήτοι ομολογίες θυγατρικών ιδιοκτησίας της μητρικής εταιρείας και μετοχές θυγατρικών). Στο πλαίσιο αυτής της μορφής χρηματοδότησης οι επιχειρήσεις του Ομίλου τηρούν μια σειρά δεσμευμένων τραπεζικών λογαριασμών, με σκοπό την εξυπηρέτηση των ανωτέρω υποχρεώσεων. Οι εξασφαλίσεις που έχουν παρασχεθεί υπερκαλύπτουν το ποσό των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου.

Το σύνολο του μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου που έχει συναφθεί στην Ελλάδα είναι σε Ευρώ (64,3% του συνόλου), στις Ηνωμένες Πολιτείες σε USD (27,8% του συνόλου), στην Πολωνία είναι σε PLN (6,7% του συνόλου) και στη Βουλγαρία σε EUR (1,2% του συνόλου). Επί του συνόλου του μακροπρόθεσμου δανεισμού στο τέλος της παρουσιαζόμενης χρήσης τα δάνεια που έχουν συναφθεί με σταθερό επιτόκιο αποτελούν το 39,8%, τα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου που έχουν αντισταθμιστεί μέσω παραγώγων με τα οποία ανταλλάσσονται μελλοντικές πληρωμές σταθερού επιτοκίου έναντι εισπράξεων κυμαινόμενου επιτοκίου αποτελούν το 23,5%, ενώ το 36,7% αφορά δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου με βάση κατά περίπτωση το euribor ή το wibor.

Το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο του Ομίλου για τις χρήσεις 2018 και 2017 ήταν 5,0% και 5,7% αντίστοιχα.

Το σύνολο των τόκων των ανωτέρω δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις 2018 και 2017 ήταν € 43.378 χιλ. και € 39.115 χιλ. αντίστοιχα (βλέπε Σημ.36). Ο Όμιλος εκτιμά ότι η εύλογη αξία των ανωτέρω δανείων δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την λογιστική τους αξία.

Μέρος των μακροπρόθεσμων δανείων της Εταιρείας είναι και τα δάνεια από θυγατρικές της, ποσού € 109.879 χιλ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018.

Από τις συνολικές τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου, ποσό € 152.137 χιλ. αντιστοιχεί σε τραπεζικά δάνεια της μητρικής Εταιρείας, ποσό € 404.318 χιλ. (εκ των οποίων € 39.465 χιλ., αφορούν σε Βραχυπρόθεσμα δάνεια – σημ. 28), αντιστοιχεί σε δανειακές υποχρεώσεις για τις οποίες έχει παράσχει εγγύηση η μητρική Εταιρεία και ποσό € 255.984 χιλ. (εκ των οποίων € 4.524 χιλ., αφορούν σε Βραχυπρόθεσμα δάνεια – Σημ. 28) αντιστοιχεί σε δανειακές υποχρεώσεις για τις οποίες δεν έχει παρασχεθεί εγγύηση της μητρικής Εταιρείας.

Ο Νέος δανεισμός του Ομίλου για το 2018, αφορά, κυρίως, στην χρηματοδότηση της επένδυσης σε αιολικά πάρκα θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και συγκεκριμένα στο αιολικό πάρκο Flunanna II στο Τέξας των ΗΠΑ ύψους € 54.658 χιλ. καθώς και στην χρηματοδότηση της σύμπραξης ΣΔΙΤ της θυγατρικής εταιρείας «ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ» ύψους € 34.861 χιλ.

Το 2017 ο Όμιλος προέβη σε έκδοση ομολογιακού δανείου, από τη μητρική Εταιρεία, συνολικού ποσού € 60.000 χιλ. (κάλυψη: € 50.000 χιλ. από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και € 10.000 χιλ. από την Τράπεζα Πειραιώς), για την ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία αιολικών πάρκων θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου. Το δάνειο, ύψους € 59.402 χιλ. (έκδοση € 60.000 χιλ. μείον έξοδα έκδοσης € 598 χιλ.) εκταμιεύτηκε στις αρχές του πρώτου εξαμήνου 2017.

Επιπλέον, το 2017, θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, εξέδωσε κοινό ομολογιακό δάνειο μέσω Δημόσιας Προσφοράς ύψους € 60.000 χιλ.. Το δάνειο, ύψους € 58.883 χιλ. (έκδοση € 60.000 χιλ. μείον έξοδα έκδοσης € 1.117 χιλ.), εκταμιεύτηκε στις αρχές του τρίτου τριμήνου 2017. Κατά τους όρους του δανείου περιλαμβάνεται δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής (call option) από το έτος 2019. Σε περίπτωση που η ημερομηνία προπληρωμής είναι στο διάστημα που αρχίζει από τη δεύτερη (2η) επέτειο της Ημερομηνίας έκδοσης του Δανείου (συμπεριλαμβανομένης) και λήγει την Τρίτη (3η) επέτειο της Ημερομηνίας Έκδοσης του Δανείου (μη συμπεριλαμβανομένης), η προπληρωμή γίνεται στο 101%. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η προπληρωμή γίνεται στο 100%.

Ο Όμιλος έχει την υποχρέωση της τήρησης συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών που αφορούν στα ομολογιακά δάνεια. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, ο Όμιλος ικανοποιούσε πλήρως τα απαιτούμενα όρια των δεικτών αυτών, εκτός ομολογιακών δανείων, αναπόσβεστου ποσού € 21.674 χιλ.. Τα δάνεια αυτά αναταξινομήθηκαν στις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση», δεδομένου ότι την 31η/12/2017 δεν τηρούνταν οι χρηματοοικονομικοί δείκτες των σχετικών δανειακών συμβάσεων.

Για το 2018, τα προαναφερθέντα δάνεια αναταξινομήθηκαν στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμα δάνεια» καθώς πληρούσαν τους όρους των δανειακών συμβάσεων.

Επιπροσθέτως, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος ικανοποιούσε πλήρως τα απαιτούμενα όρια των χρηματοοικονομικών δεικτών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των δανειακών του συμβάσεων, εκτός ομολογιακών δανείων, αναπόσβεστου ποσού € 22.445 χιλ. Τα δάνεια αυτά αναταξινομήθηκαν στις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση», δεδομένου ότι την 31/12/2018 δεν τηρούνταν οι χρηματοοικονομικοί δείκτες των σχετικών δανειακών συμβάσεων. Σημειώνεται ότι η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να εξαλειφθούν οι λόγοι μη συμμόρφωσης.

21 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ/ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Οι υποχρεώσεις και απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα της 31/12/2018 & 31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	Ονομαστική Αξία		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	Εύλογη Αξία Υποχρέωσης 31/12/2018	Εύλογη Αξία Υποχρέωσης 31/12/2017	Εύλογη Αξία Υποχρέωσης 31/12/2018	Εύλογη Αξία Υποχρέωσης 31/12/2017
Για σκοπούς αντιστάθμισης						
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 7.537	€ 7.537	222	271	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 9.000	€ 9.000	347	401	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 5.772	€ 5.772	108	169	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 17.000	€ 17.000	1.183	1.345	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 11.005	-	648	-	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 15.400	€ 15.400	777	847	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 11.160	€ 11.160	147	51	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 103.650	€ 103.650	824	536	-	-
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 6.563	€ 6.563	297	382	297	382
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 30.000	€ 30.000	458	339	458	339
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων :	€ 20.000	€ 20.000	286	202	286	202
			5.297	4.543	1.041	923
Για σκοπούς αντιστάθμισης						
Δικαιώματα προαίρεσης						
(collar)	-	-	2.549	-	-	-
Προθεσμιακό συμβόλαιο						
πώλησης ηλεκτρικής						
ενέργειας (physical)	-	-	900	-	-	-
			3.449	-	-	-
Για εμπορικούς σκοπούς						
Συμβόλαια ανταλλαγής						
εσόδων από πώληση						
ηλεκτρικής ενέργειας						
(balance of hedge)	-	-	528	-	-	-
			528	-	-	-
			9.274	4.543	1.041	923

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΑΠΑΙΤΗΣΗ	Ονομαστική Αξία 31/12/2018 31/12/2017		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
			Εύλογη Αξία Απαίτησης	Εύλογη Αξία Απαίτησης	Εύλογη Αξία Απαίτησης	Εύλογη Αξία Απαίτησης
			31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Για σκοπούς αντιστάθμισης						
Προθεσμιακές Συμβάσεις						
Ανταλλαγής Επιτοκίων	\$25.000	\$25.000	625	312	-	-
Δικαιώματα προαίρεσης (collar)	-	-	1.908	200	-	-
Δικαιώματα προαίρεσης (swaption)	-	-	1.396	798	-	-
			3.929	1.310	-	-

Η πολιτική του Ομίλου αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση της έκθεσής του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση, για την οποία εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης, και το αποτέλεσμα της αποτίμησης αναγνωρίζεται στο κονδύλι «Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών» της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Τον Σεπτέμβριο 2016, ο Όμιλος προέβη στην σύναψη δύο παραγώγων, ενός δικαιώματος προαίρεσης τύπου collar (trading date: 23.09.2016) και ενός δικαιώματος προαίρεσης τύπου swaption. Για το παράγωγο τύπου collar η ημερομηνία έναρξης της συναλλαγής (effective date) ήταν η 01/01/2018, ενώ για το swaption η ημερομηνία έναρξης της συναλλαγής (effective date) θα είναι η 31/12/2022.

Ο Όμιλος προέβη στην σύναψη αυτών των παραγώγων με απώτερο σκοπό να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής των τιμών αγοράς (Cash flow variability) στην ενέργεια για την επένδυσή του Ομίλου σε Αιολικό Πάρκο στης Η.Π.Α. μέσω θυγατρικής της. Η συγκεκριμένη θυγατρική κατασκεύασε και έθεσε σε λειτουργία ένα αιολικό πάρκο, δυναμικότητας 155,4 MW, στο Δυτικό Τέξας των Ηνωμένων Πολιτειών.

Επιπλέον, τον Σεπτέμβριο 2018, ο Όμιλος προέβη στη σύναψη δύο παραγώγων, ενός προθεσμιακού συμβολαίου πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σε προκαθορισμένη τιμή, τύπου physical και ενός δικαιώματος προαίρεσης, τύπου collar. Για το προθεσμιακό συμβόλαιο (physical) η ημερομηνία έναρξης της συναλλαγής (effective date) θα είναι η 01/11/2019, ενώ για το δικαίωμα προαίρεσης (collar) η ημερομηνία έναρξης της συναλλαγής (effective date) θα είναι η 01/11/2024.

Ο Όμιλος προέβη στην σύναψη αυτών των παραγώγων με απώτερο σκοπό να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής των τιμών αγοράς (Cash flow variability) στην ενέργεια για την επένδυσή του Ομίλου σε Αιολικό Πάρκο στης Η.Π.Α. μέσω θυγατρικής της. Η συγκεκριμένη θυγατρική κατασκευάζει και θα λειτουργήσει το δεύτερο αιολικό πάρκο, δυναμικότητας 158 MW, στο Δυτικό Τέξας των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ο Όμιλος εξέτασε όλα τα δεδομένα και ζητούμενα του ΔΠΧΑ 9 προκειμένου να χρησιμοποιήσει λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών. Τα ζητούμενα του προτύπου ικανοποιήθηκαν ως εκ τούτου χρησιμοποιεί λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών. Επομένως, κατά τη διάρκεια της χρήσης 2018, το κέρδος από μεταβολές στην εύλογη αξία που αναλογεί στη μη αποτελεσματική αντιστάθμιση κινδύνων ταμειακών ροών ύψους € 1.088 χιλ. (κέρδος) (2017: κέρδος € 12 χιλ.), αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης, στο κονδύλι «Κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα στην εύλογη αξία», ενώ το μέρος των μεταβολών στην εύλογη αξία που αναλογεί στην αποτελεσματική αντιστάθμιση του κινδύνου ταμειακών ροών, ύψους € 2.300 χιλ. (ζημία) (2017: κέρδος € 2.120 χιλ.) αναγνωρίστηκε στο κονδύλι «Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών» της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Τέλος, τον Ιούλιο του 2018, ο Όμιλος, μέσω θυγατρικής εταιρείας στις ΗΠΑ, προέβη στη σύναψη συμβολαίου ανταλλαγής εσόδων (balance of hedge), με το οποίο θα ανταλλάσσει τα μεταβλητά έσοδα από πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας αιολικού πάρκου στις ΗΠΑ με ένα σταθερό ποσό εσόδου (fixed payment). Ο διακανονισμός του εν λόγω συμβολαίου είναι μόνο οικονομικός (financially settled contract) και δεν περιλαμβάνει ανταλλαγή προϊόντος.

Ο Όμιλος προέβη στην σύναψη του προαναφερθέντος συμβολαίου με απώτερο σκοπό να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής των τιμών αγοράς και ακολούθως την επίπτωση τους στα έσοδα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας. Η ημερομηνία έναρξης συναλλαγής του balance of hedge ήταν η 03/07/2018.

Κατά την 31/12/2018, το εν λόγω συμβόλαιο δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης κινδύνων ταμειακών ροών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από την αποτίμηση του balance of hedge ύψους € 512 χιλ, αποτελούν λειτουργική ζημιά του εν λόγω αιολικού πάρκου, επομένως έχουν απεικονιστεί αφαιρετικά του Κύκλου εργασιών.

22 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδότησεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από το χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδότησεώς του. Οι υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Η πληρωτέα αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης στην Ελλάδα ισούται με το 40% της αποζημίωσης που υπολογίζεται σε περίπτωση αναίτιας απόλυσης. Σύμφωνα με τις πρακτικές των χωρών που δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές του Ομίλου τα προγράμματα αποζημίωσης προσωπικού συνήθως δεν χρηματοδοτούνται.

Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού προσδιορίσθηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στα ενοποιημένα αποτελέσματα και συνολικά έσοδα της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στη συνημμένη ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της χρήσης 2017.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	138	83	130	66
Χρηματοοικονομικό κόστος	6	6	5	6
Επίδραση Περικοπής / Διακανονισμού / Τερματικές Παροχές	-	(21)	-	(21)
Αναγνώριση αναλογιστικών κερδών	36	(92)	35	(87)
Σύνολο	180	(24)	170	(36)

Η κίνηση της σχετικής προβλέψεως στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο έναρξης	411	435	332	368
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στην Αποτελέσματα Περιόδου	144	68	135	51
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	36	(92)	35	(87)
Καταβολές Αποζημιώσεων	(94)	-	(94)	-
Σύνολο	498	411	408	332

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τη χρήση 2018 έχουν ως εξής :

	2018	2017
Επιτόκιο προεξοφλήσεως	1,50%	1,50%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,25%	1,25%
Κινητικότητα μισθωτών/ημερομισθίων (οικειοθελής αποχώρηση)	1%	1%
Κινητικότητα μισθωτών (απόλυση)	6%	6%
Θνησιμότητα: MT_EAE 2012P (Τράπεζα της Ελλάδος, Επιτροπή Πιστωτικών & Ασφαλιστικών Θεμάτων)		

Παρατίθεται πίνακας ανάλυσης ευαισθησίας της πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Μεταβολή επιτοκίου προεξοφλήσεως +0,5% & Μεταβολή Μισθών 0%	459	387
Μεταβολή επιτοκίου προεξοφλήσεως -0,5% & Μεταβολή Μισθών 0%	512	431
Μεταβολή επιτοκίου προεξοφλήσεως 0% & Μεταβολή Μισθών +0,25%	498	419
Μεταβολή επιτοκίου προεξοφλήσεως 0% & Μεταβολή Μισθών -0,25%	472	397

23 ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Η κίνηση της σχετικής προβλέψεως στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχει ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018

Προσαρμογές από μεταβολή σε λογιστικές πολιτικές και εφαρμογή νέων προτύπων

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018

Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις

Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις

Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα πάγια

Συναλλαγματικές διαφορές

Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2018

ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Λοιπές προβλέψεις	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Λοιπές προβλέψεις
14.407	896	2.988	760
	7		7
14.407	903	2.988	767
844	-	176	-
-	(7)	-	(6)
-	-	-	-
1.024	-	-	-
65	-	-	-
16.340	896	3.164	761

Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2017

Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα πάγια

Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα πάγια από

αναπροσαρμογή ωφέλιμης ζωής

Συναλλαγματικές διαφορές

Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2017

ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Λοιπές προβλέψεις	Προβλέψεις Αποκατάστασης φυσικού τοπίου	Λοιπές προβλέψεις
12.791	896	3.315	760
690	-	166	-
2.848	-	-	-
(1.880)	-	(493)	-
(42)	-	-	-
14.407	896	2.988	760

Οι εταιρείες του ενεργειακού τομέα του Ομίλου υποχρεούνται να αποκαταστήσουν το φυσικό τοπίο, όπου εγκαθιστούν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με το πέρας της εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τις ληφθείσες άδειες από τα κράτη εγκατάστασης. Η ανωτέρω πρόβλεψη €16.340 χιλ. (€ 14.407 χιλ. την 31/12/2017) απεικονίζει τις απαιτούμενες δαπάνες για αποξήλωση του εξοπλισμού και διαμόρφωση του χώρου όπου αυτά είναι εγκατεστημένα, με τη χρήση της σημερινής τεχνολογίας και υλικών.

Εντός της προηγούμενης χρήσης (2017), ο Όμιλος αποφάσισε την επέκταση της ωφέλιμης ζωής των Αιολικών Πάρκων από 20 σε 25 έτη, με αποτέλεσμα τη μείωση των προβλέψεων αποκατάστασης φυσικού τοπίου κατά το ποσό των € 119 χιλ. σε σχέση με την πρόβλεψη που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα (βλέπε Σημ.3(vii)). Η επίδραση αυτή θα βαίνει μειούμενη τα επόμενα έτη, καθώς τα παλαιότερα πάρκα του Ομίλου θα προσεγγίζουν την αρχικώς ορισμένη εικοσαετή ζωή τους, ενώ από τη στιγμή της λήξης της αρχικώς οριζόμενης ωφέλιμης ζωής τους και για τα επιπλέον πέντε έτη της επέκτασης της, η ανωτέρω θετική επίδραση θα μετατραπεί σε αρνητική.

Οι Λοιπές Προβλέψεις αφορούν κυρίως προβλέψεις για εκκρεμείς νομικές υποθέσεις και διαφορές φορολογικού ελέγχου.

24 ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Οι επιχορηγήσεις την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 31η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	143.294	159.156	17.552	19.007
Εγκριθείσες και εισπραχθείσες επιχορηγήσεις	3.882	-	3.882	-
Επιστροφή επιχορηγήσεων	-	(1.320)	-	(250)
Μεταφορά αναλογίας της χρήσης στα αποτελέσματα	(7.862)	(7.901)	(1.259)	(1.205)
Συναλλαγματικές διαφορές	2.022	(6.641)	-	-
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	141.336	143.294	20.175	17.552

Οι επιχορηγήσεις αφορούν κρατικές επιδοτήσεις για την ανάπτυξη Αιολικών Πάρκων και αποσβένονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης που αφορούν, σύμφωνα με τον ρυθμό απόσβεσης των παγίων που επιδοτούνται.

Οι «Επιχορηγήσεις» περιλαμβάνουν εγκεκριμένες αλλά μη εισπραχθείσες επιχορηγήσεις, συνολικού ποσού € 1.479 χιλ., οι οποίες ταξινομήθηκαν στις «Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις» (Σημ. 17). Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίστηκαν με βάση την βεβαιότητα που έχει η Διοίκηση του Ομίλου ότι όλες οι προϋποθέσεις για την είσπραξη αυτών πληρούνται κανονικά και ότι τα ποσά αυτά θα εισπραχθούν με την τελική έγκριση ολοκλήρωσης των σχετικών επενδύσεων.

Οι ανωτέρω επιχορηγήσεις αποσβένονται στα έσοδα μόνο κατά το μέρος εκείνο που αντιστοιχεί σε πλήρως αποπερατωμένα και λειτουργούντα αιολικά πάρκα.

Το 2017 η γραμμή «Μεταφορά αναλογίας της περιόδου στα αποτελέσματα» περιλαμβάνει την επίδραση της επέκτασης της ωφέλιμης ζωής των αιολικών πάρκων από 20 σε 25 έτη, γεγονός που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης 2017, με αποτέλεσμα τη μείωση του εσόδου απόσβεσης κατά το ποσό των € 2.017 χιλ. σε σχέση με το έσοδο που θα είχε προκύψει εάν η επέκταση της ωφέλιμης ζωής δεν είχε λάβει χώρα (βλέπε Σημ.3(vii)).

25 ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΕΞΟΜΟΙΟΥΜΕΝΟΙ ΜΕ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στις ΗΠΑ, ο όμιλος ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, προκειμένου να κάνει βέλτιστη χρήση των φορολογικών ωφελημάτων που προβλέπονταν από την τοπική νομοθεσία, εισήλθε κατά την χρήση 2012 σε συναλλαγή κατά την οποία η αντισυμβαλλόμενη εταιρεία κατέβαλε το ποσό των € 49.693 χιλ. προκειμένου να αποκτήσει το δικαίωμα να λαμβάνει, κατά κύριο λόγο μετρητά και φορολογικές ζημιές (Tax equity investment). Ο έλεγχος προκύπτει βάσει συμβατικής συμφωνίας με την εταιρεία MetLife, η οποία εισέφερε κεφάλαιο ως Tax Equity Investor (ΤΕΙ) και ενοποιείται ολικά. Σύμφωνα με την σύμβαση μεταξύ των δύο μερών, ο ΤΕΙ εισέφερε κεφάλαιο με αντάλλαγμα το 50% των εταιρικών μεριδίων (membership interests), τα συμβατικά δικαιώματα των οποίων ορίζουν ότι ο ΤΕΙ θα λάβει το 99% των φορολογικών ζημιών, καθώς και συγκεκριμένο ποσοστό επί των καθαρών ταμειακών ροών έως ότου επιτύχει την απόδοση επί των επενδυμένων κεφαλαίων του, όπως αυτή καθορίστηκε στην μεταξύ των σύμβαση.

Κατά την διάρκεια της χρήσης 2017, ολοκληρώθηκε η κατασκευή και τέθηκε σε λειτουργία το Αιολικό Πάρκο Fluvanna I, συνολικής ισχύος 155,4 MW, το οποίο βρίσκεται στην πολιτεία του Τέξας των ΗΠΑ. Σύμφωνα με το νέο φορολογικό νόμο στις ΗΠΑ, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 22/12/2017, το εν λόγω Αιολικό Πάρκο είναι επιλέξιμο να αποσβέσει, για φορολογικούς σκοπούς, σχεδόν το σύνολο του κόστους κατασκευής του εντός της χρήσης που τέθηκε σε λειτουργία, ήτοι στη χρήση 2017. Συνέπεια της προαναφερόμενης φορολογικής αντιμετώπισης του κόστους κατασκευής του έργου είναι η δημιουργία σημαντικών φορολογικών ζημιών κατά την χρήση 2017. Επιπλέον, πέραν των φορολογικών ζημιών που προκύπτουν κατά το πρώτο έτος λειτουργίας, το αιολικό πάρκο είναι επιλέξιμο να λάβει πρόσθετα φορολογικά ωφελήματα τα οποία συνδέονται με την ετήσια παραγωγή ενέργειας του πάρκου (Production Tax Credits – PTCs).

Στις 28/12/2017 ο Όμιλος εισήλθε σε συναλλαγή κατά την οποία το τραπεζικό ίδρυμα Goldman Sachs κατέβαλε το ποσό των € 127.882 χιλ. (συμπεριλαμβανομένου των εξόδων έκδοσης), προκειμένου να αποκτήσει 50% των εταιρικών μεριδίων (membership interests) τα συμβατικά δικαιώματα των οποίων ορίζουν ότι ο ΤΕΙ θα λάβει, κατά κύριο λόγο, τα φορολογικά ωφελήματα (φορολογικές ζημίες και Production Tax Credits) του Αιολικού Πάρκου Fluvanna I, πλέον περιορισμένου ποσοστού μετρητών (Tax equity investment).

Για την χρήση 2017, ο ΤΕΙ έλαβε το 70% των φορολογικών ωφελημάτων, ενώ από την χρήση 2018 και ως ότου επιτύχει προκαθορισμένη απόδοση επί της αρχικής καταβολής του θα λαμβάνει το 99% των ωφελημάτων αυτών.

Οι Συμμετοχικοί τίτλοι εξομοιούμενοι με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο μέρος) την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 31^η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	111.187	111.708
Έσοδα επομένων χρήσεων	26.916	22.555
Μακροπρόθεσμο μέρος	138.103	134.263
Μακροπρόθεσμες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	22.287	25.107
Βραχυπρόθεσμο μέρος	22.287	25.107
Σύνολο	160.390	159.370

Η κίνηση των Συμμετοχικών τίτλων εξομοιούμενων με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	136.815	48.554
Εισπράξεις από ΤΕΙ	-	127.882
Διανομή μετρητών σε ΤΕΙ	(3.405)	(2.915)
Αξία φορολογικών ωφελημάτων	(18.596)	(27.718)
Κόστος περιόδου (σημ. 36)	12.627	2.796
Συναλλαγματικές διαφορές	6.033	(11.784)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	133.474	136.815

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Έσοδα επομένων χρήσεων

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

Αξία φορολογικών ωφελημάτων

Απόσβεση φορολογικών ωφελημάτων (Σημ. 35)

Συναλλαγματικές διαφορές

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου

ΟΜΙΛΟΣ	
31/12/2018	31/12/2017
22.555	-
6.479	26.623
(3.262)	(2.662)
1.144	(1.406)
26.916	22.555

Για την χρήση 2018 η αξία των φορολογικών ζημιών, που αποδίδονται στον ΤΕΙ, και αναγνωρίζεται στα λοιπά έσοδα, βάσει της σταθερής μέθοδο απόσβεσης στη διάρκεια της σύμβασης, ανέρχεται σε € 3.262 χιλ. (2017: € 2.662 χιλ.). Η αξία των ΡΤC's, τα οποία συνδέονται με την ετήσια παραγωγή ενέργειας του αιολικού πάρκου βάσει της πραγματικής παραγωγής, αναγνωρίζεται στο κύκλο εργασιών και ανέρχονται σε € 12.117 χιλ. (2017: € 1.095 χιλ.).

26 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Οι προμηθευτές την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	31.731	39.365	13.373	16.374
Επιταγές πληρωτέες μεταχρονολογημένες	-	28	-	28
Σύνολο	31.731	39.393	13.373	16.402

27 ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός δουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 31η Δεκεμβρίου 2017 στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Αμοιβές προσωπικού (οφειλόμενες)	277	220	229	192
Αμοιβές τρίτων (οφειλόμενες)	286	1.771	52	1.222
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις προς Λοιπές Συνδεδεμένες & Λοιπά Μέρη	2.225	113	11.896	1.792
Πιστωτές Διάφοροι	34.936	391	34.466	181
Εσοδα επόμενης χρήσης-έξοδα δεδουλευμένα	4.587	2.948	217	904
Σύνολο	42.311	5.443	46.860	4.291
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Λοιπές βραχυπρόθεσμες μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	432	388	356	344
Υποχρεώσεις από ΦΠΑ	2.175	2.468	542	1.445
Λοιποί παρακρατημένοι φόροι	1.787	2.680	663	1.176
Επιχορηγήσεις προς επιστροφή (σημ. 24)	3.024	25.067	-	18.860
Σύνολο	7.418	30.603	1.561	21.825

Οι «Επιχορηγήσεις προς επιστροφή» περιλαμβάνουν ποσά εισπραχθεισών επιχορηγήσεων προς επιστροφή, λόγω ακύρωσης κατασκευής ή λήξης χρονικών οριών των αποφάσεων υπαγωγής ορισμένων αιολικών πάρκων και επιπλέον, περιλαμβάνουν λογισμένους τόκους επί των προαναφερθέντων επιχορηγήσεων. Εντός της χρήσης του 2018, επεστράφησαν επιχορηγήσεις συνολικού ποσού € 22.011 χιλ., εκ των οποίων ποσό € 21.570 χιλ. αφορά στο κεφάλαιο των επιχορηγήσεων και ποσό € 441 χιλ. αφορά σε λογισμένους τόκους. (Σημ. 19).

Το κονδύλι «Πιστωτές διάφοροι» περιλαμβάνει ποσό € 34.176 χιλ. το οποίο αφορά υποχρεώσεις για επιστροφή κεφαλαίου σύμφωνα με την από 18/10/2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων.

28 ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα βραχυπρόθεσμα δάνεια του Ομίλου αφορούν σε τραπεζικές χορηγήσεις τακτής λήξης και τα οποία ανανεώνονται ανάλογα με τις ανάγκες. Τα αντληθέντα ποσά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν την ανάγκη ρευστότητας κατά την κατασκευαστική περίοδο των Αιολικών Πάρκων του ενεργειακού κλάδου του Ομίλου.

Η καθαρή αύξηση των εν λόγω δανείων του Ομίλου κατά την παρουσιαζόμενη χρήση ανήλθε σε € 30.152 χιλ. (€ 8.441 χιλ. κατά την προηγούμενη χρήση). Ο Όμιλος εκτιμά ότι η εύλογη αξία των ανωτέρω δανείων δεν διαφοροποιείται σημαντικά από την λογιστική τους αξία.

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο των παραπάνω δανείων ανήλθε σε 5,6% και 3,4% για τις χρήσεις 2018 και 2017, αντίστοιχα.

Το σύνολο των τόκων των ανωτέρω δανείων του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 είναι € 1.455 χιλ. και € 1.497 χιλ., αντίστοιχα (βλέπε Σημ.36).

29 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Με την από 9 Φεβρουαρίου 2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων αποφασίσθηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό του ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων εξήντα οκτώ χιλιάδων εξακοσίων τριάντα εννέα ευρώ και είκοσι λεπτών του ευρώ (€ 1.468.639,20) με την ακύρωση 4.895.464 ιδίων μετοχών της Εταιρείας.

Την ίδια ημερομηνία αποφασίστηκε επίσης η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των ευρώ δύο εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα χιλιάδων (€ 2.850.000) με καταβολή μετρητών, με την έκδοση εννέα εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων (9.500.000) κοινών με ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€ 0,30) η κάθε μία και τιμή διάθεσης εκάστης τέσσερα ευρώ και τριάντα πέντε λεπτά του ευρώ (€ 4,35), το δε ποσό των ευρώ τριάντα οκτώ εκατομμυρίων τετρακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (€ 38.475.000) ήχθη σε ειδικό αποθεματικό της Εταιρείας από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιον.

Με την από 30 Μαρτίου 2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων εξήντα δύο χιλιάδων εκατόν εξήντα πέντε ευρώ και ενενήντα δύο λεπτών (€ 25.062.165,92) με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από τριάντα λεπτά του ευρώ (€ 0,30) σε πενήντα δύο λεπτά του ευρώ (€ 0,52) και ταυτόχρονη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων εξήντα δύο χιλιάδων εκατόν εξήντα πέντε ευρώ και ενενήντα δύο λεπτών (€ 25.062.165,92) με μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από πενήντα δύο λεπτά του ευρώ (€ 0,52) σε τριάντα λεπτά του ευρώ (€ 0,30) και την επιστροφή του ποσού της εν λόγω μείωσης στους μετόχους.

Με την από 18 Οκτωβρίου 2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων αποφασίσθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των τριάντα τεσσάρων εκατομμυρίων εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα και ογδόντα λεπτών ευρώ (34.175.680,80 €) με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από τριάντα λεπτά του ευρώ (0,30 €) σε εξήντα λεπτά του ευρώ (0,60 €) και ταυτόχρονη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των τριάντα τεσσάρων εκατομμυρίων εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδων εξακοσίων ογδόντα και ογδόντα λεπτών ευρώ (34.175.680,80 €) με μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης μετοχής από εξήντα λεπτά του ευρώ (0,60 €) σε τριάντα λεπτά του ευρώ (0,30 €) και την επιστροφή του ποσού της εν λόγω μείωσης στους μετόχους.

Μετά ταύτα, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε τριάντα τέσσερα εκατομμύρια εκατόν εβδομήντα πέντε χιλιάδες εξακόσια ογδόντα ευρώ και ογδόντα λεπτά (€ 34.175.680,80€) διαιρούμενο σε εκατόν δέκα τρία εκατομμύρια εννιακόσιες δέκα οκτώ χιλιάδες εννιακόσιες τριάντα έξι (113.918.936) κοινές με ψήφο ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας τριάντα λεπτών του ευρώ (€ 0,30) η καθεμία.

Η Εταιρεία κατά την περίοδο 01/01/2018 – 31/12/2018 αγόρασε 1.302.475 ίδιες μετοχές ονομαστικής αξίας ευρώ 39.742,5 και με αξία αγοράς 7.755.382,54 ευρώ. Ο συνολικός αριθμός ιδίων μετοχών που κατείχε η Εταιρεία την 31/12/2018 ανερχόταν σε 1.302.475 μετοχές, δηλαδή 1,14% του συνολικού κεφαλαίου, με συνολικό κόστος κτήσης 7.755.382,54 ευρώ.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

Οι εισροές που λαμβάνονται επιπλέον της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους περιλαμβάνονται στο τίμημα της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, ενώ τα οικεία έξοδα αύξησης καθαρά από τα σχετικά φορολογικά οφέλη έχουν μεταφερθεί αφαιρετικά του κονδυλίου «Υπόλοιπο κερδών εις νέο». Οι δαπάνες για νέες μετοχές που χρεώθηκαν στα ίδια κεφάλαια ανήλθαν σε € 38.475 χιλ.

Από την ακύρωση των Ιδίων μετοχών που αποφασίσθηκε εντός του 2018, προήλθε μείωση της Διαφοράς υπέρ το άρτιο ποσού € 1.225 χιλ. Παράλληλα μείωση ποσού € 59.238 χιλ. επήλθε από την αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός του 2018, με την κεφαλαιοποίηση της Διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Μετά τις ανωτέρω μεταβολές η Διαφορά υπέρ το άρτιο διαμορφώθηκε στο ποσό των € 191.793 χιλ.

30 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Τα αποθεματικά για τις χρήσεις 2018 και 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

Όμιλος	Τακτικό αποθεματικό	Ίδιες μετοχές	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	Αποθεματικό διαφορών από αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών εσόδων/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	7.885	(850)	(1.132)	(9.917)	130	44.210	40.326
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης			(652)	1.444	67		859
Σχηματισμός αποθεματικών	645	-	-	-	-	3.660	4.305
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(2.070)	-	-	-	-	(2.070)
Μεταφορές σε δικαιώματα μειοψηφίας και λοιπές κινήσεις	-	226	(18)	-	(78)	-	130
31η Δεκεμβρίου 2017	8.530	(2.694)	(1.802)	(8.473)	119	47.870	43.550
1 Ιανουαρίου 2018	8.530	(2.694)	(1.802)	(8.473)	119	47.870	43.550
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης			117	(2.251)	(20)		(2.154)
Σχηματισμός αποθεματικών	882	-	-	-	-	4.214	5.096
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(7.755)	-	-	-	-	(7.755)
Ακύρωση ιδίων μετοχών	-	2.694	-	-	-	-	2.694
Μεταφορές σε δικαιώματα μειοψηφίας & λοιπές κινήσεις	-	-	(4)	2	-	-	(2)
31η Δεκεμβρίου 2018	9.412	(7.755)	(1.689)	(10.722)	99	52.084	41.429

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Εταιρεία	Τακτικό αποθεματικό	Ίδιες μετοχές	Αποθεματικά συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής από ενσωμάτωση εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	Αποθεματικό διαφορών από αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών εσόδων/ζημιών από προγράμματα καθορισμένων παροχών	Αποθεματικά αναπτυξιακών και φορολογικών νόμων	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	5.050	(850)	-	(362)	54	13.391	17.283
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης			-	(295)	62		(233)
Σχηματισμός αποθεματικών	-	-	-	-	-	367	367
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(2.070)	-	-	-	-	(2.070)
Μεταφορές/λοιπές κινήσεις	-	227	-	-	-	-	227
31η Δεκεμβρίου 2017	5.050	(2.693)	-	(657)	116	13.758	15.574
1 Ιανουαρίου 2018	5.050	(2.693)	-	(657)	116	13.758	15.574
Αποτελέσματα από λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης			-	(125)	(20)		(145)
Σχηματισμός αποθεματικών	-	-	-	-	-	420	420
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(7.755)	-	-	-	-	(7.755)
Ακύρωση ιδίων μετοχών	-	2.694	-	-	-	-	2.694
31η Δεκεμβρίου 2018	5.050	(7.754)	-	(782)	96	14.178	10.788

31 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αποδίδονται στους μετόχους της μητρικής με το σταθμισμένο μέσο αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία, ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Καθαρά κέρδη αποδοτέα στους μετόχους της μητρικής	44.864	37.089	21.040	12.469
Μέσος σταθμικός αριθμός μετοχών	112.601.534	104.700.123	112.601.534	104.700.123
Κέρδη ανά μετοχή	0,3984	0,3542	-	-

32 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής ανερχόταν σε 29% για τη χρήση 2018 και 2017. Με άρθρο 23 του Νόμου 4579/2018 οι συντελεστές του φόρου εισοδήματος μειώνονται σταδιακά σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019, σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020, σε είκοσι έξι τοις εκατό (26%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 και σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και έπειτα. Ο πραγματικός τελικός φορολογικός συντελεστής διαφέρει από τον ονομαστικό. Στην διαμόρφωση του πραγματικού φορολογικού συντελεστή επιδρούν διάφοροι παράγοντες, σημαντικότεροι των οποίων είναι η μη φορολογική έκπτωση ορισμένων δαπανών, οι διαφορές συντελεστών απόσβεσης που προκύπτουν μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του παγίου και των συντελεστών που ορίζονται από τον Κ.Ν.4172/2013 και η δυνατότητα των εταιρειών να σχηματίζουν αφορολόγητες εκπτώσεις και αφορολόγητα αποθεματικά.

Ο φόρος εισοδήματος στις συνημμένες ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, αναλύεται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Τρέχων φόρος	12.099	14.478	237	5.401
Σύνολο δαπάνης τρέχοντος φόρου	12.099	14.478	237	5.401
Δαπάνη αναβαλλόμενου φόρου	3.259	5.417	556	508
Σύνολο	15.358	19.895	793	5.909

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη προ φόρων	62.411	57.015	21.833	18.378
Ονομαστικός φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%
Φόρος εισοδήματος βάση του ισχύοντος ονομαστικού φορολογικού συντελεστή	18.099	16.534	6.332	5.330
<i>Προσαρμογές για:</i>				
Φόρος προηγούμενων χρήσεων & Πρόσθετοι φόροι	80	(132)	68	(132)
Διαφορά φορολογικού συντελεστή εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	2.001	(1.153)	-	-
Επίδραση διαφοράς φορολογικού συντελεστή	(4.882)	-	(704)	-
Μεταβολή ανακτήσιμων φορολογικών ζημιών	2.805	3.275	-	-
Λοιπά αφορολόγητα έσοδα - έξοδα	(5.844)	(477)	(5.321)	(1.292)
Λοιπές μόνιμες φορολογικές διαφορές - μη εκπιπτόμενες δαπάνες	3.099	2.156	418	2.020
Λοιπά	-	(308)	-	(17)
Πραγματική δαπάνη φόρου	15.358	19.895	793	5.910
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	24,61%	34,89%	3,63%	32,16%

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημίες που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου.

Στην περίπτωση αυτή είναι πιθανόν να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις. Οι φορολογικές ζημίες, στο βαθμό που γίνονται αποδεκτές από τις φορολογικές αρχές, μπορούν να συμψηφίσουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη για διάστημα πέντε ετών από το έτος που προέκυψαν.

Κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 2238/1994 (ανέλεγκτες υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), β) της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 2859/2000 (ανέλεγκτες υποθέσεις Φ.Π.Α. και γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2523/1997 (επιβολή προστίμων για υποθέσεις φορολογίας εισοδήματος), το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή του φόρου για τις χρήσεις μέχρι και το 2012 έχει παραγραφεί μέχρι την 31/12/2018, με την επιφύλαξη ειδικών ή εξαιρετικών διατάξεων που τυχόν προβλέπουν μεγαλύτερη προθεσμία παραγραφής και υπό τις προϋποθέσεις που αυτές ορίζουν. Εξαίρεση σε αυτό αποτελεί η Τέρνα Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ στην οποία έχει κοινοποιηθεί εντολή μερικού φορολογικού ελέγχου παρατείνοντας το δικαίωμα του Δημοσίου για επιβολή φόρου για τη χρήση 2012.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείπει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Πέραν αυτών, κατά πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, ελλείπει υφισταμένης στον Κώδικα Νόμων περί Τελών Χαρτοσήμου διατάξεως περί παραγραφής, η σχετική αξίωση του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου υπόκειται στην κατά το άρθρο 249 του Αστικού Κώδικα εικοσαετή παραγραφή.

Για τις χρήσεις που έληξαν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και παραμένουν φορολογικά ανέλεγκτες, από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές ή και από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή της Εταιρείας, η εκτίμησή μας είναι ότι οι φόροι που ενδεχομένως προκύπτουν δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές/οικονομικές καταστάσεις.

Η μητρική Εταιρεία, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Την 28^η Δεκεμβρίου 2015, η Εταιρεία έλαβε εντολή ελέγχου για τακτικό φορολογικό έλεγχο από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2009 και 2010. Ωστόσο από την ΠΟΛ. 1208/20.12.2017, με την οποία έγινε αποδεκτή από το Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. η υπ' αριθμό 268/2017 Γνωμοδότηση της Α' Τακτικής Ολομέλειας του ΝΣΚ, προκύπτει ότι για τις χρήσεις 2008 έως 2010 δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης πράξεων προσδιορισμού φόρου και προστίμου σε εκκρεμείς υποθέσεις ελέγχου, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 3 του άρθ. 36 του ΚΦΔ, σε συνδυασμό με τη διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 11 του άρθ. 72. Η διαχειριστική χρήση 2011, θεωρείται με βάση το γενικό κανόνα παραγεγραμμένη. Για τις χρήσεις 2012 και 2013, η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά με βάση την ΠΟΛ 1159/26/7/2011 και για τις χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 με βάση το άρθρο 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013, για τις οποίες εκκρεμεί η οριστικοποίηση του ελέγχου από το Υπουργείο Οικονομικών. Για τη χρήση 2018, η Εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013. Ο έλεγχος έχει ξεκινήσει και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018. Ο εν λόγω έλεγχος δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν ενσωματωθεί στις Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς η εταιρεία έχει σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις.

Επιπλέον, από την 18η Ιουλίου 2017, η εταιρεία έλαβε εντολή μερικού επιτόπιου φορολογικού ελέγχου για τη χρήση 2012 και μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, ο εν λόγω έλεγχος δεν έχει ξεκινήσει.

Κατά την ημερομηνία της σύνταξης των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις (περιλαμβανομένης της χρήσης 2018) των εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται στην σημείωση 5.

Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η Εταιρεία και ο Όμιλος διατηρούν αφορολόγητα αποθεματικά συνολικού ύψους € 12.781 χιλ. και € 38.098 χιλ., αντίστοιχα, τα οποία σε περίπτωση διαθέσεως ή κεφαλαιοποιήσεως θα φορολογηθούν με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή και υπό τις κατά περίπτωση διατάξεις των οικείων αναπτυξιακών νόμων. Στο άμεσο μέλλον ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα εν λόγω αποθεματικά.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τον αναμενόμενο ισχύοντα φορολογικό συντελεστή κατά τον χρόνο ωρίμανσης της φορολογικής απαίτησης/υποχρέωσης:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Απαίτηση από αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος	6.666	6.651	-	-
Υποχρέωση από αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος	(23.010)	(19.824)	(1.953)	(1.405)
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	(16.344)	(13.173)	(1.953)	(1.405)
Υπόλοιπο Έναρξης	(13.173)	(7.304)	(1.406)	(993)
Χρέωση αναγνωρισμένη στα αποτελέσματα	(3.259)	(5.416)	(556)	(508)
(Χρέωση)/ Πίστωση αναγνωρισμένη στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	65	(443)	8	95
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	22	(10)	-	-
Υπόλοιπο Τέλους	(16.344)	(13.173)	(1.953)	(1.406)

Η επίδραση από την μείωση των φορολογικών συντελεστών που επέφερε το άρθρο 23 του Νόμου 4579/2018 ανήλθε σε έσοδο € 4.882 χιλ. για τον Όμιλο και € 704 χιλ. για την Εταιρεία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις των χρήσεων 2018 και 2017, καθώς και η επίδραση του αναβαλλόμενου φόρου στα αποτελέσματα, στην ενοποιημένη και ατομική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, αναλύονται ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	1/1/2018	Καθαρά κέρδη χρήσης (Χρέωση)/ Πίστωση	Λοιπά συνολικά εισοδήματα (Χρέωση)/ Πίστωση	31/12/2018
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / (Υποχρέωση)				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	118	(10)	15	123
Λοιπές προβλέψεις	1.360	(77)	-	1.283
Επιχορηγήσεις	(1.383)	1.208	-	(175)
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	1.190	-	49	1.239
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	111	19	-	130
Εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	3.419	(4.767)	-	(1.348)
Απομειώσεις συμμετοχών	2.273	(1.723)	-	550
Δάνεια	2.177	(167)	23	2.033
Ενσώματα Πάγια	(25.279)	3.007	-	(22.272)
Ασώματα Πάγια	5.911	(1.496)	-	4.415
Λοιπά	(3.070)	747	-	(2.323)
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών/λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(3.259)	87	
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος υποχρέωση		(13.173)		(16.344)

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ	1/1/2017	Καθαρά κέρδη χρήσης (Χρέωση)/ Πίστωση	Λοιπά συνολικά εισοδήματα (Χρέωση)/ Πίστωση	31/12/2017
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / (Υποχρέωση)				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	134	11	(27)	118
Λοιπές προβλέψεις	1.494	(133)	-	1.361
Επιχορηγήσεις	717	(2.100)	-	(1.383)
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	3.637	-	(417)	3.220
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	110	1	-	111
Εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	3.558	(2.170)	-	1.388
Απομειώσεις συμμετοχών	-	2.273	-	2.273
Δάνεια	1.352	834	(9)	2.177
Ενσώματα Πάγια	(23.895)	(1.384)	-	(25.279)
Ασώματα Πάγια	6.046	(135)	-	5.911
Λοιπά	(457)	(2.614)	-	(3.071)
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών/λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(5.417)	(453)	
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος υποχρέωση	(7.304)			(13.173)
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1/1/2018	Καθαρά κέρδη χρήσης (Χρέωση)/ Πίστωση	Λοιπά συνολικά εισοδήματα (Χρέωση)/ Πίστωση	31/12/2018
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / (Υποχρέωση)				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	96	(9)	15	102
Λοιπές προβλέψεις	925	(83)	-	842
Επιχορηγήσεις	130	469	-	599
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	268	-	(7)	261
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	92	19	-	111
Εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	3.733	(4.273)	-	(540)
Απομειώσεις συμμετοχών	2.273	288	-	2.561
Δάνεια	(99)	30	-	(69)
Ενσώματα Πάγια	(6.598)	762	-	(5.836)
Ασώματα Πάγια	-	16	-	16
Λοιπά	(2.225)	2.225	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών/λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(556)	8	
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος υποχρέωση	(1.405)			(1.953)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	1/1/2017	Καθαρά κέρδη χρήσης (Χρέωση)/ Πίστωση	Λοιπά συνολικά εισοδήματα (Χρέωση)/ Πίστωση	31/12/2017
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση / (Υποχρέωση)				
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	107	15	(25)	97
Λοιπές προβλέψεις	1.019	(95)	-	924
Επιχορηγήσεις	409	(279)	-	130
Αντιστάθμιση κινδύνου ταμειακών ροών	147	-	121	268
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	110	(18)	-	92
Εμπορικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις από συμβάσεις με πελάτες	3.557	176	-	3.733
Απομειώσεις συμμετοχών	-	2.273	-	2.273
Δάνεια	(117)	19	-	(98)
Ενσώματα Πάγια	(5.943)	(655)	-	(6.598)
Λοιπά	(282)	(1.944)	-	(2.226)
Αναβαλλόμενος φόρος καθαρών κερδών/λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(508)	96	
Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος υποχρέωση	(993)			(1.405)

33 ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο κύκλος εργασιών ης χρήσεως, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αναλύεται ως εξής:

Κύκλος εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά είδος

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
<u>Έσοδα τομέα κατασκευαστικών υπηρεσιών</u>				
Οδικά	8.614	30.089	8.614	30.089
Σιδηροδρομικά	3.833	806	3.833	806
Οικοδομικά	(67)	3.068	(67)	3.068
Ηλεκτρομηχανολογικά	43	2.859	43	2.859
Βιομηχανικά	1.925	246	30.799	3.035
Ενεργειακά ΑΠΕ	74	-	11.268	20.601
Λοιπές υπηρεσίες τομέα κατασκευαστικών υπηρεσιών (πλην μισθώσεων)	-	62	-	62
	14.422	38.747	54.490	62.137

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
<u>Έσοδα τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ</u>				
Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	197.906	167.096	19.501	18.594
Έσοδο φορολογικών ωφελημάτων (PTCs) (Σημ. 25)	12.217	1.095	-	-
Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικά εργαστάσια	6.182	4.617	3.148	2.949
Επισκευές & συντηρήσεις εγκαταστάσεων ΑΠΕ	31	-	5.455	4.550
Λοιπά έσοδα τομέα ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ (πλην μισθώσεων)	-	216	-	216
	216.336	173.024	28.104	26.309

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
<u>Έσοδα τομέα εκμετάλλευσης παραχωρήσεων</u>				
Έσοδα από κατασκευή μονάδων επεξεργασίας απορριμάτων	30.897	2.930	-	-
Έσοδα από εγκατάσταση συστήματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου	75	39.817	-	1.077
Έσοδα από λειτουργία συστήματος ηλεκτρονικού εισιτηρίου	10.620	8.394	1.818	531
	41.592	51.141	1.818	1.608

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
<u>Έσοδα τομέα παραγωγής θερμοηλεκτρικής ενέργειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας</u>				
Εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας	19.702	13.623	13.889	6.121
	19.702	13.623	13.889	6.121

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	292.052	276.535	98.301	96.175

Ανάλυση κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά χρόνο αναγνώρισης του εσόδου

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Μεταβιβάσεις αγαθών σε δεδομένη χρονική στιγμή	210.410	163.452	34.721	27.880
Υπηρεσίες που παρέχονται σε δεδομένη χρονική στιγμή	2.325	-	2.356	-
Υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου	79.317	113.083	61.224	68.295
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	292.052	276.535	98.301	96.175

Ανάλυση κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά είδος λειτουργικού κινδύνου σύμβασης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Συμβάσεις κλειστού τιμήματος	278.171	237.788	44.350	34.038
Συμβάσεις κόστους πλέον ποσοστού κέρδους	13.881	38.747	53.951	62.137
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	292.052	276.535	98.301	96.175

Ανάλυση κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες κατά διάρκεια σύμβασης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Μακροπρόθεσμες συμβάσεις	248.762	262.912	56.307	63.805
Βραχυπρόθεσμες συμβάσεις	43.290	13.623	41.994	32.370
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	292.052	276.535	98.301	96.175

Χρονική ανάλυση αναμενόμενης εκτέλεσης ανεκτέλεστου μέρους συμβάσεων με πελάτες

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1- 31/12/2017
1 έτος	61.472	14.419	66.933	45.085
1-5 έτη	57.465	6.731	58.137	12.639
Σύνολο κύκλου εργασιών από συμβάσεις με πελάτες	118.937	21.150	125.070	57.724

34 ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ, ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ-ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το κόστος πωλήσεων, τα έξοδα διοίκησης, ερευνών και ανάπτυξης την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ				
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	3.644	3.135	3.490	3.155
Αμοιβές συμβούλων	129	386	113	352
Αμοιβές και έξοδα τρίτων (μηχανικών, λογιστών, δικηγόρων)	20.463	10.036	8.450	2.348
Αμοιβές και έξοδα λοιπών τρίτων	2.804	2.188	4.539	1.627
Υλικά και έξοδα κατασκευών - Κόστος πώλησης εμπορίας ενέργειας	30.669	21.894	26.809	18.451
Μισθώσεις	1.499	1.218	1.533	1.192
Επισκευές Συντηρήσεις	20.345	15.684	2.933	2.069
Υπεργολάβοι	12.337	47.788	16.664	17.783
Αποσβέσεις	55.350	45.809	6.003	6.107
Παροχές τρίτων	1.906	2.155	345	431
Εισφορές σε ΟΤΑ	11.785	6.773	1.092	995
Έξοδα μεταφορών	1.705	969	2.645	3.969
Ασφάλιστρα	3.793	3.043	603	546
Λοιπά	2.016	1.332	267	491
Σύνολο	168.445	162.410	75.486	59.516
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ				
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	4.208	3.077	2.384	1.640
Αμοιβές συμβούλων	727	1.539	-	331
Αμοιβές και έξοδα τρίτων (μηχανικών, λογιστών, δικηγόρων)	4.639	1.383	4.191	1.338
Αμοιβές και έξοδα λοιπών τρίτων	1.617	1.594	-	889
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών – τακτικοί έλεγχοι	469	947	71	72
Αμοιβές λοιπών υπηρεσιών από ελεγκτικές εταιρείες	192	147	42	56
Συνδρομές	559	541	433	402
Μισθώσεις	616	613	315	321
Αποσβέσεις	205	198	116	107
Έξοδα ταξιδίων και προβολής	711	993	559	720
Παροχές τρίτων	186	255	119	141
Αμοιβές Δ.Σ.	473	18	473	15
Ασφάλιστρα	136	139	53	53
Λοιπά	1.651	2.755	823	1.640
Σύνολο	16.389	14.199	9.579	7.725

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, στα έξοδα της χρήσης που αναλύονται στο κονδύλι «Αμοιβές λοιπών υπηρεσιών από ελεγκτικές εταιρείες» περιλαμβάνονται αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή του Ομίλου και του ελεγκτικού γραφείου ποσού € 23 χιλ. για τον Όμιλο € 13 χιλ. για την Εταιρεία, που αφορούν σε επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες (εξαιρουμένων των υπηρεσιών του υποχρεωτικού και του φορολογικού ελέγχου).

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ				
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	11	-	11	-
Αμοιβές συμβούλων	817	57	729	57
Αμοιβές και έξοδα τρίτων (μηχανικών, λογιστών, δικηγόρων)	55	858	40	858
Επιστημονικοί/ Εργαστηριακοί έλεγχοι	-	2	-	2
Παροχές τρίτων	52	25	51	24
Αποσβέσεις	69	105	69	105
Έξοδα ταξιδίων και προβολής	21	126	21	126
Λοιπά	35	13	34	13
Σύνολο	1.060	1.186	955	1.185

35 ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα λοιπά έσοδα/(έξοδα) της χρήσεως, στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, αναλύονται ως εξής:

Λοιπά έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Μεταβολή της εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων	29	-	29	-
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	7.862	7.901	1.259	1.205
Εσοδα από μίσθωση μηχανημάτων	10	67	10	67
Εσοδα από μίσθωση ακινήτου	14	18	33	24
Λοιπές υπηρεσίες	-	3	-	-
Λοιπά έσοδα	1.858	1.598	1.002	1.038
Απόσβεση φορολογικών ωφελημάτων (Σημ. 25)	3.262	2.662	-	-
Εσοδα από ασφαλιστικές αποζημιώσεις	1.756	2.279	974	973
Κέρδος από πώληση Συμμετοχών και χρεογράφων	-	7	-	-
Εσοδα από μερίσματα	-	-	16.514	5.236
Κέρδη από πωλήσεις παγίων	1.077	1	1.010	-
Συναλλαγματικές διαφορές (πιστωτικές)	1.922	-	1	-
Σύνολο λοιπών εσόδων	17.790	14.536	20.832	8.543

Λοιπά έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Μεταβολή της εύλογης αξίας επενδυτικών ακινήτων	-	(21)	-	(21)
Απομειώσεις	(4.001)	(2.534)	(65)	(7.957)
Ζημιές από πωλήσεις παγίων	(15)	(167)	-	(167)
Ζημιές από πώληση Συμμετοχών και χρεογράφων	-	-	-	(7)
Λοιπά έξοδα	(1.614)	(1.192)	(654)	(589)
Εκτακτη Εισφορά Ν. 4093/2012	(207)	-	(79)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(44)	(4.021)	-	-
Σύνολο λοιπών εξόδων	(5.881)	(7.935)	(798)	(8.741)
Σύνολο λοιπών εσόδων/(εξόδων)	11.909	6.601	20.034	(198)

Την χρήση 2018, στο κονδύλι «Απομειώσεις» περιλαμβάνεται ποσό € 4.001 χιλ. για τον Όμιλο που αφορά απομειώσεις ασώματων παγίων στοιχείων και ενσώματων παγίων στοιχείων ύψους € 251 χιλ. και € 896 χιλ.

αντίστοιχα, απομειώσεις αποθεμάτων ύψους € 116 χιλ., ανακτήσεις απομειώσεων λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 67 χιλ. (Σημ.14), απομειώσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού-παραχωρήσεις κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 144 χιλ. (Σημ.15), απομειώσεις εμπορικών απαιτήσεων κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 2.757 χιλ. (Σημ.17) και ανακτήσεις απομειώσεων προκαταβολών και λοιπών απαιτήσεων κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 96 χιλ. (Σημ.17).

Οι απομειώσεις ύψους € 63 χιλ. για την Εταιρεία αφορούν απομειώσεις αποθεμάτων ύψους € 116 χιλ., απομειώσεις λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 8 χιλ. (Σημ.14), απομειώσεις εμπορικών απαιτήσεων κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 28 χιλ. (Σημ.17) και ανακτήσεις απομειώσεων προκαταβολών και λοιπών απαιτήσεων κατά ΔΠΧΑ 9 ύψους € 87 χιλ. (Σημ.17).

Στο κονδύλι Λοιπά Έξοδα περιλαμβάνονται € 491 χιλ. τα οποία προέκυψαν από διαδικασία επίλυσης διαφοράς με διαιτησία κατά της θυγατρικής εταιρείας Ενεργειακή Σερβουνίου Α.Ε, έξοδα από φόρους τέλη και λοιπές προσαυξήσεις ύψους 470 χιλ..

Την χρήση 2017, στο κονδύλι «Απομειώσεις» περιλαμβάνεται ποσό € 2.340 χιλ. για τον Όμιλο που αφορά Απομείωση αξίας αδειών πάρκων (βλέπε Σημ.7). Επιπρόσθετα, την χρήση 2017, στο κονδύλι «Απομειώσεις» περιλαμβάνονται ποσά € 6.560 χιλ. και € 1.263 χιλ. για την Εταιρεία που αφορούν την απομείωση της συμμετοχής της στην θυγατρική εταιρεία VALE PLUS LTD και την απομείωση της συμμετοχής της στη συγγενή Εταιρεία ΕΝ.ΕΡ.ΜΕΛ Α.Ε. αντίστοιχα (βλέπε Σημ.10 και 11).

36 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ)

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Τόκοι Μακροπρόθεσμων Δανείων	(43.378)	(39.115)	(12.193)	(11.758)
Τόκοι Βραχυπρόθεσμων Δανείων	(1.455)	(1.497)	(183)	(196)
Τόκοι επιχορηγήσεων προς επιστροφή	(27)	(27)	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος tax equity investor (Σημ.25)	(12.627)	(2.796)	-	-
Εξοδα Τραπεζών και άλλα έξοδα	(4.873)	(6.359)	(1.321)	(2.285)
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(62.360)	(49.794)	(13.697)	(14.239)
Τόκοι από καταθέσεις όψεως	299	799	18	6
Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων	613	378	613	378
Άλλα Χρηματοοικονομικά Έσοδα	4.241	1.392	4.490	4.682
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	5.153	2.569	5.121	5.066
Καθαρά χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	(57.207)	(47.225)	(9.173)	(6.501)

37 ΚΟΣΤΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ

Οι αμοιβές προσωπικού και ο μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Μισθοί και Παρεπόμενες παροχές ημερομισθίων	580	324	566	517
Μισθοί και Παρεπόμενες παροχές υπαλλήλων	5.662	4.725	3.869	3.226
Εισφορές Ασφαλιστικών Ταμείων	1.484	1.100	1.319	1.007
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	144	68	135	51
Σύνολο	7.870	6.217	5.889	4.801
Μέσος Όρος Εργαζομένων				
Εργάτες	43	40	32	34
Υπάλληλοι	214	209	98	101

38 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη για την περίοδο 01/01 - 31/12/2018 και 01/01-31/12/2017, καθώς και τα υπόλοιπα απαιτήσεων και υποχρεώσεων που έχουν προκύψει από τέτοιες συναλλαγές κατά την 31η/12/2018 και 31η/12/2017, έχουν ως εξής:

Περίοδος 1/1-31/12/2018	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
			Χρεωστικά	Πιστωτικά			Χρεωστικά	Πιστωτικά
Συνδεδεμένο μέρος	Πωλήσεις	Αγορές	Υπόλοιπα	Υπόλοιπα	Πωλήσεις	Αγορές	Υπόλοιπα	Υπόλοιπα
Θυγατρικές	-	-	-	-	59.763	9.867	149.589	124.941
Μητρική	21	269	-	13.096	21	269	-	13.096
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.706	2.744	6.166	1.931	360	1.142	5.584	1.349
Βασικά διοικητικά στελέχη	-	1.678	-	331	-	1.190	-	91

Περίοδος 1/1-31/12/2017	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
			Χρεωστικά	Πιστωτικά			Χρεωστικά	Πιστωτικά
Συνδεδεμένο μέρος	Πωλήσεις	Αγορές	Υπόλοιπα	Υπόλοιπα	Πωλήσεις	Αγορές	Υπόλοιπα	Υπόλοιπα
Θυγατρικές	-	-	-	-	37.919	6.878	111.482	112.903
Μητρική	56	276	2.673	-	56	276	2.673	-
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	34.251	2.569	14.563	1.743	30.888	1.171	13.824	1.549
Βασικά διοικητικά στελέχη	-	1.020	-	529	-	507	-	12

Αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών της Εταιρείας: Οι αποδοχές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανώτατων στελεχών του Ομίλου και της Εταιρείας που αναγνωρίστηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 έχουν ως κάτωθι:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	487	94	487	-
Αποδοχές στελεχών που περιλαμβάνονται στα εκτελεστικά μέλη του ΔΣ	1.191	926	703	507
	1.678	1.020	1.190	507

39 ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές της αγοράς κτλ), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους που σχετίζονται με πολιτικές και οικονομικές συνθήκες καθώς και με τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας και τις εξελίξεις στην Ελλάδα. Επίσης, σε κινδύνους που σχετίζονται με αλλαγές στη νομοθεσία ή σε κανονισμούς καθώς επίσης και στις συχνές τροποποιήσεις του φορολογικού συστήματος στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από τις οικονομικές υπηρεσίες του Ομίλου. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, δικαιώματα υπερανάληψης σε τράπεζες, βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα υψηλής ρευστότητας διαπραγματεύσιμα στην χρηματαγορά, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια από και προς τις θυγατρικές, τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κοινοπραξίες, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Συναλλαγματικός είναι ο κίνδυνος, όπως η εύλογη αξία ή μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα υπόκεινται σε διακύμανση λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Αυτό το είδος κινδύνου μπορεί να προκύψει, για τον Όμιλο, από συνομολογημένες σε ξένο νόμισμα συναλλαγές, με χώρες εκτός Ευρωζώνης και χώρες που δεν έχουν συνδέσει το νόμισμά τους με το ευρώ. Οι συναλλαγές αφορούν κυρίως σε αγορές παγίων και αποθεμάτων, σε εμπορικές πωλήσεις, επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, σε δανεισμό, καθώς και σε καθαρές επενδύσεις σε οικονομικές οντότητες του εξωτερικού. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω θυγατρικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, στην Κύπρο, την Ανατολική Ευρώπη και την Βόρεια Αμερική και συνεπώς είναι δυνατό να εκτεθεί σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι υφιστάμενες δραστηριότητες του Ομίλου στο εξωτερικό αφορούν σε έργα παραγωγής ενέργειας και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας.

Σχετικά με τα έργα σε χώρες όπως η Βουλγαρία, οι συμβατικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις συνομολογούνται είτε σε ευρώ ή σε τοπικό νόμισμα (το οποίο είναι συνδεδεμένο με το ευρώ) και επομένως η έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο είναι περιορισμένη.

Η ανάπτυξη όμως ενεργειακών έργων καθώς και η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας σε άλλες χώρες όπως η Πολωνία, οι ΗΠΑ, η Σερβία και η FYROM, όπου το τοπικό νόμισμα μεταβάλλεται σε σχέση με το ευρώ μπορεί να οδηγήσει σε συναλλαγματικές διαφορές και έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο από την μεταβολή της ισοτιμίας του δολαρίου ΗΠΑ (USD), του Πολωνικού ζλότου (PLN), του Σερβικού δηναρίου (RSD) και του δηναρίου (MKD) της FYROM έναντι του ευρώ. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί φυσικές μεθόδους αντιστάθμισης του συναλλαγματικού κινδύνου στις χώρες που δραστηριοποιείται δανειζόμενος εν μέρει στο τοπικό νόμισμα αντισταθμίζοντας έτσι τον συναλλαγματικό κίνδυνο από τις απαιτήσεις του.

Ονομαστικά ποσά

Κυκλοφορούντα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Κυκλοφορούσες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Σύνολο

Μη Κυκλοφορούντα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Μη Κυκλοφορούσες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Σύνολο**Ονομαστικά ποσά**

Κυκλοφορούντα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Κυκλοφορούσες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Σύνολο

Μη Κυκλοφορούντα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Μη Κυκλοφορούσες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Σύνολο

2018			
USD	MKD	RSD	PLN
49.641	3.966	5.589	12.696
(36.990)	(3.387)	(4.201)	(20.400)
12.652	579	1.387	(7.704)
29.980	-	10	2
(421.729)	-	-	(57.666)
(391.749)	-	10	(57.663)
2017			
USD	MKD	RSD	PLN
27.122	998	1.812	15.977
(38.392)	(650)	(760)	(22.943)
(11.270)	348	1.052	(6.966)
23.430	-	10	3
(324.415)	(94)	-	(60.821)
(300.984)	(94)	10	(60.818)

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μέσω από την επίδρασή τους στα νομισματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για τα ανωτέρω νομίσματα εξετάσαμε την ευαισθησία σε μια μεταβολή 10%.

	2018							
	USD		MKD		RSD		PLN	
	10%	(10%)	10%	(10%)	10%	(10%)	10%	(10%)
Ονομαστικά ποσά								
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη προ φόρων	256	(256)	-	-	-	-	15	(15)
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	(37.910)	37.910	58	(58)	140	(140)	(6.464)	6.464
	2017							
	USD		MKD		RSD		PLN	
	10%	(10%)	10%	(10%)	10%	(10%)	10%	(10%)
Ονομαστικά ποσά								
Επίδραση στα Καθαρά κέρδη προ φόρων	232	(232)	-	-	-	-	71	(71)
Επίδραση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	(31.223)	31.223	25	(25)	106	(106)	(6.778)	6.778

Για τη διαχείριση αυτής της κατηγορίας κινδύνου, η Διοίκηση και το τμήμα χρηματοοικονομικής διαχείρισης του Ομίλου φροντίζει ώστε, κατά το μέγιστο δυνατόν οι απαιτήσεις (έσοδα) και οι υποχρεώσεις (δαπάνες), να συνομολογούνται σε ευρώ ή σε νομίσματα που έχουν σταθερή ισοτιμία με το ευρώ ή στο ίδιο νόμισμα ώστε να αντικρίζονται μεταξύ τους.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής τα μακροπρόθεσμα δάνεια που λαμβάνει ο Όμιλος είτε φέρουν σταθερό επιτόκιο είτε αντισταθμίζονται για το σύνολο σχεδόν της διάρκειάς τους. Έτσι το 39,8 % του μακροπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου αναφέρεται σε δάνεια σταθερού επιτοκίου, το 23,5 % αναφέρεται σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου που έχουν αντισταθμιστεί μέσω παραγώγων με τα οποία ανταλλάσσονται μελλοντικές πληρωμές σταθερού επιτοκίου έναντι εισπράξεων κυμαινόμενου επιτοκίου, ενώ το 36,7 % σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου με βάση κατά περίπτωση το euribor ή το wibor (Σημ. 20 & 21).

Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου αντίθετα είναι σε κυμαινόμενο επιτόκιο (Σημ. 28). Σημειώνεται ότι πολιτική του Ομίλου είναι να μετατρέπει το βραχυπρόθεσμο δανεισμό σε μακροπρόθεσμο όταν το Αιολικό Πάρκο του οποίου η κατασκευή χρηματοδοτείται έχει ολοκληρωθεί. Το υπόλοιπο του βραχυπρόθεσμου δανεισμού του Ομίλου κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε € 43.989 χιλ.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης έναντι του βραχυπρόθεσμου δανεισμού και των καταθέσεων του Ομίλου, σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +20% –20% (2017: +/-20% επίσης). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς και μέχρι σήμερα παρουσιάζονται σταθερές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Ποσά σε χιλ. €	2018		2017	
	20%	(20%)	20%	(20%)
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους - Όμιλος	(119)	119	(109)	109
Αποτέλεσμα χρήσης μετά από φόρους - Εταιρεία	(70)	70	(71)	71

Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε άλλους κινδύνους τιμών επιτοκίων.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Όμιλος, για τα χρηματοοικονομικά του περιουσιακά μέσα δεν εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς .

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Πιστωτικός είναι ο κίνδυνος του ότι το αντισυμβαλλόμενο μέρος σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο θα προκαλέσει ζημία στο άλλο μέρος αποτυγχάνοντας να εξοφλήσει την σχετική υποχρέωση.

Ο Όμιλος ελέγχει διαρκώς τις απαιτήσεις του και ενσωματώνει τις προκύπτουσες πληροφορίες στον πιστωτικό του έλεγχο.

Το σύνολο των απαιτήσεων του ενεργειακού κλάδου αφορά στον ευρύτερο Δημόσιο τομέα στο εσωτερικό (συμπεριλαμβανομένων του ΛΑΓΗΕ και του ΔΕΔΔΗΕ) και στο εξωτερικό, ενώ το ίδιο ισχύει και για το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων του κατασκευαστικού κλάδου.

Ο Όμιλος παραδοσιακά, λόγω της φύσεως των εργασιών του, δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από εμπορικές απαιτήσεις, εκτός από καθυστερήσεις των εισπράξεων από τον ΛΑΓΗΕ, που μπορούν να περιοριστούν σημαντικά με την εφαρμογή του Ν.4254/14.

Ο πιστωτικός-συναλλακτικός κίνδυνος για τα χρηματικά διαθέσιμα, καθώς και για τις λοιπές απαιτήσεις είναι χαμηλός δεδομένου ότι οι συναλλασσόμενοι είναι τράπεζες με υψηλής ποιότητας κεφαλαιακή διάρθρωση, το Δημόσιο ή εταιρείες του ευρύτερου Δημόσιου τομέα ή ισχυροί επιχειρηματικοί όμιλοι.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί οι απαραίτητες απομειώσεις είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας.

Τα ποσά που αντιπροσωπεύουν την μέγιστη έκθεση στον κίνδυνο αυτό στο τέλος της τρέχουσας και της συγκριτικής περιόδου είναι η τρέχουσα αξία αυτών των κονδυλίων στις αντίστοιχες περιόδους. Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος της Εταιρείας είναι η έλευση της πιθανότητας χρεοκοπίας του αντισυμβαλλόμενου.

Δεν υφίστανται την 31/12/18 εγγυήσεις και πιστωτικές αναβαθμίσεις (credit enhancements) για την εξασφάλιση του πιστωτικού κινδύνου των ανωτέρω απαιτήσεων, τόσο για την Εταιρεία όσο και για τον Όμιλο.

Δεν υφίστανται την 31/12/18 επισφαλείς χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, τόσο για την Εταιρεία όσο και για τον Όμιλο.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας του με προσεκτική παρακολούθηση των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Η Εταιρεία διατηρεί μετρητά και διαθέσιμα σε τράπεζες για να καλύψει ανάγκες ρευστότητας για περιόδους έως 30 ημερών. Τα κεφάλαια για τις μεσοπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας αποδεσμεύονται από προθεσμιακές καταθέσεις της Εταιρείας.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 για τον Όμιλο της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018		
	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	
	0 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	100.041	359.997	308.412
Λοιπές Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	22.287	73.637	64.466
Υποχρεώσεις από παράγωγα	-	5.540	3.734
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	43.989	-	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	35.677	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	49.729	89	-
Σύνολο	251.723	439.263	376.612

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2017 είχε ως εξής:

	31/12/2017		
	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	
	0 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	97.971	310.763	359.389
Λοιπές Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	25.107	76.298	57.965
Υποχρεώσεις από παράγωγα	-	2.006	2.537
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	13.837	-	-
Εμπορικές Υποχρεώσεις	51.677	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	39.805	169	3.071
Σύνολο	228.397	389.236	422.962

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων μπορούν να κατηγοριοποιηθούν και ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
<u>Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού:</u>		
Δάνεια και απαιτήσεις- Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	33.586	24.677
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία- Λοιπές επενδύσεις	1.823	1.755
	35.409	26.432
<u>Στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού:</u>		
Δάνεια και απαιτήσεις- Εμπορικές απαιτήσεις	77.413	77.584
Δάνεια και απαιτήσεις Προκαταβολές και λοιπές απαιτήσεις	73.153	86.337
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	166.359	201.328
	316.925	365.249
Σύνολο	352.334	391.681
	31/12/2018	31/12/2017
<u>Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις:</u>		
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αναπόσβεστο κόστος- Μακροπρόθεσμα δάνεια	668.409	670.152
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αναπόσβεστο κόστος- Λοιπές Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	138.103	134.263
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στην εύλογη αξία – Υποχρεώσεις από παράγωγα	9.274	4.543
	815.786	808.958
<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις:</u>		
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αναπόσβεστο κόστος- Προμηθευτές	31.731	39.393
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αναπόσβεστο κόστος- Βραχυπρόθεσμα δάνεια	43.989	13.837
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αναπόσβεστο κόστος -Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	122.328	123.078
Υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αναπόσβεστο κόστος -Δεδουλευμένες και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	49.729	36.046
	247.777	212.354
Σύνολο	1.063.563	1.021.312

Στη σημείωση 4.11 παρέχονται αναλυτικότερες επεξηγήσεις για το πώς η κατηγορία των χρηματοοικονομικών μέσων επηρεάζει τη μεταγενέστερη αποτίμηση τους.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Βάσει του ΔΛΠ 7, οι μη ταμειακές μεταβολές για τις οποίες δεν υπάρχει υποχρέωση γνωστοποίησης στις Ταμειακές Ροές, παρουσιάζονται παρακάτω:

	Μακροπρόθεσ μα δάνεια	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	Βραχυπρόθεσμο δάνεια	Συμμετοχικοί τίτλοι εξομειωμένοι με χρηματοοικονομική υποχρέωση	Συμμετοχικοί τίτλοι εξομειωμένοι με χρηματοοικονομική υποχρέωση (βραχυπρόθεσμο μέρος)	Σύνολο
Ποσά σε χιλ. €						
1 Ιανουαρίου 2018	670.152	97.971	13.837	134.263	25.107	941.330
Ταμειακές Ροές :						
- Αποπληρωμές	-	(100.625)	(2.685)	-	(6.157)	(106.714)
- Εισπράξεις	89.519	-	32.558	-	-	122.077
Μη Ταμειακές κινήσεις:	(91.263)	102.694	279	3.840	3.337	18.888
31η Δεκεμβρίου 2018	668.409	100.041	43.989	138.103	22.287	972.829

Ποσά σε χιλ. €	Μακροπρόθεσ μα δάνεια	Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες την επόμενη χρήση	Βραχυπρόθεσμα δάνεια	Συμμετοχικοί τίτλοι εξομειωμένοι με χρηματοοικονομική υποχρέωση	Συμμετοχικοί τίτλοι εξομειωμένοι με χρηματοοικονομική υποχρέωση (βραχυπρόθεσμο μέρος)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	567.175	95.285	5.396	44.567	3.987	716.410
Ταμειακές Ροές :						
- Αποπληρωμές	-	(99.573)	(145.057)	-	(4.598)	(249.229)
- Εισπράξεις	212.994	-	153.307	127.882	-	494.183
Μη Ταμειακές κινήσεις:	(110.017)	102.260	192	(38.187)	25.718	(20.035)
31η Δεκεμβρίου 2017	670.152	97.971	13.837	134.263	25.107	941.330

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει ο Όμιλος στο εμπορικό του χαρτοφυλάκιο αποτελούν τα μόνα χρηματοοικονομικά μέσα που κατά την 31/12/2018 επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναγνωρισθέντα απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια της χρήσης 2018 περιλαμβάνεται ποσό € 2.300 χιλ. ζημία το οποίο έχει καταχωρηθεί στα αποθεματικά αντιστάθμισης ταμειακών ροών.

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει την αναθεώρηση του ΔΠΧΑ 7 αναφορικά με την ιεράρχηση των στοιχείων που επιμετρούνται σε εύλογη αξία στα ακόλουθα επίπεδα:

- Επίπεδο 1: Τιμές διαπραγμάτευσης σε μια ενεργό αγορά
- Επίπεδο 2: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που βασίζεται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς
- Επίπεδο 3: Τιμές από μοντέλα αποτίμησης που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου εντάσσονται στο επίπεδο 2 και 3.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα του επιπέδου 2 αφορούν σε προθεσμιακές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβόλαια ανταλλαγής εσόδων από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ εκείνα του επιπέδου 3 αφορούν σε δικαιώματα προαίρεσης (collar, swaption) και προθεσμιακά συμβόλαια από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας (physical). Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του, ο Όμιλος χρησιμοποιεί κατάλληλες μεθόδους αποτίμησης ανάλογα με την κατηγορία του χρηματοοικονομικού μέσου. Για τις προθεσμιακές συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων η επιμέτρηση της εύλογης αξίας τους γίνεται με αναφορά στις καμπύλες επιτοκίων της αγοράς, μέσω αποτιμήσεων από πιστωτικά ιδρύματα και σε συνδυασμό με εσωτερική αποτίμηση με χρήση καμπυλών επιτοκίου.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση Χρήσης 2018

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά)

Για τα λοιπά παράγωγα, η εύλογη αξία τους προκύπτει κάνοντας χρήση μελλοντικών τιμών αγοράς και προεξοφλώντας την εκτιμώμενη μελλοντική τους αξία, σε παρούσα αξία.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία αναλύονται την 31/12/2018 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

Ποσά σε χιλ. ευρώ

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες)
Απαιτήσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	2	625	-	289
Απαιτήσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	3	3.304	2.239	(52)
Υποχρεώσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	2	(5.825)	(512)	(754)
Υποχρεώσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	3	(3.449)	(1.151)	(2.188)

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία αναλύονται την 31/12/2017 στα ως άνω επίπεδα ιεράρχησης ως εξής:

Ποσά σε χιλ. ευρώ

Χρηματοοικονομικό στοιχείο	Επίπεδο ιεράρχησης	Εύλογη αξία περιουσιακού στοιχείου/(υποχρέωσης)	Μεταβολή στα Καθαρά κέρδη/(ζημίες)	Μεταβολή στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημίες)
Απαιτήσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	2	312	-	44
Απαιτήσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	3	998	12	
Υποχρεώσεις από παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα	2	(4.543)	-	1.652

Ποσά σε χιλ. ευρώ

	31/12/2018		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3
Υπόλοιπα έναρξης	-	4.231	(998)
Επίδραση από Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα			
- Επίδραση στα αποτελέσματα από αποτίμηση παραγώγων	-	512	(1.088)
- Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα από αποτίμηση παραγώγων	-	465	2.240
- Συναλλαγματικές διαφορές	-	(8)	(8)
Υπόλοιπα λήξης	-	5.200	146

Ποσά σε χιλ. ευρώ	31/12/2017		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3
Υπόλοιπα έναρξης	-	5.887	(1.124)
<i>Επίδραση από Παράγωγα αντιστάθμισης ταμειακών ροών και λοιπά παράγωγα</i>			
- Επίδραση στα αποτελέσματα από αποτίμηση παραγώγων	-	-	(12)
- Επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα από αποτίμηση παραγώγων	-	(1.696)	-
- Συναλλαγματικές διαφορές	-	40	138
Υπόλοιπα λήξης	-	4.231	(998)

40 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα και υπηρεσίες αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.
- να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις αναφορικά με ορισμένες δανειακές συμβάσεις
- να εξασφαλίσει την τήρηση των ελαχίστων ορίων που θέτει η νομοθεσία αναφορικά με την ανάληψη εργοληπτικών κατασκευών

Ο Όμιλος καθορίζει το ύψος του κεφαλαίου αναλογικά με τον κίνδυνο των δραστηριοτήτων, παρακολουθεί τις εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον και την επίδρασή τους στα χαρακτηριστικά κινδύνου, και διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή (σχέση δανεισμού προς κεφάλαια) με την προσαρμογή του ύψους και της διάρκειας του δανεισμού, την έκδοση νέων μετοχών ή την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους, την προσαρμογή του ύψους του μερίσματος ή και την πώληση μεμονωμένων ή ομάδων περιουσιακών στοιχείων.

Ο Όμιλος χρηματοδοτεί την κατασκευή των Αιολικών Πάρκων και των λοιπών έργων του μέσω ενός μείγματος ιδίων κεφαλαίων, τραπεζικού δανεισμού και κρατικών επιχορηγήσεων. Για το σκοπό αυτό ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη Τραπεζικός Δανεισμός προς Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων. Ως Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων ορίζει το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, του τραπεζικού δανεισμού, των τίτλων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο του tax equity investment (Σημ. 25), η αποπληρωμή των οποίων έπεται της εξυπηρέτησης του πρωτογενούς χρέους των αντίστοιχων Αιολικών Πάρκων και διενεργείται μόνο στο βαθμό που υπάρχουν οι απαιτούμενες αποδόσεις από την λειτουργία τους, των κρατικών επιχορηγήσεων μειωμένο κατά το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων που δεν υπόκεινται σε οποιοδήποτε περιορισμό χρήσης ή δέσμευση.

Ο δείκτης κατά το τέλος των χρήσεων 2018 και 2017 έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	31/12/2018	31/12/2017
Τραπεζικός δανεισμός	812.439	781.960
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	391.133	378.749
Τραπεζικός δανεισμός	812.439	781.960
Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις από δευτερογενείς τίτλους	160.390	159.370
Επιχορηγήσεις	141.336	143.294
<u>Μείον:</u>		
Μετρητά	166.359	201.328
Δεσμευμένες καταθέσεις	42.874	41.353
Επιχορηγήσεις προς επιστροφή	(3.024)	(24.594)
Μετρητά και καταθέσεις	206.209	218.087
Κεφάλαια	1.299.089	1.245.286
Τραπεζικός δανεισμός/ Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων	63%	63%

Ο Όμιλος έχει ικανοποιήσει όλες τις σημαντικές συμβατικές του υποχρεώσεις που απορρέουν από τις δανειακές συμβάσεις.

41 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος, για τις ανάγκες χρηματοδότησης νέων έργων τους, συστήνουν πλασματικό ενέχυρο επί του κινητού εξοπλισμού της καθώς και εμπράγματα βάρη (συνήθως προσημείωση υποθήκης) επί ακινήτων κυριότητά τους προς εξασφάλιση των δανειστών.

42 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Κατά τη χρήση 2018 σημειώθηκαν τα ακόλουθα σημαντικά γεγονότα:

1. Στις 9 Φεβρουαρίου 2018 συγκλήθηκε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων και έλαβε τις κάτωθι αποφάσεις:

α. ενέκρινε την εισηγητική πρόταση για την έγκριση της από 20/11/2017 απόφασης του Δ.Σ. περί διακοπής των αγορών ιδίων μετοχών καθώς και για την ακύρωση όλων των ιδίων μετοχών που κατείχε η Εταιρεία ήτοι 4.895.464 μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των € 1.468.639,20.

β. ενέκρινε την εισηγητική πρόταση για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών Μετόχων, κατά το ποσό των € 2.850.000, με καταβολή μετρητών, με την έκδοση 9.500.000 κοινών με ψήφο μετοχών ονομαστικής αξίας € 0,30 εκάστη και τιμή διάθεσης € 4,35 ανά μετοχή, το δε ποσό των τριάντα οκτώ εκατομμυρίων τετρακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (€ 38.475.000) ευρώ να αχθεί σε ειδικό αποθεματικό της Εταιρείας από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιον.

γ. ενέκρινε νέο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών μέχρι την συμπλήρωση του ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας, με κατώτατη τιμή αγοράς τριάντα λεπτά του ευρώ (0,30 €) και ανώτατη τιμή τριάντα ευρώ (30,00 €), η οποία θα πραγματοποιηθεί εντός χρονικού διαστήματος είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, ήτοι το αργότερο μέχρι και την 8η Φεβρουαρίου 2020, και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας για την λήψη των σχετικών αποφάσεων ως προς την έναρξη και λήξη του προγράμματος, τον καθορισμό της τιμής απόκτησης καθώς και την τήρηση όλων των σχετικών με την ως άνω έγκριση νόμιμων διατυπώσεων.

2. Στις 30 Μαρτίου 2018, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων ενέκρινε εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά το ποσό των 25.062.165,92 € με κεφαλαιοποίηση μέρους του ειδικού αποθεματικού από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 0,30 € σε 0,52 € και ταυτόχρονη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των 25.062.165,92 € με αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής από 0,52 € σε 0,30 € και την επιστροφή του ποσού της μείωσης, 0,22 € ανά μετοχή, στους Μετόχους.

3. Υπογραφή Σύμβασης ΣΔΙΤ για το έργο Ολοκληρωμένη Διαχείρισης Απορριμμάτων Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Στις 14 Ιουνίου 2018, υπογράφηκε η σύμβαση του έργου ΣΔΙΤ «Ολοκληρωμένη Διαχείριση Απορριμμάτων Περιφέρειας Πελοποννήσου», μεταξύ της Περιβαλλοντικής Πελοποννήσου Α.Ε., εταιρείας μέλος του Ομίλου ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ και της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Πρόκειται για το μεγαλύτερο έργο ΣΔΙΤ διαχείρισης απορριμμάτων στη χώρα, το οποίο υλοποιεί το μεγαλύτερο μέρος του ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου, ενώ λειτουργεί παράλληλα με τα τοπικά σχέδια ανακύκλωσης στην πηγή των Δήμων. Το ύψος της επένδυσης ανέρχεται σε 168 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 66 εκατ. ευρώ προέρχονται από επιδότηση ΕΣΠΑ. Η σύμβαση προβλέπει την κατασκευή και λειτουργία τριών (3) Μονάδων Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) και ισάριθμων Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) σε Αρκαδία, Μεσσηνία και Λακωνία, καθώς και δύο (2) Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) σε Κορινθία και Αργολίδα, λύνοντας οριστικά το μείζον πρόβλημα των απορριμμάτων στην Πελοπόννησο. Η συνολική διάρκεια της σύμβασης είναι 28 έτη και περιλαμβάνει τη διετή κατασκευαστική περίοδο και την 26ετή περίοδο λειτουργίας. Προβλέπεται, επίσης, η έναρξη μεταβατικής διαχείρισης απορριμμάτων στις εγκαταστάσεις της αναδόχου εταιρείας, από τον 10ο μήνα από την έναρξη ισχύος της σύμβασης.

4. Έναρξη εμπορικής λειτουργίας των Αιολικών Πάρκων: «Ερεσού – Ύψωμα Φούρκα», στο Δήμο Βέροιας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (πρώην Ν. Ημαθίας) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 36 MW και «Λεύκες – Κερασιά» στο Δήμο Κοζάνης της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (πρώην Ν. Κοζάνης) συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 8,4 MW.

5. Έναρξη εμπορικής λειτουργίας της επέκτασης του Αιολικού Πάρκου «Ραχούλα - Πασχαλιές», στο Δήμο Τανάγρας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, εγκατεστημένης ισχύος 6,6 MW.

6. Στις 14/06/2018 υπογράφηκε, μεταξύ της «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ» και της εταιρείας «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΜΑΕ» σύμβαση ομολογιακού δανείου ποσού έως ποσού 13,5 εκ. ευρώ. Λόγω των καθυστερήσεων που προέκυψαν μετά την υπογραφή στις 14/06/2018 της Σύμβασης Σύμπραξης μεταξύ της Περιφέρειας Πελοποννήσου και της θυγατρικής εταιρείας «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΜΑΕ», έχει μετατεθεί χρονικά η ανάλωση της χρηματοδότησης που έλαβε η εταιρεία αυτή από την «ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ».

Αναμένεται άμεσα η ολοκλήρωση από την Περιφέρεια Πελοποννήσου των νόμιμων διαδικασιών για την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων προκειμένου η εταιρεία να εγκατασταθεί νόμιμα στους υπό απαλλοτρίωση χώρους ώστε να επέλθει η έναρξη ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης.

43 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο να επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία του Ομίλου από τις 1/1/2019 μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του παρόντος.

44 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις

ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΒΕΤΕ

- Αγωγή κατά της Εταιρείας Τέρνα Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ από κατοίκους της περιοχής του Δήμου Σητείας, Λασιθίου Κρήτης συνολικού ποσού € 2.523 χιλ. για περιουσιακή ζημία και ηθική βλάβη, λόγω αδικοπραξίας εξαιτίας της απόκτησης από την Εταιρεία άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικό πάρκο στην περιοχή. Σύμφωνα με την εκτίμηση των δικηγόρων της Εταιρείας η αγωγή δεν θα ευδοκιμήσει.
- Αγωγή κατά της Εταιρείας Τέρνα Ενεργειακή ΑΒΕΤΕ, της Εταιρείας Τέρνα ΑΕ, και της κοινοπραξίας με επωνυμία Κοινοπραξία Euro Ionía από την Εταιρεία FERROVIAL AGROMAN SA, συνολικού ποσού € 1.241 χιλ. ως αποζημίωση για ηθική βλάβη. Σύμφωνα με την εκτίμηση των δικηγόρων της Εταιρείας, στα βιβλία της Εταιρείας στο κονδύλι «Λοιπές προβλέψεις» έχει αναγνωριστεί ποσό € 100 χιλ. ως πρόβλεψη.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.

Αγωγή χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης από αδικοπραξία των Αργυρίου Μπέζου, Μαργαρίτας συζ. Εμμανήλ Βρέντζου, Βασιλικής συζ. Παναγιώτη Μουσσέ και Ηρακλή Μπέζου κατά της εταιρείας ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε. ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Τριπόλεως, με την οποία ζητείται αποζημίωση ποσού € 50 χιλ. για κάθε ενάγοντα. Η αγωγή δεν έχει οριστεί ακόμα δικάσιμος. Σύμφωνα με την εκτίμηση των δικηγόρων της Εταιρείας η αγωγή δεν θα ευδοκιμήσει.

Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙ ΓΙΩΡΓΗΣ Α.Ε.

Αγωγή κατά της Εταιρείας SILVER SUN SHIPPING SA, η οποία εδρεύει στον Παναμά και διατηρεί γραφεία στην Ελλάδα για την καταβολή ποσού € 18.514 χιλ. από αδικοπραξία, ήτοι για την αποκατάσταση της βλάβης και τα διαφυγόντα κέρδη της Εταιρείας λόγω υπαίτιας πρόκλησης βλάβης. Στις 13/3/2018 δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμόν 1291/2018 απόφαση, με την οποία γίνεται δεκτή εν μέρει η αγωγή και επιδικάζεται στην Εταιρεία ποσό € 12.034 χιλ. νομιμοτόκως από αρχές του 2017. Επειδή κρίθηκε από την εν λόγω απόφαση ότι η Εταιρεία είναι συνυπαίτια της ζημίας κατά ποσοστό 35%, η Εταιρεία άσκησε έφεση ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Πειραιά κατά της υπ' αριθμ. 1291/2018 απόφασης, η εκδίκαση της οποίας ορίστηκε για την 15/11/2018. Κατά την ίδια ημερομηνία συνεκδικάστηκε και η έφεση που άσκησε η αντίδικος εταιρεία κατά της υπ' αριθμ. 1291/2018 απόφασης. Σύμφωνα με την εκτίμηση των δικηγόρων της Εταιρείας αναμένεται να ευδοκιμήσει η ασκηθείσα από την Εταιρεία έφεση και να απορριφθεί η ασκηθείσα από την αντίδικο εταιρεία έφεση.

Παράλληλα η Εταιρεία έχει ασκήσει αγωγή κατά του ασφαλιστικού οργανισμού με την επωνυμία UK PROTECTION & INDEMNITY CLUB (UK P&I CLUB), με αίτημα να υποχρεωθεί ο εναγόμενος ασφαλιστικός Οργανισμός να καταβάλει στην Εταιρεία-μέλος του με την επωνυμία SILVER SUN SHIPPING SA, το ποσό των € 18.514 χιλ.. Η αγωγή συζητήθηκε στις 19/10/2017 και επ' αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1394/2018 απόφαση, η οποία απέρριψε την αγωγή. Διερευνάται η δυνατότητα άσκησης έφεσης.

Ο Πρόεδρος
του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων
Σύμβουλος

Οι Οικονομικοί Διευθυντές
Operation Finance

Ο Προϊστάμενος
Λογιστηρίου

Γεώργιος
Περιστερης
Α.Δ.Τ. AB 560298

Εμμανουήλ
Μαραγκουδάκης
Α.Δ.Τ. AB 986527

Εμμανουήλ
Φαφαλιός
Α.Δ.Τ. AK 082011

Αριστοτέλης
Σπηλιώτης
Α.Δ.Τ. AK 127469

Αρτάν
Τζανάρι
Α.Δ.Τ. AM 587311
Α.Α. ΟΕΕ 064937
Α' τάξης